

naša luč

1977

10

povejmo po domače!

pregovori

Pod kožo smo vsi krvavi, na svojo moč naj nikdo nič ne stavi.

Skrb ne pobeli samo las, ampak zguba tudi lice.

Še las ne pade z glave brez božje volje.

Več oči več vidi.

V očeh se zrcali duša.

Vsak človek enkrat znori.

Vsak človek je sebi najboljši zdravnik.

Vsak človek je na tem svetu trikrat sojen: ko se rodi, ko se ženi in ko umre.

Vsak človek je pod svojim klobukom gospod.

Vsakdo ima sebe najrajši.

Vsakdo ni za vse.

Vsak cigan svojo kobilu hvali.

Vsakdo po sebi vatlje meri.

Vsakdo po svoje v selo hodi.

Vsakdo sam ve, kje ga čevljev žuli.

Vsakdo naj se sam varuje, druga ga ne bo.

Vsakdo na svojem vrtu lahko sadi.

Niti vsi prsti niso enaki.

Z izgubo časti človek veliko izgubi.

Zmotiti se je človeško.

Znamenje dobrega srca je veder obraz.

Živemu človeku se vse pripeti, mrtvemu pa le še jama.
Ena beseda češče več škoduje kakor toča po deželi.
Jamrovcu vzemi in bahaču daj!
Kadar hudobni poglavarstvo zado-
bē, ljudstvo ječi.
Kar hudobnež stori, nima obstanka.

Kdaj je bilo še volka strah?
Kdor dobrote s hudim povračuje,
ne odide maščevanju.
Kdor je jačji, tlačji.

kako rečemo

Ona ga drži za besedo.
Mulo kuha.
Roke križem drži.
Nanj se drži.
Smola se ga drži.
Za vsako malenkost dviga prah.
Vse dvojno vidi.
Eden ni nobeden.
To je falot, da se hudiču gnusi.
Je fant od fare.
Je figa mož.
Figo mu je pokazala.
Ta je garjeva ovca v družini.
Glavo je izgubil.
Beli si noč in dan glavo.
Gledajo mu na prste.
Naletel sem na gluha ušesa.
Temu se pa gode!
Kakor bi steni govoril.

primere

Pobiral se je, kot bi bil s sedla padel.
Počasen je kakor hudo leto.
Počasna je kakor megla brez vetra.
Počasen si kakor sveto olje.
Ponuja kakor star solar sol.
Pošten je kot vlaška torba.
Potim se kot miš v kopu.
Potreben sem ko berač kruha.
Potrebno je kakor trn v peti.
Poučevati norca je toliko kot zdraviti mrliča.
Požrten je na čast kakor maček na mast.

Preži ko pes na kost.
Vse se ga prime kakor smola.
Pripeka kot v peči.
Pristoji mu kakor kravi sedlo.

besede

FRAZA —

lepa fraza, prazna fraza (= *puhla beseda*), frazast (= *puhel, prazen*); frazer (= *kdor veliko govori, pa malo pove, kvasač*); frazerstvo (= *besedičenje, pleteničenje*); frazariti (= *puhličiti, kvasiti*).

GOSPOD —

velik gospod, sam svoj gospod; gospoda se delati, igrati; po gospoda poslati (= *po duhovnika*), v Gospodu zaspati; gospodek, gospodič; gospodljiv (= *gospodovalec*); gospodičiti se (= *delati se gospoda*).

HVALA —

lastna hvala se pod mizo valja; še hvale mi ni rekel; hvalo peti, dati komu; hvalo vedeti komu za kaj; sama hvala ga je; v hvalo šteti komu kaj.

IMETI —

imeti kaj soli v glavi; ima skrb; ima pri sebi denar; to ima nekaj na sebi; na, zdaj pa imaš, ko nič nimaš; kaj pa imam od tega?; že imam! (= *sem že uganil*); mačka ima mlade; ima srečo; ima kruh (= *službo*); ima pot; ima pošto; imeti oko za koga; imeti besedo; imeti koga na glavi; ima veliko povedati; ima ga pod kapo; ima ga v glavi; imeti koga na očeh; ima nekaj za bregom; imeti v do-
brem; za norca ga ima; ima nos za kaj; vedno ima svoj prav; v strahu jo ima; hudó me ima; tebi se imam zahvaliti za to; imaš priti o pravem času!; mi imaš kaj očiti-
tati?; za silo se imam.

Slika na naslovni strani:
Zimski motiv iz Slovenije.

naša luč

1977 10

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 26
december 1977

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	3 angl. f.
Avstrija	100 šil.
Belgija	220 belg. fran.
Francija	30 fr. fran.
Italija	6000 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	13 n. gld.
Nemčija	16 n. mark
Švedska	25 š. kron
Avstralija	6 av. dol.
Kanada	7 kan. dol.
ZDA	7. am dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

med nami rečeno

Helsinška nadaljevalna konferenca v stekleni kongresni palači v Beogradu je v petem tednu zasedanja postala vsaj za nekaj časa sozvočni prostor tega, kar se dogaja na evropskem Vzhodu.

Za vihar je poskrbel najprej Holanec Joop van der Valk, ki ima na konferenci posebno vlogo: je tolmač mnenj šefa NATO. Za njim je prilil olja na ogenj še šef belgijske delegacije. Tako je uspelo zahodnemu bloku postaviti vprašanje o človekovih pravicah v sredo beograjskih razpravljanj in je zmagovalo prepričanje, da so obveznosti glede človekovih pravic važnejše kot navidezno vmešavanje v notranje zadeve posameznih držav.

Dve leti po slovesnem podpisu helsinške sklepne listine naj bi bila beograjska konferenca nekak začasni obračun o naporih za pojevanje napetosti v Evropi. Van der Valk se je že v začetku konference lotil vzhodnoevropskih držav, kar je sredi drugih zelo umirjenih uvodnih izjav vzbudilo pozornost. Dejal je, da so vlade, ki se ne morejo opreti na zaupanje svojih občanov, komaj sposobne učinkovito prispevati k boljšim odnosom med državami.

Sredi konference je van der Valk prostodušno dalje našteval grehe evropskega Vzhoda proti človekovim pravicam. Tako brezobzirno odkrito ni upal prej tega nihče drug povedati. Očital je Sovjetski zvezi, da tiste svoje občane, ki politično drugače mislijo in se končno potegujejo le za uresničenje človekovih pravic, zapira v psihiatrične klinike. To početje je zloraba medicine za poniževanje človeka. Izčrpno je orisal položaj verskih skupin, ki se morajo v ZSSR in v ČSSR braniti pred surovim preganjanjem. Končno je omenil tudi žalostna dejstva v zvezi z „Listino 77“ na Češkoslovaškem in sramotne dogodke, s katerimi se je končal obisk holandskega zunanjega ministra van der Stoela v Pragi v začetku letošnjega leta. Van der Stoel je sprejel v svojem hotelu na razgovor enega od podpisnikov „Listine 77“, profesorja Jana Patocka. Takoj zatem so varnostniki odpeljali Patocka na zaslišanje. Zaradi razburjenja je tega zadela kap; umrl je za posledicami le-té. Van der Valk se v Beogradu ni pomišljal naprtiti posredno krivdo za to smrt češkoslovaškemu državnemu vodstvu. „Dostojanstva in poštenosti Jana Patocka ne bomo pozabili,“ je dejal, „pa tudi ne bomo pozabili nečastnega početja njegove vlade in usodnih posledic le-tega.“

Vihar v stekleni palači se je naslednji dan nadaljeval. Šef belgijske delegacije je komaj kaj manj ostro obtožil Češkoslovaško zaradi preganjalnih ukrepov proti podpisnikom „Listine 77“ in Sovjetsko zvezo zaradi uporabe psihiatričnih klinik za uničenje notranjepolitičnih nasprotnikov.

Sovjeti so na napade odgovorili z zagrožitvijo, da bodo s konference odšli.

Svobodni svet je spet lažje zadihal, ko je tako nehala biti beograjska konferenca vsaj za nekaj časa prazno besedičenje o človekovih pravicah, kot da bi teh pravic iste države, katerih delegati se v Beogradu zanje na vsa usta potegujejo, vsak dan grobo ne kršile. S tem so tudi ljudje v nedemokratskih vzhodnoevropskih državah dobili spet nekaj vere v demokratični del sveta.

Uredniki verskih listov v Jugoslaviji že več let pogrešamo tiskovno konferenco po vsakokratnem zasedanju škofovske konference. Pogovor s pooblaščenimi zastopniki ali še bolje s stalnim tiskov-

ZASKRBLJUJOČ PORAST NESREČ NA JUGOSLOVANSKIH CESTAH — Po podatkih zveznega sekretariata za notranje zadeve se je letos v prvi polovici precej povečalo število prometnih nesreč, ranjenih in mrtvih v cestnem prometu: zgodilo se je 21.458 nesreč (lani le

dela, s katerimi se trenutno ubadajo pri Drenovem griču.

ZADNJIČ S PARO — 7. oktobra je po slovenskih tirih zadnjič peljal vlak s parno vleko. Lokomotiva, ki so jo izdelali 1920 na Dunaju, je pripeljala tovorni vlak iz Kočevja v Ljubljano. Strojevodja Stane Domitrovič in kurjač Alojz Murgelj sta jo zapeljala na kurilniški tir. Od tu jo bodo odpeljali v popravilo, potem pa bo čakala, če jo bodo še kdaj potrebovali.

kaj pa doma?

nim poročevalcem Jugoslovanske škofovske konference bi zbudil večje zanimanje naše katoliške in druge javnosti za delo in sklepe najvišjega vodstvenega organa katoliške Cerkve v Jugoslaviji. Tiskovna konferenca bi bila priložnost, da bi se časnikarji pogovorili s škofi tudi o drugih vprašanjih, ki zanimajo katoliško javnost v Jugoslaviji.

(Družina, Ljubljana, 30. 10. 1977).

Vsak „ali-ali“ je v življenjskem preverjanju vprašljiv, vendar utegne biti koristen pripomoček za ugotavljanje, kje smo in kakšni naj bodo poudarki na naši nadaljnji poti. Zato se vprašujemo, kaj naj nam bo v tem prehodnem položaju bolj pri srcu: ali da spravimo čimveč otrok v seznam krščenih, se pravi, naj nas skrbi število krščenih, ali naj skrbimo bolj za kvaliteto občestvenega krščanskega pričevanja vseh nas, ki smo člani Cerkve v tem prostoru?

(Družina, Ljubljana, 6. 11. 1977).

17.994), ubilo se je 2.078 ljudi (lani 1.796), medtem ko je bilo huje in lažje ranjenih 28.688 (lani 4.100 manj). Vsak dan torej cesta terja skoraj 12 življenj ter 158 ranjenih.

BITKA Z BARJEM — Razmeroma lepo vreme v letošnji jeseni je prispevalo k temu, da so dela na gradbišču avtomobilske veste med Vrhniko in Dolгим mostom pri Ljubljani nemoteno tekla. To pa je tudi zagotovilo, da kaže zaupati tistim, ki obljublajo, da se bomo po tej avtocesti v resnici popeljali na jesen 1979. leta. Zaradi svojevrstnih barjanskih tal so seveda nad vse pomembna tudi obtežitvena

ODTRGANO ROKO SO PRIŠILI — Na oddelku za plastično kirurgijo, ki v Evropi velja za tretjo najboljšo kliniko te vrste, so zdravniki 44-letnemu Alojzu Šlager, doma iz Kisovca pri Zagorju, ki mu je pri mešalnem stolpu ob dozirni napravi mlina v obratu PLOM betonsiporex odtrgalo desno roko, odtrgano roko prišli. Operacija je trajala dolgih štirinajst ur. Pri operaciji pa je sodelovalo pet zdravnikov.

ENOTNE CENE KROMPIRJA — Zaradi dobre letine krompirja in trenutnih tržnih razmer na jugoslovanskem trgu bo krompir tudi po

Zasneženi Celovec z Obirjem v ozadju.

zaključku ozimnice po enaki ceni. Kilogram krompirja stane 3,65 din, odkupne cene krompirja pa so 2 din.

FILM O KRKI — Čemu je pravzaprav namenjen film? V prvi vrsti bodo skušali v filmu zajeti in prikazati zgodovinske, kulturne, etnografske, arheološke, gospodarske, turistične in druge znamenitosti, povezane z življenjem in delom ljudi, ki živijo ob Krki. Skratka, skušali bodo ujeti utrip časa, ki ga je živel in ga še živi Dolenjec. 50-minutni film bo pripravljen do oktobra prihodnjega leta.

V KOPRU SLOVENSKA ŠKOFIJA — Papež Pavel VI. je podpisal odlok o pravni ločitvi koprške škofije od tržaške, s katero je bila ta združena od leta 1830. Redni koprski škof je postal dosedanji administrator dr. Janez Jenko. Od koprške škofije so po tem dekretu odcepljeni tisti deli, ki se nahajajo na Hrvaškem in v Italiji. Priključijo se ji pa tisti deli goriške škofije, reške nadškofije in tržaške škofije, ki se nahajajo v Sloveniji. Prav tako koprška škofija ne spada več pod goriško metropoliijo, temveč pod ljubljansko.

ZVIŠANJE POKOJNIN — V Sloveniji se bodo starostne in invalidske pokojnine zvišale za 4 odstotke in 60 din, in to od 1. avgusta dalje in z obračunom pri novembrski pokojnini. Za povišanje so se odločili zaradi povišanja življenjskih stroškov in osebnih dohodkov.

VSE VEČ NOVATORJEV — Pričakujejo, da bo v naši državi do konca tega leta prijavljenih okoli 3000 patentov, precej več kot prejšnja leta, kar se bo vsekakor poznalo pri ekonomičnosti, prihrankih in pri dohodkih.

ANDREJ MARINC PRIREDIL KOSILO OB JUBILEJU LJUBLJANSKEGA NADŠKOFA — Predsednik izvršnega sveta Slovenije Andrej Marinc je priredil v vili „Podrožnik“ kosilo ob življenjskem jubileju, 75-letnici, ljubljanskega nad-

škofa dr. Jožefa Pogačnika. Kosila so se udeležili tudi dosedanji podpredsednik izvršnega sveta Rudi Čačinovič, predsednik Komisije za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman, član predsedstva Slovenije Tone Fajfar ter mariborski škof dr. Maksimilijan Držečnik, ljubljanski pomožni škof dr. Stan-ko Lenič ter mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič. Pri kosilu sta izmenjala zdravice predsednik Marinc in nadškof dr. Pogačnik.

Trg Sv. Duha v Celovcu; v ozadju istoimenska cerkev z uršulinskim samostanom.

DOBRE BRAZDE NAŠIH — Na državnem prvenstvu najboljših traktoristov v Štipu so se že po navedi najbolje odrezali traktoristi iz Slovenije. Saj so zmagali ekipno dalje na 10. strani

Kranjska gora pozimi.

Predragi farani!

Advent je tu, božič je pred vrati. V ta čas naj bi Vam napisal nekaj misli.

Naj se ustavim pri osrednjem smislu adventnega in božičnega časa! Če tega dojamemo, nam ne bo težko najti konkretnih poti, kako dospeti do njega.

Ne vem, ali ste se tudi Vi že kdaj spraševali, do česa na zemlji naj bi človeka pripeljalo življenje po veri ali, z drugo besedo, v kaj naj bi bilo končno usmerjeno človekovo versko udejstvovanje. Tudi tega ne vem, ali ste našli odgovor in, če ste ga, kakšnega.

Sam sem že pogosto premišljeval o tem vprašanju, po odgovor sem se pa zatekel k svetnikom. Kaj so oni v življenju predvsem in nadvse iskali? Brez dvoma samo eno: zvezo z Bogom. Živeli so v nekakšnem nepretrganem pogovoru z njim, čeprav ni tega na zunaj nihče opazil. Kot vratarji po samostanskih portah ali kot kuharji po samostanskih kuhinjah, kot bolniške sestre po bolnicah ali kot socialne delavke med gobavci — v vsem in preko vsega so svetniki iskali zveze z Bogom. S tem so pokazali pot slehernega človeka — kot je zapisal apostol Pavel: „Ali jeste ali pijete ali karkoli delate, delajte vse v božjo čast!“

Kar je kristjanu vsak dan splošna zapoved, to naj bi bilo zanj v posebnih časih cerkvenega leta podvojeni ukaz. Kakšen drug namen naj bi sicer imeli ti posebni časi, če ne tega? Le spominjanje zgodovinskih dogodkov? To bi bilo vsekar premalo.

No, in sedaj smo tam: adventni in božični čas naj bi vsakogar od nas bolj približala Bogu, ustvarila tesnejšo zvezo med obema poloma, začela nekaj neprekinjen razgovor med obema.

Da ne bo pomote: tu ne mislim na ure molitve na kolenih, kot jih opravljajo za samostanskimi zidovi „poklicni molilci“. Hvala Bogu za te molilce, a človeku v svetu to ni mogoče, tega on ne zmore, v to ni poklican. Gre marveč za to, da se človek sredi svetnega vrveža poveže v mislih s svojim Bogom in mu ponovno in ponovno zagotovi svojo vero vanj, svojo voljo služiti mu, svojo ljubezen. Drugače povedano: gre za pogovor z Bogom ob loncih in metlah, sredi natrpanega avtobusa ali voza podzemске železnice, sredi pisarniških listin in važnih obrazov v podjetju.

Seveda je prav, da si človek poleg teh stalnih povezav s Stvarnikom določi tudi nekaj minut na dan izključno za pogovor z njim. Še več: brez teh „poklicnih pogovorov“ nam oni sredi dneva verjetno ne bodo uspeli. In ta izključni čas lahko v adventnem in božičnem času tudi svetopisemsko in narodno-folklorno posebno živo pobarvamo, saj bo to naredilo našo molitev bolj živo.

Sicer pa: iz vsega srca vesel božič!

Vaš župnik

prva sveta noč

Popisovanje vsega cesarstva je moralo biti za rimskega cesarja izredno važno: po njem bodo določili višino davkov, finance so pa za vsako oblast življenjska žila. Da rimski cesar ni vedel za preprosto mlado Judinjo, ki bo morala v visoki nosečnosti zaradi tega njegovega dekreta na naporno pot iz Nazareta v Betlehem, je jasno.

Za mlada zakonca pa je nastalo s cesarjevim odlokom vprašanje, ki nikakor ni bilo nepomembno. Ko sta tehtala vse možnosti, sta se končno odločila za to, da gresta oba na pot. Ali ju je k tej odločitvi vodila tudi stara napoved preroka Miheja, da bo Odrešenik rojen v Betlehemu, ne vemo.

Odrinila sta zdoma: tri, štiri dni dežja, vetra in blata, saj je cesar dekretiral štetje za v čas, ko ljudje niso imeli dela na polju. Brez osliča si je njuno potovanje težko misliti: ne le da je Marija zelo težko hodila, s seboj je bilo treba nesti tudi brašno za več kot teden dni in vse za otroka.

V Betlehemu sta razočarana ugotovila, da v edinem prenočišču, ki je bilo na voljo, zanju ni bilo prostora: ali je bilo tistih nekaj sob ob prelivanju ljudi zaradi popisovanja že zasedenih — skupna ležišča itak niso zaradi vsak časa pričakovanega rojstva prihajala v poštev — ali pa so bile tiste sobe za njun žep predrage.

Kaj storiti? Naj sta si še tako razbijala glavo, drugega jima ni preostajalo kakor zateči se v eno izmed bližnjih votlin, ki je bila zaradi lepe noči slučajno prazna; živali so prečule noč zunaj na pašniku. Odločitev jima je gotovo narekovala tudi z vso naglico prihajajoča ura rojstva.

Zanimivo bi bilo videti njune priprave na veliki dogodek. S čim sta si svetila? Ali je bilo vsaj za silo čiste slame v votlini, Mariji za ležišče? Ali pa je bilo treba s čim drugim improvizirati za silno posteljo? S čim? Ali je bilo blizu kaj vode?

Eno je gotovo: božji Sin se je rodil kot človek v tako revnih razmerah, da so se v teku zgodovine le redko ponovile.

Če pomislimo, da je Bog sam izbral takšne razmere za rojstvo svojemu Sinu — kaj drugega si ni mogoče misliti — potem je dal s tem svetu lepo lekcijo: zunanje kulise ne tehtajo spricho večnega bogastva, ki prihaja na svet, prav nič, pa res prav nič.

MLADA mati je vsa sljoča od globokega veselja povila otroka v preproste plenice, ki sta jih prinesla s seboj, in ga položila v jasl. Te so tako neobičajno ležišče za dojenčka, da bodo lahko služile pastirjem kot spoznavno znamenje, po katerem bodo našli novorojenega Održenika.

Pastirji so prenočevali pod milim nebom skupaj s čredami in so se čez noč vrstili na straži pri njih. Naenkrat jih je ovila božja luč v svojo svetlobo, tako da jim je šel srh po telesu. Uzlri so angela, ki jim je dejal, naj jih ne bo strah, ampak nasprotno, naj se razveselijo: v bližnjem Betlehemu se je rodil božji Sin, Održenik vseh ljudi.

Božjemu glasniku so se pridružili še drugi angeli s pesmijo o slavi Bogu in miru ljudem, kar oboje se z Gospodovim prihodom na zemljo pričinja.

Če se vtopimo v sporočilo svete noči in ga z vero sprejmemo, imamo res vse razloge za veselje, mir in srečo, pa naj bodo zunanje okoliščine našega bivanja še tako neugodne.

misel za advent in božič

trojni Gospodov prihod

Kaj je pravzaprav advent?

Beseda je latinska in pomeni prihod. Z njo je mišljen trojni prihod Jezusa Kristusa: prvi pred 2000 leti v Betlehem, drugi, ko prihaja ves čas našega življenja v nas, in tretji, ko bo prišel na koncu časov sodit vse ljudi.

V adventu nas najbolj zaposluje misel na Jezusovo rojstvo v betlehemijski votlini. Pripravljamo jaslce in ob kipcih nam uhajajo misli k Mariji v trenutku spočetja in na njeni poti v hribe k Elizabeti, k njeni devetmesečni skrivnosti in nepričakovanemu odhodu z Jožefom v Betlehem, k neobičajni rodni sredi noči v osamljeni votlini, pa istočasno k veselemu oznanilu angelom in k preprostim pastirjem v njihovi okorni dobroti.

Adventno bogoslužje nam z berili riše poslednji Kristusov prihod na koncu sveta. S krepkimi barvami starozaveznih prerokov slika na nebo padajoča nebesna telesa, mogočne oblake in angele s trobentami, na sredi pa križ in Sina človekovega. Zdi se, kot bi bil namen teh podob, prikazati nasprotje prvega Gospodovega prihoda: kakor je bil Kristus v jaslih neboljen, tako bo na oblakih neba mogočno veličasten.

Vendar bi samo pogled v preteklost, v Betlehem, in samo pogled v prihodnost, na konec časov, ne izpolnila našega adventa. Od obeh pogledov mora biti črta potegnjena v sedanjost, in neprestano prihajanje Boga v nas sedaj, v tem adventu, za ta božič. Šele s tem bo smisel adventa dosežen.

Adventno bogoslužje nam kaže v to smer. Spominja nas, da smo grešniki. Iz te zavesti svoje revščine naj bi zahrepeneli po Bogu. Zato nas vabi k premišljevanju božjih

načrtov in k zbranosti, k potopitvi v Boga. Oba ostala Kristusova prihoda naj nam bi pri tem pomagala: prvi s tem, da nam njegovo stalno prihajanje v nas odene v čutne oblike in barve, v zgodovinsko določeni datum in kraj, v žive osebe in resnično okolje; drugi pa s tem, da nas opozarja, da se Gospodov dokončni prihod neizprosno bliža in da bo za slehernika neki advent zadnji.

Stvar vsakega od nas je, kako bo uresničil smisel letošnjega adventa. Gotovo je le to, da ne bo imel ta prav nobenega smisla za tistega, ki ga bo pustil iti mimo sebe brez haska.

Advent pa ni sam sebi namen: ves je usmerjen v obhajanje božiča.

Beseda božič je pomanjševalnica besede Bog in pomeni malega Boga. Božič je potemtakem spomin na „malega Boga“. Ja, res je spomin na rojstvo božjega Sina. Pred-

stavlja nam tisto nepojmljivo skrivnost, ki jo je apostol Janez opisal z besedami: „Res, Bog je imel svet tako rad, da je dal svojega edinega Sina, da se ne bi nihče pogubil, kdor vanj veruje, temveč imel večno življenje.“

Priznajmo si, da smo se na izraz „učlovečenje božjega Sina“ že tako navadili, da komaj še dojamemo veličino, ki se v njem skriva! Zato se moramo stalno znova poglabljati v vsebino tega izraza.

Z Jezusovim vstopom v zgodovino se je Bog dokončno in nepreklicno zavzel za svet in človeka. Odkar je Jezus vstopil v čas in prostor, svet ni več brez Boga. Obenem je končano oboževanje sveta: svet ni Bog, zato ga ni dovoljeno častiti po božje, to bi bilo malikovanje. Pa tudi ne gre sveta preklinjati in obupavati nad njim, saj je Oče poslal vanj s Sinom odrešenje in ljubezen.

Učlovečenje božjega Sina pomeni, da se neskončni Bog napoti v

meje končnega, večni Bog v človeški čas, božje bogastvo v človeško revščino, Sveti v našo grešnost, polnost življenja v našo krhkost, Stvarnik v svojo stvar.

In to čudovito dogajanje se začne v hlevu, v jaslih za živali, v otroku. To je pravi človeški otrok, v katerem si privzame Bog človeško podobo. In tu ne gre le za nekaj zunanjega, kakor če bi kakšen kapitalist igral vlogo berača, po koncu igre pa bi beraške cunje odložil v garderobi. Učlovečenje ni igra. Božji Sin je res postal človek v vsej krhkosti in slabotnosti naše narave in se naselil med nami.

A ta prihod božjega Sina med nas je imel določeni namen: tega namreč, da bi bili z njim mi posvečeni. Bog je postal človek, da bi človek postal Bog. Bog je stopil v čas, da bi lahko stopil človek v večnost. Bog je prišel v meje končnega, da bi mogel človek v božjo neskončnost. Bog je stopil

božič zame ni folklor

● V naši domači cerkvi je pobožnosti zelo veliko, vendar imam občutek, da ostaja na površini. V Ljubljani, kjer trenutno živim, ne čutim toliko tradicionalizma. Še posebno globoko doživljam študentsko polnočnico na Rožniku. (Študent).

● Božič v mojih otroških letih! Večerilo se je že, ko so bile jas-

lice pripravljene. Molili smo, potem smo šli otroci k sosedovim. Skupaj smo čakali polnoč. Moj oče je že prej pripravil trsk, ki smo jih nasušili, da smo potem svetili po poti v cerkev. Snega je bilo do kolen ali čez in nekaj čisto posebnega so bile lučke, ki so se pomikale po hribu navzgor. Za otroke, ki jih med letom odrasli podijo spat, je bilo to nepozabno doživetje. Nič nismo bili zaspani in smo šli radi k rani maši, naj so nam še tako branili. (Žena).

● Rojstvo Odrešenika je zame nekaj tako velikega, da mi včasih preprosto zmanjka besed, s katerimi bi si upal izraziti svoje misli, čustva. Teh stvari nočem postavljati v meje svojega osebnega besednega zaklada. Pri polnočnici me včasih objameta dve vrsti čustev: veselje in žalost. Veselje, ker se res včasih počutim prerojenega, žalost, ko na večini ljudi okoli sebe tega veselja ne opazim. (Študent).

● Božič doživljam skupaj z domačimi, z ljudmi, ki so mi blizu. Praznovanje vse družine mi pomeni veliko več, podobno je kot takrat, ko prideš s predavanj in te doma čaka kosilo. Razveseliš se tem bolj, če te z njim čaka tudi mati. (Študent).

● Zanimivi se mi zdijo ljudje, ki nikoli ne pridejo v cerkev, pri polnočnicah pa zlepa ne manjkajo. Celo neverujoči pridejo, in mislim, da ne iz same radovednosti. Tudi ti ljudje začutijo v sebi nekaj globljega, nekaj svetega. (Študentka).

● Na božič pomislim na svoje rojstvo, na vsa rojstva, pa tudi na nerojene, katerih število narašča žal tudi v krščanskih družinah. (Študentka).

● Božič zame ni folklor, marveč živa sedanjost. Saj se vendar ne spominjamo le rojstva nekega človeka, ki je umrl pred 2000 leti! Saj je praznik rojstnega dne ži-

v človeško revščino, da bi mogel človek v božje bogastvo.

Seveda se pa to poboženje človeka ne uresničuje avtomatično, brez človekovega sodelovanja. Bog nam ponuja Sina kot svobodni dar, človek lahko ta dar le svobodno sprejme. Samo tistim, ki ta dar sprejmejo, daje učlovečeni Sin pravico, da postanejo božji otroci.

To je osrednje sporočilo božiča in le to je lahko vir pristnega božičnega veselja. Samo od tu prihaja ves sijaj božične luči v mnogokrat tako temno noč človekovega življenja.

Brez dvoma imajo tudi zunanjo-sti lahko svoj pomen: okrašena božična drevesca in darovi pod njimi, bajno razsvetljena velemesta za božič, bogato obložene izložbe v adventnem času. A vse to ni sposobno vzbuditi v srcu trohice tistega mirnega veselja, ki ga prinaša angelovo oznanilo betlehemskim pastirjem: „Ne bojte se, ker, glejte,

vega človeka in Boga hkrati, vstalega Kristusa!

Zame je božič praznik, tudi kadar pride na delavnik. Nanj se pripravljam tedne prej, ves advent. Že na prvo adventno nedeljo si pripravim smrekov venec s štirimi svečami in jih tudi prižigam, vsako nedeljo ob soju adventnih svečic! In če je zunaj celo sneženo, potem kar čutim, kako se bliža božič, kako prihaja vame neki mir, zbranost, nekaj lepega, svetlega. Pred leti sem si izvezla temnozelen pogrinek z božičnimi motivi, da me vsak obed v adventu spomni na bližajoče se praznike.

Advent mi je res priprava na Gospodov božični prihod. Trudim se, da se notranje uglasim na svetonočno ubranost, tako da doživljam advent zavestno. Tudi si ukradem čas za božično pospravljanje, tako da pri meni za sveti večer vse diha praznik. Ne maram tistega hitenja zadnje minute, zato si jaslice, drevesce in potico pripravim

prejšnji dan. Ja, tudi potico, čisto majčkeno potico. Lahko bi jo kupila, a se mi zdi, da tista peka spada k obrednim pripravam, zato mi zanjo ni škoda truda.

Tudi se slavnostno oblečem. Ko se vrnem od večerne maše, pride z mano Bog sam in za takega gosta slavnostna obleka ni odveč. Po stari slovenski navadi pokropim in pokadim vse stanovanje, da diši kot v cerkvi. Nato ugasim luči in poklekнем k jaslicam, kjer brli samo majhna žarnica v hlevcu. Nikoli ne molim rožnega venca tako zbrano kot na sveti večer, vse tri dele, seveda. Medtem ko mi gre pogled od pastirca do pastirca, obišče sveto Družino, poboža tro-po ovčic, se ustavi pri pastirskem ognju, kjer se nekaj kuha v kotličku iz želodove kapice, medtem ko grem z očmi mimo dreves iz pušpanovih in cipresnih vejic, mimo grmičja iz brinja..., mi ustnice izgovarjajo, kar mi polni srce, in v duši se razgrinja Kristusovo življenje od rojstva prek trpljenja in smrti do poveličanja.

Imam tudi drevesce. Podenj položim darila, ki jih tiste dni dobim od prijateljev, od vsepovsod po svetu. Nikoli nobenega zavitka ne odprem prej, kot šele na sveti večer, ko prižgem svečke na drevescu in si zapojem božične pesmi.

Tiste dni pred božičem pripravim darila za nekaj revnih starih ženic, ki se jih gotovo nihče ne bo spomnil. Kar predstavljam si veselje take zapuščene starke, ko nepričakovano dobi zavitek in jemlje iz njega vrečko juhe, malo sladkorja, čaja, kave, kos dišečega mila itd. Nobene ne poznam in nikoli ne dobim zahvale, ker ostane anonimna, skrita za „božičkom“.

In božično kosilo? Res ni cela pojedina, a mizo si pogrnem prav slovesno, z najlepšo posodo, ki jo premorem, in ko sedem h kosilu, ki je po količini in številu jedi res skromno, toda skrbno pripravljeno, si celo odvežem predpasnik. (Sam-ska uradnica).

ob jaslicah

V hlevu

klečita Jožef in Marija,
ki njene so roké presvete
v jasli položile Dete.

Zvezda repatica
je nad njim obstala,
da tristo in še več noči
nam mlo bo sijala
nad hišami in hlevi,
da nas v stiski, revi
tolažili bodo spevi
angelov — vetrov.

Vse tišji
pastirskih rogov
so daljni odmevi.
Kmalu
bodo ti stari možje
z gorá prihiteli,
v culicah in na ramenih
noseč svoj borni dar,
vsak s palico krivo,
z lasmi kakor z grivo,
ki jo jim mrši vihar —
v naš Betlehem.

Tedaj pokadimo
in poškopimo
z blagoslovljeno vodó
od strehe do kleti
vso našo hišo,
žito in strd,
še polje in vrt
in vse stvari.

Kako srebrno
voda cinglja v koritu
sredi samotne vasil
Kako mehko
nam angeli pojo,
ko sneg naletava
in v luninem svitu
blešči se dobrava...

Anton Vodnik

**blagoslovljen božič
vam voščijo
vaši dušni pastirji**

naznanjam vam veliko veselje, ki ga bo deležno vse ljudstvo: danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrašenik, ki je Kristus Gospod."

Tako je učlovečenje božjega Sina ne le začetek našega štetja, ampak tudi in predvsem tečaj zgodovine in našega življenja. To zadnje seveda le, če sami hočemo.

škofovska konferenca v rimu

UVODNO PREDAVANJE

V začetku letošnje škofovske sinode v Rimu je nemški nadškof Degenhardt iz Paderborna govoril o življenju in delu Cerkve v zadnjih treh letih. Poročilo je pripravil na osnovi ocene dvainštiridesetih škofovskih konferenc iz vseh delov sveta. Iz poročila navajamo glavne točke:

● Velike skrbi je zadnje čase povzročal Cerkvi bivši francoski nadškof Lefebvre. Glavni razlog za spor s katoliško Cerkvijo je v njegovem prepričanju, da je bil zadnji koncil poln zmot (modernizma, protestantizma, liberalizma, svobodomiselnosti); tem zmotam naj bi služila pokonciljska Cerkve s papežem vred. Le malo njegovih so-mišljenikov bi bilo pripravljenih iti v razkol, njegov nastop so pa odobraval mnogi kristjani, ki niso bili zadovoljni s pokoncilskim razvojem.

● V Cerkvi se je poživila zavest, o dolžnosti oznanjevanja evangelija. Sodelovanje laikov se je ojačilo. Po številnih krajih je opaziti porast duhovnega življenja, zlasti med mladimi.

● Nadaljevalo se je razkristjanjevanje sveta, posebno v industrijskih pokrajinah, in to še hitreje kakor prej. Opaziti je porast dovo-

ljevanja splava, nezakonite odprave plodnosti, krajšanja trpljenja umirajočih s pospeševanjem smrti, umetnega oplojevanja, poskuse spreminjanja človeškega zametka in vedno več ločitev zakonov.

● Škofovske konference so povečale skrb za uresničenje pravičnosti in miru na svetu. Mnogo naporov jim povzroča pri tem rasno razlikovanje. Posebne nevarnosti za Cerkve so v komunističnih in ateističnih deželah in v deželah vojaških diktatur.

● Število duhovniških poklicev se je od zadnje sinode povečalo, a slej ko prej je še čutiti pomanjkanje duhovnikov. Nedeljsko božjo službo vodijo ponekod stalni diakoni, ki jih je zadnji koncil spet uvedel.

● Številne škofovske konference priporočajo pri reševanju velikih svetovnih problemov zavzetejšo praktično sodelovanje z drugimi krščanskimi in nekrščanskimi verskimi skupnostmi.

● Prihodnja leta bo morala Cerkve povečati po posameznih škofijah svojo dušnopastirsko dejavnost. Morala se bo tudi bolj zavzeti za reševanje socialnih vprašanj. Škofje bodo morali na narodni in mednarodni ravni med seboj tesneje sodelovati.

RAZPRAVLJANJE

Na sejah škofovske konference je bilo čuti marsikaj zanimivega.

● Poleg zastopnikov Cerkve iz vzhodnoevropskih dežel in iz Vietnama je tudi škof iz Mozambika poročal o načrtni ateizaciji njegove dežele. Tam se je mladim do osemnajstega leta prepovedano udeleževati verskih dejavnosti. Prepovedano je tudi krščevati otroke.

● Iz poročila madžarskih škofov je bilo razvidno, da se kljub nekaterim bleščečim izjavam v njihovi deželi ateizacija, posebno mladih, nadaljuje.

● Bolgarski škof Stratijev je omenil, kako zelo si želijo v Bolgariji natisniti katekizem, s katerim

bi lahko mladini razlagali verske resnice.

● Slovaški škof Gabriš je povedal, da je v ČSSR prepovedano učiti verouk zunaj šol. Obiskovalce šolskega verouka nadzorujejo, njihove starše pa nadlegujejo.

● Afriški in južnoameriški škofje so zahtevali, naj izdajo v Rimu nov katekizem v duhu zadnjega koncila, da bo med ljudmi več jasnosti, kaj je pravi krščanski nauk.

● Poljski kardinal Wojtyła je pozval udeležence beograjske konference, naj obsodijo sedanje protikatehetsko ozračje v poljskem javnem življenju, saj je s tem prizadeta večina katoliškega poljskega naroda. Govoril je tudi o večji odgovornosti, ki se danes zahteva od vseh kristjanov. Nekdaj je javnost vero priznavala, verouk so učili po šolah; takrat odgovornost vernikov za poučevanje vere ni bila tako velika. Danes so zanj bolj odgovorni tako škofje kot posamezni duhovniki in redovniki ter prav tako očetje in matere. Vsa župnija, vsi verniki si morajo prizadevati, da bodo mladi spoznali, kaj je Kristus razodel ljudem in h kakšnemu življenju jih kliče.

SKLEPNA LISTINA

Po enomesečnem razpravljanju so škofje sprejeli sklepno listino. Glavne ugotovitve le-té so:

● UVOD. Sodobno družbo pretresajo globoke krize, hkrati pa je morda bolj kot kdajkoli prej ta družba odprta odrešenjskemu delovanju milosti. Nasprotna sile pogosto vernikom ne dovoljujejo oznanjevanja evangelija. Tudi znotraj Cerkve so nekatere ovire za to. Obenem se pa verniki zavedajo dolžnosti evangelizacije. Posebno pozornost bo treba v prihodnje nудiti otrokom in mladini kot graditeljem jutrišnjega sveta.

● PRVI DEL. V svetu so v tem času velike spremembe: nekatere vrednote preteklosti propadajo, vera v tehnološki napredek upada,

marsikje je razvoj postavil vse izraze vere ob rob družbe.

Učenje vere mora biti po vsebini eno, po obliki pa različno. Različne kulture zahtevajo različne načine oznanjevanja. Kateheza mora oznanjati Kristusa v sodobni in vsem dostopni govorici.

● DRUGI DEL. Vse oznanjevanje je treba osredotočiti okrog Kristusa. Vernim mora dopovedati, da je Jezus Kristus božji Sin, da živi in da je Odrešenik.

Da bo kateheza celovita, moramo neločljivo povezati spoznavanje božje besede, njeno izražanje v zakramentih in izpovedovanje vere v vsakdanjem življenju. Za spoznavanje božje besede nam služi sveto pismo, pa tudi listine cerkvenega učiteljstva. Del božjega nauka je tudi moralni nauk in nujnost zavzetosti kristjanov za družbena vprašanja. Kateheza ne more biti ločena od življenjskega pričevanja: skupnosti vernih je občestvo ljudi, ki danes ponavzočujejo odrešeniški poziv.

● TRETJI DEL. Kateheza je naloga vsega božjega ljudstva. Prvi katehet v škofiji je škof. Enako dolžnost poučevanja pa imajo tudi duhovniki, kateheti, katehistinje in vse božje ljudstvo.

● KONEC. Škofje izjavljajo, da se zavedajo svoje naloge katehiza-

cije. Pri tem zaupajo v vodstvo Svetega Duha in v posredništvo Marije, ki je Mati Cerkve.

koga krstiti?

Problem krsta otrok je pri njihovih starših, pri njihovi veri. Če starši nimajo razčiščenih vprašanj o svojem krstu in o njegovem praktičnem nadaljevanju, otroku nimajo ničesar dati. Za molitev v družinah danes ni časa. Prav tako ni časa za razmišljanje o vprašanju krsta.

V katerih primerih ni pogojev za krst otrok? Če so starši neverni, jih gotovo ni. Kot nevernega bi smeli označiti človeka, ki izjavlja, da je neveren; ki pravi, da nima časa za pogovor s Cerkvijo in ga ta sploh ne zanima; ki krsti zaradi tega, da bo otrok dobil neki dar; kdor načelno ne prakticira verskega življenja; kdor jemlje vero za nekaj zastarelega, sramotnega; kdor z znamenji kaže, da ni veren; kdor na pripravo na krst sploh ne gre; kdor se načelno noče o njem razgovarjati; kdor na verski ravni odklanja pogovor s Cerkvijo; komur Cerkev nima kaj povedati, ker on „vse ve“; kjer ni poročstva za versko vzgojo otroka. Vse to gotovo še ni krščanstvo. Bog zahteva od človeka osnovno, globalno usmeritev. Po Družini

Slovensko prebivalstvo pa bi začelo spet hitreje naraščati, če bi se Slovencem ne bilo treba več izseljevati in če bi se krepkeje razvile terciarne gospodarske dejavnosti (= tiste, ki so sedaj odrinjene) in poljedelstvo, ki so danes precej zanemarjene, in če bi se dvignila življenjska raven, da bi ženam ne bilo treba več hoditi v službo, in če bi bilo dobro preskrbljeno za stanovanja družinam z otroki in za mlade pare. Tudi družinske doklade za otroke in ženo bi morale biti dovolj visoke.

Slovenija je še sorazmerno redko poseljena po evropskih merilih. Če bi bila tako gosto poseljena kot Nemčija, ostala zahodna Evropa ali Italija, bi morala imeti štiri do šest milijonov prebivalcev. To pa bi dalo slovenskemu narodu tudi večjo politično in gospodarsko moč ter bi ustvarilo širšo podlago slovenski kulturi.

Novi list, Trst-Gorica, 13. oktobra 1977, str. 3 in 7.

ŽIVLJENJSKA POLNOST NAŠEGA SLOVENSTVA

Kadar nekdo živi v svojem narodu in ta narod živi polno in pristno narodno življenje, tedaj se ta nekdo hoté ali nehoté stalno prepaja ali prešinja s svojo narodnostjo, dnevno si to poživlja in oplaja, saj, bi lahko rekli, jo vse obližje in dogajanje nekako izžareva. Kadar pa ta nekdo mora živeti sredi drugega naroda, ga oživljajoča energija kulture lastnega naroda ne dosega, ali vsaj ne v taki meri, pač pa je stalno pod vplivom drugačnih vrednot in nazorov. Če hoče svojo lastno narodnost ohraniti živo, se mora za to osebno potruditi. Sam mora skrbeti za kulturno hrano svoji narodnosti, zavestno jo mora gojiti.

Nihče ni že zato pravi Slovenec, če hvali in poveljuje vse, kar ima za slovensko, če od časa do časa zavpije „živio“, si zjutraj med britjem in zvečer pod prho zažvižga „Slovenec sem“, ali je celó kot Cankarjev junak, „ki je nosil široko črno pentljo, zavozlano na tak način, kakor so jih svoj čas nosili umetniki in brivci. Navdušen je bil brez mere in kraja, navdušen tako rekoč že iz gole navdušenosti. Ljubil je domovino, da se je razjokal že ob samem imenu njenem; na očitni cesti ji je ponujal svojo srčno kri in trpel je hudo, ker ni bilo tistih dob nikakšne priložnosti za plemenito junaštvo. Pa da bi si vendar ne mogel očitati brezdolja in mlačnosti, je stikal po skrivališčih za strahopetci, tiholazci in sebičneži in kogar je zalotil, ga je zgrabil za ovratnik ter ga vlekel brez milosti na kamen sramote...“ Ne, vse to še ne naredi Slovenca, prav gotovo pa ne pravega Slovenca. Biti Slovenec pomeni vse kaj drugega.

Biti Slovenec se pravi biti živ ud slovenskega naroda, ud, ki sodeluje pri oblikovanju in bogatenju slovenskega narodnega življenja, na spodnji skrajni meji vsaj trpno, a podoživljajoče to prizadevanje spremlja; ud, ki ga živo skrbi narodova usoda, in podobno.

Če se ozremo vase, kako je v tem pogledu z nami? S slovensko kulturo, zlasti ono, ki živi in se ustvarja v domovini, je iz idejnih in prostorskih razlogov naš stik prerahel. Tukaj se trudimo, kolikor nam dajo naše moči in dovolj možnosti, a vse to je vendar mnogo premalo. Pa še to: koliko ljudi je pri tem zares živo zavzeto udeleženih, koliko jih prisostvuje našim prireditvam, koliko posluša naša predavanja in hodi k tečajem, koliko bere naše liste in knjige? Pri vseh teh vprašanih mislimo še posebej na našo šolano mladino.

Za Združene države Severne Amerike ugotavlja Rado Lenček, da se zlasti izobraženci hitro utope v amerikanstvu in da je eden glavnih razlogov za to, ker jih slovenstvo, tako, kakor se jim prikazuje, kulturno ne more zadovoljiti. Po svoji izobrazbi so vajeni čvrste kulturne hrane, te pa v drobtinčarskem prosvetarjenju slovenskih skupnosti ne dobijo, zato se od njih odvrtaajo. Tudi mi bi morali več misliti, kako bi našim mladim

tovil kvalitetno in pestrejšo turistično ponudbo.

GOLTE — Staro Mozirsko kočo na Golteh bodo predvidoma po zaključku sezone prihodnje leto začeli obnavljati in ji dogradili prizidek, s čimer bo, seveda sporazumno, prenehala biti last planinskega društva.

GORNJA RADGONA — Komisija za lutkarstvo radgonske občine je pripravila seminar za režiserje lutkovnih skupin. Seminarja, ki je bil prvi take vrste v zadnjih letih, se je udeležilo 15 lutkarjev, ki so z zanimanjem sledili razlagi znanega strokovnjaka s tega področja Tinetar Varla iz Maribora.

GORNJI SENIK — Tu je bila v nedeljo, 6. novembra, slovesnost ob zaključku obnove kulturnega doma. Ureditev kulturnega doma v Gornjem Seniku v Porabju je pomembna vzpodbuda za narodnostne kulturne delavce, saj sodi mešani pevski zbor „Avgust Pavel“ med najstarejše kulturne sooblikovalce narodnostnega kulturnega delovanja med Slovenci na Madžarskem.

GROSUPLJE — Pred kratkim so se Grosupeljčani zbrali v prenovljenem kulturnem domu. Dom ima sodobno urejeno dvorano, v kateri je prostora za 200 ljudi, v njej bodo kino predstave in razne druge prireditve. V domu bo prostora še za razne druge kulturne dejavnosti.

IDRIJA — Idrija je dobila novo bančno poslopje in kolektiv poslovne enote Ljubljanske banke „Nova Gorica“ slavi svoj dolgo pričakovani dan. Nova banka pomeni tudi prvo stopnjo izgradnje sodobnega središča Idrije.

JARETINA — Oktobra so tu odprli prizidek pri osnovni šoli, v kateri so uredili dve novi učilnici, dva kabinet, kuhinjo, pisarno in druge prostore. V šoli so tudi popolnoma obnovili dve učilnici.

KOPER — V koprski Smedeli so odprli prvi oddelek prenovljenega šolskega poslopja za predšolsko vzgojo otrok italijanske narodnosti.

KOPER — Tu so oktobra slovesno odprli oddelek za redni študij visoke ekonomsko-komercialne šole iz Maribora. Na obali so tako zdaj že štiri višje ali visoke šole: Višja pomorska šola v Portorožu, oddelek fakultete za strojništvo v Kopru, Pedagoška akademija v Kopru, oddelek višje ekonomsko-komercialne šole, prihodnje leto pa naj bi tu odprli še oddelek za študij prava.

LAŠKO — Mednarodna komisija za alkoholne in brezalkoholne pijače v Luksemburgu je letos podelila zlate medalje tudi pivu „Zlatorog“, „Golding“ in „Termalni desert“ laške pivovarne, kar je doslej gotovo največji uspeh.

LENDAVA — Lendavski mešani pevski zbor so po daljšem presledku ustanovili šele lani, vendar je pod vodstvom Janeza Slane kmalu požel lepe uspehe na nastopih v raznih krajih občine.

LIG — Tradicionalni kulturno-turistični prireditvi, pomešani z ljudsko folkloro, se prebivalci Liga nad Kanalom tudi letos niso odrekli. Vsakoletni praznik kostanja je bil na Ligu v nedeljo, 30. oktobra. Pripravili so vrsto zanimivih točk, med drugim tudi sprevoz kmečkih vozov in traktorjev, na katerih so domačini pokazali obiskovalcem, kako so skozi leta obirali, pekli, kuhali in prodajali kostanj.

LJUTOMER — Na ljutomerski gimnaziji bodo člani dramske skupine mladinskega kulturno-umetniškega društva v tej sezoni pripravili dve predstavi. Enodejanko „Učna ura“ že vadijo, izbrali in pripravili pa bodo še eno komedijo.

LOKOVICA — V Lokovici nad Prevaljami so oktobra odprli novo podružno šolo, ki bo nadomestila staro šolsko stavbo.

MAČKOVCI — Severovzhodna Slovenija bo do leta 1980 na 100 hektarjih pridelala okoli 130 ton višenj na leto, od tega polovico na Goričkem v Pomurju, kjer bodo z višnjami zasadili 50 hektarjev. Višnje bo prevzelo Slovenijasadj, ki jih bo uporabilo za predelavo, del pridelka pa bodo izvozili.

MARIBOR — Mladinski pevski zbor „Maribor“ je konec oktobra gosto-

posredovali zares pomembne vrednote slovenske kulture, tako iz prejšnjih dob kakor sodobne.

Za nas ostane knjiga glavno sredstvo stika s slovensko kulturo in branje glavno sredstvo ohranjanja in poživljanja naše osebne slovenske kulturnosti.

Zato pa se vprašajmo: V koliko slovenskih domovih, družinskih in tudi društvenih, bi našli slovenske knjižnice, koliko slovenskih knjig nakupi slovenska družina vsako leto, koliko slovenskih ljudi res kupuje in bere vsaj to, kar moremo izdati tukaj, koliko jih morda dobiva goriške in celovške Mohorjeve knjige, če že ne celjskih? Koliko med nami se zanima vsaj za naše klasike, koliko jih vzame v roke Prešerna ali Gregorčiča? Kdo kaj ve o naši filozofiji, znanosti in umetnosti?

Če je naše slovensko kulturno življenje vse prej kot živo in čilo, kako si tedaj predstavljamo, da bomo mogli buditi slovenstvo v naši že tukaj rojeni mladini? S par navdušujočimi nagovori, z nekaj na pamet naučenimi slovničnimi pravili, z nekaterimi življenjskimi podatki naših pesnikov in podobnim tega ne bomo mogli doseči.

Če hočemo imeti pri tem uspeh, mora biti naše slovenstvo tako živo, da bo gorelo v nas in izžarevalo iz nas. Tako pa ne more biti prazno, votlo, le besedičeno slovenstvo. Tako bi moglo biti slovenstvo, iz katerega bi živo govorili Prešeren in Slomšek, Gregorčič in Cankar in še mnogi drugi. To pa bi mogli, če bi bili živi v nas. Le z njimi bi naše slovenstvo moglo biti pristno in polno, le z njimi bi moglo slovenstvo vžigati v drugih. Le ogenj more vžgati drug ogenj. Ognja nam je torej treba, več ognja, ne besed.

Glas Slovenske kulturne akcije, Buenos Aires, maj-junij 1977, str. 4. in 5.

NAS TEDNIK

SALZBURŠKO SODIŠČE JE WARASCHA OPROSTILO

19. oktobra dopoldne je bil višek v procesu proti Filipu Waraschu, osrednjem tajniku *Narodnega sveta koroških Slovencev* (ki naj bi dal lani novembra nekemu Güttlerju 4,3 kg težak paket z razstrelivom; s tem bi moral ta vreči v zrak neki transformator). Glavna priča obtožbe Gottfried Güttler se je zapletel vedno znova v protislovja in nasprotja. Sodnik dr. Ziesel ga je moral vedno zopet opominjati, naj ostane pri resnici. Končno je sodnik priznal, da je pomanjkanje dokazov. Državni tožilec dr. Hanke je izjavil, da ga Güttler nikakor ni prepričal. Torej Güttlerjevo govorjenje tudi za zastopnika tiste oblasti, ki je spravila Warascha pred sodišče, ni bilo zadovoljivo. Warascha so oprostili. Proces je dokazal, da so koroški kriminalisti skrajno površno preiskali vso zadevo in od vsega začetka polno verjeli Güttlerju, kakor da bi se po njem uresničila skrivna želja varnostnih organov.

Procesa se je udeležilo številno simpatizantov Filipa Warascha. Sodna dvorana je bila docela napolnjena: mnogo novinarjev, pa tudi mnogo policije.

V okvir procesa spada še demonstracija, ki jo je večer pred začetkom procesa priredil salzburški solidarnostni komite. Okoli dvesto ljudi se je udeležilo. Pred deželnim sodiščem, kjer se je zaključila, je spregovoril slovenski študent v Salzburgu Franc Wakounig. Nakazal je dvojno mero oblasti, ki podiralcem dvojezičnih napisov ni skrivila lasu, Slovence pa vlačil pred sodišče in jih obsoja, kot zadnjič Štefana Petjaka.

Demonstranti so nosili s seboj transparente, na katerih so zahtevali ukinitve procesa proti Waraschu ter rehabilitacijo Štefana Petjaka. Med procesom je bila pred vrati sodišča informacijska miza, kjer so simpatizanti Slovencev opozarjali na značaj tega procesa.

Nas tednik, Celovec, 20. oktobra 1977, str. 1 in 8.

ČILSKI BEGUNCI BEŽIJO IZ KOMUNISTIČNIH DRŽAV

Eudasio Ravines, znani južnoameriški izvedenec za vprašanja komunističnih držav, je napisal članek, kjer med drugim pravi: „V vseh stvareh je v komunizmu teorija ena reč, popolnoma različna pa je praksa.“

Tako je bilo tudi v primeru čilskih beguncev. Človek bi pričakoval, da bodo Rusija in vse pod njenim okriljem živeče države z ljubeznijo in hitrico ponudile tem brezdomcem gostoljubje, kakor se spodobi med brati.

Pa ni bilo tako. Velika Rusija je obotavljaje se ponudila streho 30 beguncem. Vzhodna Nemčija je obljubila zatočišče za 400, sprejela pa jih je le 288. 8 so jih sprejeli Čehi, 3 pa Bolgari. Ogrska jih je vzela 314, Romunija pa 1149. Jugoslavija je sprejem čilskih beguncev odklonila.

Lepše so se odrezale „kapitalistične“ države. Zahodna Nemčija jih je sprejela 850, Švedska 600, več sto Švica in veliko Francija, menda okrog 5000.

Naslednje poglavje te zgodbe pa je beg iz komunističnih držav. Vse beži proti „kapitalističnemu“ Zahodu! Visoki komisar za vprašanje beguncev pri OZN je dal objaviti podatke o usodi teh beguncev. Podatki povejo, da jih je v juniju lanskega leta ostalo v Vzhodni Nemčiji od 288 le še 53, drugi so se pretokli na Zahod. Iz Bolgarije so ušli še tisti 3, ki jih je sprejela. Na Ogrskem jih je ostalo od 314 še 46, v Romuniji pa od 1149 še 289. Kuba jih je bila sprejela 517, od teh jih je tam ostalo še 111, drugi so ušli v Mehiko, v Venezuelo in drugam, znak, da jim oblika ameriškega komunizma ne prija.

Po poročilih omenjenega komisarja je do lanskega junija 80% Čilencev, ki so jih sprejele komunistične države, poiskalo pot na Zahod, v „kapitalistično“ svobodo. Podatki, ki za razumnega človeka ne potrebujejo komentarja.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 28. julija 1977, str. 2.

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

DJILAS JE STRGAL PARTIZANSKO LEGENDO

Milovan Djilas, nekoč najožji maršalov sobojevnik v partizanskem boju in potem do svojega padca skrivni „prestolonaslednik“, je sedaj pri Harcourt Brace Jovanovich v New Yorku objavil vojni del svojih spominov pod naslovom *Wartime*.

Ta knjiga je zgodovinsko in pisateljsko najbolj zanimivo pričevanje, kar jih je doslej izšlo o jugoslovanskem partizanskem boju. Odpravlja množico bajk in legend, s katerimi poluradna zgodovina olepšuje osvobodilno vojno in posebej herojski pojav Tita.

Šestinšestdesletni Djilas je hotel s to knjigo kritično in samokritično osvetliti „zgodovinsko tragedijo“, ki „pomeni v življenju mojega naroda in tudi v mojem življenju najbolj pretresljivo dobo“. Jugoslavija je v vojnih letih izgubila od 16 milijonov prebivalcev 1,8 milijona. Med mrtvimi je več kot 300.000 partizanov. Revolucionarji, ki so jih vodili

val v Italiji, kjer so pripravili celo lovečerni samostojni koncert v Trstu in Gorici.

MELE — V tem majhnem kraju v bližini Gornje Radgone so imeli pred kratkim občni zbor literarnega društva za radgonsko občino, prvega takega društva na širšem območju. Pred začetkom občnega zbora je bil krajši literarni nastop, na katerem se je predstavil pisatelj in dramaturg Tone Partljič.

METLIKA — Približno leto dni je minilo, kar so v Metliki odprli nove proizvodne prostore Novolesovega obrata za predelavo akrilnega stekla, ki ga delajo v Trebnjem, vendar so se že pojavili iz izdelki iz akrila na nekaterih sejnih.

MURSKA SOBOTA — V času, ko je pomanjkanje govejega in svinjskega mesa in kupci vse bolj sprašujejo po cenejšem piščančjem mesu, da bi zadovoljili povpraševanje v potrošniških centrih Slovenije, je Agromerur Pomurke iz Murske Sobotne začel graditi v Lendavi novo farmo piščancev. Nova farma bo ponudila trgu 450.000 piščancev oziroma 765 ton belega mesa.

NOVO MESTO — Novi hotel „Metropol“ v Novem mestu bo kmalu odprt. Uvrščen bo v B kategorijo. V njem bodo lahko sprejemali tudi najzahtevnejše goste. Hotel s 147 ležišči bo imel 4 apartmaje, savno, banketno dvorano, veliko sejno sobo itd.

POLJČANE — Po večletnih prizadevanjih je dokončno potrjen program razširitve in obnove Dóma upokojencev v Poljčanah, kjer so že vsa leta na tesnem s prostori. Zato se zavarovanci doma počutijo neudobno, uslužbenci pa imajo težke delovne pogoje. V domu je 275 oseb. Med njimi so sedaj oskrbovanci iz občin Slovenska Bistrica, Maribor in še nekaterih.

PTUJ — Člani ptujskega društva slepih in slabovidnih, ki združuje 119 članov iz ptujske in ormoške občine, so proslavili 30 let dela.

PTUJ — Ptujčani so se pred dnevi radovedno ustavljali pred izložbami Volana, Zlatoroga in Jasmina. Ob modernem zlatem nakitu so

lahko občudovali spretno izdelan starinski nakit, keramične izdelke od 1. do 4. stoletja po Kr. in tlorisni prikaz nekaterih izkopanin. Prikaz izkopanin v izložbah je pomemben zato, ker jih vidi marsikdo, ki sicer ne zaide v muzej.

RETEČE — Pred nedavnim je Tamburaški orkester „Bisernica“ iz Reteč v dvorani reteškega kulturnega doma ob 25-letnici obstoja pripravil izredno zanimiv koncert.

SEVNICA — Precej zapuščen sevniški grad bo v naslednjih letih obnovljen. Trenutno obnavljajo jugovzhodni stolp, v katerem so znane freske s posvetnimi motivi. Po stopoma bodo nadaljevali dela obnove gradu. Tako bodo pridobili prostore za muzejske zbirke in razstavno dejavnost.

STARI TRG OB KOLPI — Več kot tisoč ljudi iz občin Vrbovsko, Delnice, Črnomelj in Kočevje se je zbralo k slovesnosti na okrašenem prostoru pri vasi Sodevci na levi strani Kolpe, kjer bodo zgradili novo most čez Kolpo.

SV. TOMAŽ — Odprli so nov otroški vrtec. Doslej je bil prostor za predšolske otroke v šoli. Vrtec ima prostor za šestdeset otrok. Z otvoritvijo vrtca pri Sv. Tomažu, v osrčju Slovenskih goric, so v ormoški občini obeležili teden otroka.

TRBOVLJE — Dne 7. novembra je bila v likovni galeriji Delavskega doma v Trbovljah otvoritev likovne razstave Društva likovnih samorastnikov iz Ljubljane. Ob otvoritvi je bil poleg uvodnih besed tudi krajši kulturni program. Na razstavi se je predstavilo 19 avtorjev s skupno 50 deli.

TRBOVLJE — Pri oddelčni osnovni šoli v Trbovljah so izročili namenu novo glasbeno šolo. V njej bo zdaj mogoč sodobnejši pouk glasbene vzgoje. Nižjo glasbeno šolo v Trbovljah obiskuje 250 gojencev.

TREBIJA — Pred nedavnim so odprli nekaj več kot 6 kilometrov dolg odsek asfaltirane ceste od Trebije do Sovodnja. Novi asfalt ni velika pridobitev le za krajane in gospodarstvo Sovodnja in okolice, marveč je pomemben tudi za pro-

Tito, Djilas, Ranković in Kardelj, so se spopadali ne le z nemškimi, italijanskimi in bolgarskimi okupatorji, marveč poleg tega v ljudožersko surovi državljanski vojni tudi s hrvaškimi ustaši, bosanskimi muslimani in četniškimi oddelki srbskega kraljevega pristaša Draža Mihajlovića.

Mladi Djilas je spadal kot veren pristaša Stalina k najtršim partizanom. Tito sam mu je dal, ko ga je poleti 1941 poslal organizirat gverilske akcije v Črno goro, na pot nasvet: „Daj ustreliti slehernika, celo člana pokrajinskega partijskega vodstva, če omahuje ali kaže pomanjkljivo disciplino.“ Ustrelitev in usmrnitev je bilo dovolj. „Tisti, ki so pripravljeni tvegati vojne in revolucije, morajo biti pripravljeni ubijati ljudi — rojake, celo prijatelje in sorodnike,“ je zapisal Djilas. Nekdo je bil „kriv“ ne nujno, ker bi kaj storil, marveč ker je služil „kakšni drugi stvari“. Brezobzirno prizna Djilas, da je prišlo tudi na partizanski strani do nepremišljenih, lahkomišelnih ustrelitev. „Sramotno in nepojmljivo je bilo ubijanje sorodnikov, katerih trupla so metali kratko in malo v gorske votline.“ Najbolj grozno se je to dogajalo v Hercegovini. „Tam so ubijali sinovi očete, da bi dokazali vdanost komunizmu; okrog ustreljenih so plesali in peli.“ V Kolašinu so pokopali postreljene pripadnike četnikov skupaj z mrtvimi psi.

Kot „popolno blaznost“ označuje Djilas množične maščevalne poboje protikomunističnih nasprotnikov, ki so se dogajali tudi še po koncu vojne. Djilas ceni, da jih je bilo „manj kot 30.000“. Pokoli so zaposlovali še dve leti kasneje slovenski Centralni komité, „ki je imel težave s tamkajšnjimi kmeti, ker so podtalne reke naplavljalje trupla na površino zemlje. Deli teles so jeli štrleti iz množičnih grobov, kot da bi vsa tla tam dihala.“

Za te iztrebitvene ukrepe ni bilo, kolikor on ve, nobenega pisanega ukaza, piše Djilas, vendar bi bili ti na drugi strani brez molčeče odobritve od zgoraj komaj možni. V Centralnem komitéju ni sprva o teh stvareh nihče govoril. Šele konec 1945 so z ustrelitvami prenehali, ko je Tito pri neki seji Centralnega komitéja poln gneva zaklical: „Naj bo že vsega tega ubijanja konec!“

Politično vsebujejo Djilasovi vojni spomini porazna odkritja, ki jih je danes v Jugoslaviji strogo prepovedano omenjati. Natančno je npr. opisano, kako je ukazal Tito 1942 in v začetku 1943 skrivna pogajanja z nemškimi oficirji. Ti stiki niso služili le izmenjavi ujetnikov (med njimi Titove druge žene Herte Has), marveč tudi poskusu, preiskati možnost neke vrste pogodbe o premirju. Partizani, ki so jih od vseh strani krepko napadali in ki so bili vojaško v težkem položaju, so potrebovali odmor za odih. Poleg tega so hoteli, da bi jih Nemci, ki so jih imeli končno za „bandite“, priznali za „vojskujočo se stranko“. Tričlansko partijsko odposlanstvo, ki se je konec marca 1943 pogajalo z visokimi častniki nemške obrambe v zasedenem Zagrebu, je vodil sam Djilas: nastopal je pod lažnim imenom „Miloš Marković“.

Nemci so bili pripravljeni ustaviti operacije proti partizanom, če bi ti prenehali s sabotažnimi napadi na strateško važni železniški črti Zagreb—Beograd, po kateri je teklo tudi orožje v Grčijo. Partizanski pogajanci se niso pomišljali izjaviti, da se bodo bojevali proti Angležem, če se bodo ti izkrcali na jugoslovanski jadranski obali. Tej neobvezni izjavi je botrovala skrb, da bi utegnili Britanci sodelovati s četniki in „bi hoteli zrušiti našo oblast“. Dejansko je dal tedaj Tito, tako Djilas, za nekaj časa partizanske napade na železniški progji Zagreb—Beograd ustaviti.

Rusi naj bi besneli, ko so kasneje zvedeli za te stike. Na jezo partizanov je Stalin iz obzira do zahodnih zaveznikov dolgo gradil na jugoslovanske kraljeve pristaše in je 1944 Titu omenil, naj se sprijazni z vrnitvijo kralja Petra v Beograd: „Saj ga vam ni treba sprejeti za zmeraj, sprejmite ga le za nekaj časa — potem pa v primernem trenutku nož v hrbet.“

Na koncu opravičuje Djilas revolucije kot „dejanja življenja“, a s tem v zvezi tudi opozarja, da je „olepšavanje le-teh pretveza novih revolucionarnih gospodov za samovšečnost in gon po oblasti“. Kot danes on to gleda, poudarja Djilas, „bi ne bil zmožen storiti tega, kar sem storil tedaj“.

Süddeutsche Zeitung, München, 28. oktobra 1977.

Tuje časnikarje imajo v državah z nadzorovanim tiskom navadno za nadležne. Občasno so pa ti tamkajšnji politbirokraciji vendarle tudi za kaj koristni. Tako so zdaj omogočili zahodni spraševalci in časopisna namigovanja vladnemu govorniku, da je prvič priznal, da je v vladni palači 85-letnega predsednika Tita nekaj narobe. Njihov očaj je medtem odpotoval na daljšo pot svojega „planetarnega mirovnega poslanstva“ (beograjski radio) s postajami v Franciji, na Portugalskem in v Alžiriji. Njegova žena Jovanka, ki je ni že mesece dolgo več videti v javnosti in ki je prej pri komaj kakšnem državnem obisku manjkala, je ostala v beograjski prestolnici.

Vladni govornik je zbadljivo zagotovil, da gospa Jovanka ni bolna; vsekakor pa mora biti puščeno predsedniku in vladi, kdaj naj spremlja Tita pri državnih obiskih. Ko bi hotel prikriti in gospe Jovanki prizanesti, bi vladni govornik gotovo zlahka spustil prek ustnic kakšno laž v silo. A njegovo pojasnilo daje vtis, kot bi imel prav namen, predsednikovo ženo postaviti v čudno luč, in kot bi hotel dokazati, da je gospa Jovanka zdrknila v vlogo gospodinje, ki se ubada s pletenjem.

Notranje sporočilo, ki trenutno kroži v najvišjih partijskih krogih, kaže prav na to. Resnični nagibi za to malo revolucijo v vladni palači pa ostajajo za sedaj v temi. Ali so partijski voditelji kot Kardelj in Dolanc posegli vmes, ker so imeli vpliv gospe Jovanke na priletnega predsednika polagoma za nevarno, ali pa drži tista razlaga, po kateri naj bi bila Titova tretja žena prek nekega Sovjetom naklonjenega srbskega generala zapletena v igro političnih spletk?

Süddeutsche Zeitung, München, 13. oktobra 1977.

KARDINAL KÖNIG OBDOLŽIL MARKSISTE DVOJNE IGRE

Svetovna škofovska konferenca v Rimu se končuje. V njenih dokumentih stoji, da obstaja na svetu zatiranje in da je treba terjati človeško in versko svobodo. K verski svobodi spada tudi pravica staršev glede njihovih otrok, pravica zbiranja (pouk otrok tudi v skupinah), pravica do prostorov in knjig.

Mnogo škofov je izjavilo, da bi bilo koristno, ko bi v svobodnem svetu vedno znova v ta namen protestirali. Ta izjava je v nasprotju s pogosto slišano trditvijo, da iz dušnopastirskih ozirov ne bi smeli stvari v vzhodni Evropi imenovati s pravim imenom.

V sporočilu je tudi omenjeno, da obstajajo dežele, ki sicer človeške pravice načelno priznavajo, ki se pa potem tega ne držijo. Domnevno bodo papeški diplomati na beograjski konferenci na osnovi sinodalne izjave še enkrat govorili o človeški svobodi.

Posebno pozorno so škofje sledili poročilu dunajskega kardinala Königa. König je zelo previdno govoril glede razgovorov med Cerkvijo in komunizmom, a je čisto brez ovinkov dejal, da „zahtevajo v naših deželah marksisti razgovor in sodelovanje z nami zato, da bi prišli do popolne oblasti v državi“. Nasprotno pa tam, kjer so marksisti na oblasti, „razgovora z nami ne sprejemajo“, marveč si želijo le „dejanskega sodelovanja kristjanov za pospeševanje splošne blaginje“.

König je poročal tudi o rezultatih raziskave o oblikah in vzrokih ateizma, predvsem pri mladini, ki jo je zadnja tri leta izvedlo tajništvo za neverne. „K ateizmu se jih prišteva sorazmerno malo,“ se glasi v raziskavi, „čepprav je ta bolj razširjen kot v preteklosti in čeprav obstajajo marksistične vlade, ki so nevarnim naklonjene, medtem ko skušajo vero z vsemi sredstvi uničiti.“

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 26. oktobra 1977.

metno povezavo med Gorenjsko in Primorsko. Od Trebije preko Sovodnja in Kladja do Cerkna je bil že doslej močan promet, ki pa ga je najbolj ovirala prav slaba makadamska cesta med Trebijo in Sovodnjem.

VELENJE — Tu so izročili name-nu nov, 2400 metrov dolg cestni odsek, eno od etap nameravane rekonstrukcije prometno zelo obremenjene ceste med Velenjem in Slovenj Gradcem. Vozniki motor-nih vozil bodo poslej kmalu za ben-cinsko črpalko zavili v 93 metrov dolg predor skozi Šalek. Z novim cestnim odsekom je Velenje pridobilo večjo površino za novo sta-novanjsko sosesko, kar je še dru-ga prednost te prometne pridobitve.

VIDEM OB ŠČAVNICI — Tukaj je bila že tradicionalna kiparska ko-lonija „Od Gubca do Lacka“. V koloniji je sodelovalo devet udele-ženec iz raznih slovenskih krajev. Kolonijo, ki je trajala deset dni, so zaključili z ocenjevanjem in dru-žabnim srečanjem, ki ga je pripra-vila videmska krajevna skupnost.

VITANJE — Tu so slavili gasilci 100-letnico svojega delovanja. Na slovesni seji, ob visokem jubileju društva, so najbolj zaslužnim po-delili priznanja, osrednji dogodek pa je bila prav gotovo otvoritev novega gasilskega doma, katerega graditev in ureditev sta veljali bli-zu milijon dvesto tisoč dinarjev.

VRHNIKA — Vrhniška mlekarna že od leta 1974 vse mleko predela v sir ementalc. Pot od bele teko-čine do velikih hlebcev luknjiča-stega sira je dolga in zamotana. Vrhniški mlekarni-sirarni dnevno na-redé tona ementalca, za kar je po-trebno predelati 12 tisoč litrov mle-ka. Vrhniški ementalc sodi pri nas med najboljše. Na beograjski raz-stavi je dobil diplomu.

ZAPLAZ PRI ČATEŽU — V Marijini cerkvi, znameniti božji poti na Do-lenjskem, je skupina bogoslovcev iz Rakovnika pripravila posebno bogoslužje božje besede za shod-verne mladine iz trebanjske deka-nije. Popoldne je imel slovesno mašo ljubljanski kanonik dr. Lojze Šuštar.

kako si pridobiš prijatelje

Če daste duška svojemu razburjenju, je to za vas olajšanje, ne pa tudi za človeka, nad katerim se znesete. Vaš bojeviti ton in sovražnost mu ne bosta v pomoč, da bi se mogel na ta način lažje strinjati z vami.

„Če se mi približaš s stisnjenimi pestmi,“ je nekoč dejal predsednik Wilson, „pričakuji, da bodo moje pesti trše in hitrejše od tvojih. Če pa nasprotno prideš k meni in mi rečeš: 'Sediva in se skupaj pomeniva o spornih problemih,' bova morda odkrila, da se razhajava le v maločem in da se v mnogočem ujemava. In potem se bova z malo potrpljenja in dobre volje tudi zlahka sporazumela.“

Kdor v svojem srcu kuha mržnjo zoper vas, tega z nobeno logiko ne boste spreobrnil k svojemu mišljenju. Zmerjajoči starši, zadirčni šefi, gospodovalni soprogi in nergaške žene nikoli ne dosežejo pri drugem tistega, kar lahko doseže merica pristrčnosti in ljubeznivosti. Tako je mislil tudi Lincoln, ki je pred sto leti zapisal: „Stara resnica je, da kaplja medu privabi več muh kakor cel sod kisa. To velja tudi za ljudi. Če hočeš koga pridobiti za svojo stvar, ga najprej prepričaj, da si mu iskren prijatelj. V tem je kaplja medu za njegovo srce, zakaj recite karkoli, pot k človekovemu razumu drži skozi njegovo srce.“

Ko sem pred mnogimi leti bos hodil v šolo in včasih pohajkoval po missourskih gozdovih, sem bral neko Ezopovo basen o soncu in vetru. Sonce in veter sta se pre-

pirala med seboj, kdo je močnejši. Veter je rekel: „Dokazal ti bom, da sem jaz močnejši. Poglej tistega starčka, ki si oblači suknjo! Stavim, da mu jo bom hitreje slekel kakor ti.“ Sonce se je skrilo za oblake in veter je zapihal z vso silo, a čim bolj je pihal, bolj se je starček zavijal v plašč. Končno je veter omagal in odnehal. Nato je sonce posijalo izza oblakov in se ljubeznivo nasmejnilo starčku. Kmalu si je starček otrl čelo in si slekel plašč. Nato je sonce reklo vetru, da se s toplino doseže več kakor s silo in besnenjem.

Stari Ezop je bil grški suženj, ki je na Krezovem dvoru tkal nesmrtno basni. Njegova spoznanja o človeški naravi veljajo v današnjem Bostonu ali Benetkah prav tako, kakor so veljala pred 2500 leti v Atenah. Sonce nas prej pripravi, da odložimo suknjo, kakor veter. Ljubeznivost, prijateljski pristop in iskreno priznanje prej omehčajo ljudi ali celo spreobrnejo, kakor pa to zmorejo gromovniške pridege in grožnje.

Ljudje, ki hočejo drugega o čem prepričati, večinoma preveč govorijo. Vsکوčiti človeku v besedo ni dobro, niti tedaj, če izreče kaj zmotnega. Naš vskok ga utegne razjeziti, a ne samo to: če ima na jeziku še veliko stvari, nas ne bo pozorno poslušal in ga tudi ne moremo k temu prisiliti. Priporočljivo je torej, da ga strpno poslušamo in ga celo spodbujamo k temu, da se do kraja razgovori.

Bodimo skromni, saj tudi v resnici ne pomenimo veliko. Večine izmed nas se ne bo čez sto let nihče več spominjal. Življenje je prekratko, da bi druge dolgočasili z govorjenjem o naših malenkostnih uspehih. Rajši spodbujajmo druge, naj nam spregovore o sebi. Če prav pomislimo, se tudi nimamo s čim hvalisati. Kdor je bistrejši od drugih, je bistrejši predvsem zato, ker se je rodil z nekaj več joda v ščitni žlezi kakor pa nesrečneži po umobolnicah. Skratka, nobenega razloga ni, da bi se bahaško šopirili.

malo za šalo malo za res

OD SILNIH BANKETOV SE JIH JE VELIKO DEFORMIRALO: IZGUBILI SO LINIJO.

Če sprožijo plaz tisti spodaj, se ponavadi usuje nanje.

KAJ PRAVZAPRAV POMENI „ANALITIČNA EVIDENCA RANGIRANJA DELOVNIH MEST? — To ni nič drugega kot multisamoupravna deviacija grupnih agresivnih tendenc individualnih organov in solidarnih kreator.

ČLOVEK JE KOT ŽEBELJ: BOLJ KO JE UDARJEN PO GLAVI, GLOBLJE PRODRE.

„Natakar, v tej juhi plava muha!“

„Saj ne bo dolgo, V hrani je toliko pesticidov, da bo vsak hip crknila.“

„ZDAJ SMO POVIŠALI PLAČE, ZVIŠANJE PRODUKTIVNOSTI PA SMO ZAPISALI V SREDNJEROČNI PLAN RAZVOJA.“

„VEŠ, da se je rast osebnih dohodkov umirila?“

„Vem. No, je pa vsaj rast cen spet ponorela!“

TRIBE SANACIJSKI NAČRTI

Po Pavlihu

Prijateljica prijateljici:

„Sonja je res pametna. O vsaki stvari se posvetuje z mano.“

„Moja žena kar naprej sama s sabo govori.“

„Moja tudi, samo da tega ne ve, ker misli, da jo poslušam.“

Nuna stavi fantku uganko:

„Kaj je to: majhno je, rjavo, košat rep ima in po drevesih šviga?“

„Po opisu bi morala biti to večerica,“ odgovori ta, „samo potem to ne bi bila več uganka. Ker ste mi uganko zastavili vi, bo to najbrž Jezušček.“

„Mihec, prinesi no gostom vino iz kleti!“

Mihec pride kmalu nazaj.

„Ata, z vinom ne bo nič. Sosedovi so spet zazidali luknjo v zidu.“

„Kako, s kolesom se pelješ v gledališče?“

„Seveda, saj piše na plakatu, da se odigrava drugo dejanje na Dolenskem.“

„Obljubil si, da ne boš več pil.“

„Seveda: ne več, pa tudi ne manj.“

Boštjan bere časopis. Nenadoma ga oče vpraša: „Boštjan, katerega smo danes?“

„Ne vem.“

„Poglej vendar v časopis!“

„Nima smisla, časopis je od včera.“

„Naš rabin je izreden človek,“ pripoveduje Jud drugemu Judu. „Vsako soboto se mu prikaže Bog in z njim govori.“

„Tega ne verjamem,“ ugovarja drugi.

„Saj mi je rabin sam pravil.“

„No, potem je lagal.“

„Kako bi Bog hotel govoriti z lažnivcem?“

„Videla sem vašega moža v gledališču, pa me ni prepoznal.“

„Vem, mi je pravilo o tem.“

Neznanec pride v bar, naroči tri kave, jih popije in začne gristi porcelan. Ostali gostje majejo z glavo. Eden od njih pravi:

„Ta je res smešen! Najboljšega od skodelic, namreč ročajev, nikdar ne poje.“

Otroka se pogovarjata.

Prvi: „Sanjal sem, da sem se smel ves dan zastonj voziti na vrtljaku.“

Drugi: „Jaz pa, da je bila soba polna čokolade, tort, potic, piškotov in bonbonov. Ker sem videl, da ne bom mogel sam vsega niti v enem letu pojesti, sem povabil vse otroke z ulice razen tebe.“

„Zakaj pa mene ne?“

„Ker si bil na vrtljaku.“

„Vi me imate torej za umsko manjvrednega?“

„To, da ste umsko manjvredni, vam mora vaša zdrava pamet povedati.“

V stanovanju zazvoni telefon.

„Halo,“ se oglasi Blažek.

„Rad bi govoril s tvojo mamo,“ pove moški glas na drugem koncu žice.

„Je ni doma.“

„Pa oče?“

„Ga tudi ni.“

„Ali je sploh kdo doma poleg tebe?“

„Ja, sestra.“

„Ali lahko njo pokličeš k telefonu?“

„Lahko.“

Čez čas se Blažek vrne k slušalki in pove: „Tudi sestre ne morem poklicati k telefonu, ker je ne morem dvigniti iz zibelke.“

„Ata, ali si šel ti, ko si bil mlad, vsako nedeljo k maši?“

„Ja, vsako nedeljo.“

„No, vidiš, mama, tudi pri njem je bilo to brez posebne koristi.“

Janez je peljal svojega psička v park. Približal se mu je zelo eleganten gospod.

„Ti, spravi svojega cucka preč! Po nogi mi že leze bolha.“

„Pojdiva, Pazi!“ pravi Janez psu, „gospod ima bolhe.“

„Marko, kdo pa tako vpije?“

„Moj ded. Mojemu očetu razlaga, kako naj naredi mojo domačo nalogo.“

Univerzitetni profesor svojim študentom: „Ko je bil Aleksander Veliki tako star kot vi, je že osvojil svet.“

Eden od študentov: „Že, že, a on je imel za učitelja Aristotela.“

Učitelj: „Vid, povej kakšno lastnost vode!“

Vid: „Če se z njo umijem, postane črna.“

„Zakaj prosimo Boga vsak dan za kruh? Lahko bi ga prosili tudi samo enkrat na teden,“ vpraša učiteljica Barbaro.

„Zato, da je kruh svež.“

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleškega duhovnika monsinjorja Blaisa Mereditha pošlje, kljub temu da ima ta raka, rimska Obredna kongregacija kot „hudičevega advokata“ v Gemelli dei Monti na jug Italije. To čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati življenje svetniškega kandidata.

Meredithova naloga je raziskati življenje nekega Giacoma Neroneja, ki se je proti koncu vojne pojavil v Gemello Minore, tam nekaj časa živel z vdovo Nino Sanduzzi, imel z njo sina Paola, se zatem umaknil v bližnjo dolino, tam potem molil in hodil od tam

pomagat ljudem. Tik pred koncem vojne se je pogajal z Nemci v prid domačinom. Komunistični gverilci so mu to očitali kot kolaboracionizem in ga ustrelili. Domačini so ga pa takoj po smrti začeli častiti kot svetnika.

V Gemello Minore skuša dobiti Meredith informacije o Neroneju predvsem od petih ljudi: od vdove Nino Sanduzzi, zdravnika judovskega porekla Alda Meyerja, čuđaškega župnika Anzelma, angleške grofice Ane Luize de Sanctis in angleškega slikarja Nicholas Blacka.

„Hudičev advokat“ najde v spisih o Neroneju štiri čudeže na njegovo priprošnjo. Po zasliševanju prič začenja dobivati Neronejeva podoba vedno določnejše poteze. To je bil 30 do 35 let star angleški častnik ubežnik. Ko je v Messini nehotе ubil z bombo neko mlado ženo in njenega otroka, se mu je vojna uprla. Bolan za malarijo se je zatekel k Nini Sanduzzi. Bil je pred leti katoličan, potem je za dolgo časa vero popolnoma opustil, vojni dogodki so ga pa spet usmerili v Boga.

Meredith je od Nino zvedel, da se Nerone ni hotel priključiti komunističnim gverilcem zaradi njihovega totalitarizma. Pa še to, da se ji je Paolo rodil slep, da pa je Nerone tisto noč po otrokovem rojstvu prebil v molitvi, drugo jutro pa Nini obljubil, da bo otrok po treh tednih spregledal, kar se je tudi zgodilo.

Zdravnik Meyer je povedal, da se je on sam priključil gverilcem. Tik pred rojstvom Paola je prišel Nerone v gverilsko taborišče po Meyerja. Taborišče se je nahajalo v usadu na vrhu gorske verige. Do njega je vodil en sam dohod mimo Satanove skale. Poveljnik taborišča je bil partijec Il Lupo — Volk.

Tisti dan, ko so Giacoma Neroneja pripeljali od Satanove skale, je bil Meyer v šotoru Il Lupa in se pogovarjal o patroljiranju. Stražarja sta Neroneja napovedala, razložila, zakaj je prišel, in Il Lupo mu je ponudil roko.

„Torej vi ste Nerone! Veseli me, da vas spoznam. Slišal sem veliko govoriti o vas. Rad bi se z vami pogovoril.“

Nerone mu je odzdravil, a je brž odvrnil:

„Ali bi lahko pustila to za drugo priložnost? Moja žena ima porodne bolečine. Rad bi, da bi jo doktor čimprej videl. Treba je dolgo hoditi.“

„Imela je ošpice,“ je naglo razložil Meyer. „Bojimo se komplicacij.“

Zaskrbljenost je zameglila svetle oči Il Lupa, ki je tlesnil z jezikom v znamenje naklonjenosti.

„Škoda! Kakšna škoda! Prav zato bi toliko koristila podržavljena zdravniška oskrba. Lahko bi začeli s cepljenjem ob prvem znaku nalezljive bolezni. Vi, Meyer, seveda niste imeli cepiva.“

„Ne. Nič drugega nam ne kaže, kot počakati in videti, kako se bo otrok rodil.“

„So babice pri njej?“

Nerone je prikimal.

„Tedaj ima vsaj oskrbo. Deset minut ne bo ne koristilo ne škodilo. Postrezimo si s skodelico kave in pokramljajmo malo!“

„Odpočitje si, Giacomo,“ je dejal Meyer, da bi ga opogumil. „Nina je močna kot vol. Pridobila bova čas, ko se bova spuščala po hribih.“

„Dobro.“

Usedli so se na stole z razcefranim platnom. Il Lupo je ponudil cigarete, kričaje naročil kavo in po vljudnih ovinkih prešel k tistemu, kar je hotel.

„Meyer mi je govoril o vas, Nerone. Kot razumem, ste angleški oficir.“

„Tako je.“

„In voiaški ubežnik.“

„Tudi to je res.“

Il Lupo je zmignil z rameni in puhnil cigaretni dim proti platneni strehi.

„Za nas to ni važno, jasno. Kapitalistične vojske so že dosegle svoj namen s tem, da so zmagale v vojni. Naša naloga je vzpostaviti mir, ki ga potrebujemo. Vaša osebna zgodovina torej ni neugodna. Narobe, celo prav bi vam prišla... z nami.“

Nerone je ostal miren, brez odgovora.

Il Lupo je nadaljeval z resnim in vzgojenim glasom:

„Meyer me je tudi informiral o delu, ki ste ga opravili v Gemellu, in o zaupanju, ki ste si ga pridobili.“

bili pri ljudeh. To je odlično... kot nekaj začasnega."

"Zakaj začasnega?" je mirno vprašal Nerone.

"Ker je vaš osebni položaj začasen in dvoumen. Ko bo namreč končana vojna, ki se mora končati, bo potrebovala ta dežela enotno in močno vlado, da jo vodi in organizira."

"To pomeni komunistično vlado?"

"Ja. Smo edini, ki lahko računamo z enotnostjo in s silo, da se to izvede."

"Tudi potrebujete ustavno listino, ali ne? Pooblastilo."

Il Lupo je prijazno pritrdil.

"Ga imamo. Angleži so nam dali jasno vedeti, da bodo sodelovali s tistim, ki jim bo pomagal voditi deželo. Oborožili so nas in nam prepustili zadostno področje za izvajanje vojaških operacij. Kajpak so Severnoameričani drugačnih misli, vendar jim manjka politična zrelost in za nekaj časa jih lahko pustimo ob strani. To je prva polovica pooblastila. Drugi del le-tega si moramo pridobiti."

"Kako?"

"Na kakšen način si pridobi zaupanje sleherna stranka? S tem, da pokaže rezultate. S tem, da vzpostavi red v zmedii. S tem, da se reši drugače mislečih in ustvari enotnost s silo."

"To so skušali doseči fašisti," je dejal Nerone brez slehernega strahu.

"Njihova zmota je bila v tem, da so zgradili svojo diktaturo na enem človeku. Naša bo diktatura proletariata."

"In hočete, da bi se vam jaz s tem namenom pridružil?"

"Kot je to storil Meyer," je mirno nakazal Il Lupo. "On je po naravi svobodomislec, a je uvidel polum liberalizma. Ne zadoščajo obljube glede dela, vzgoje in blaginje kot povračilo za sodelovanje. Ljudje niso ustvarjeni na ta način. So bedasti in sebični po naravi. Potrebujemo disciplino prisile in strahu. Pomislite na svoj primer. Vi ste opravili dobro delo, a do česa je to pripeljalo? Okrog boste hodili s košaro jajc v roki kot dobrodelna dama do dneva, ko boste umrli... In pustili vas bodo to počenjati. Kakšna prihodnost je v tem?"

Prvič, odkar je prispel Nerone, je opazil Meyer, da je v Neroneju popustila napetost. Njegov shujšani in temni obraz se je zaokrožil v odkritem smehu.

"Nobene prihodnosti ni, to vem."

"Zakaj pa tedaj to počenjate?"

"Svet bi bil brez tega trd kraj," je odvrnil Nerone lahkotno.

"Soglašam," je dejal Il Lupo. "A v svetu, ki ga bomo mi zgradili, ne bo treba tega delati."

"Ravno to je, kar me plaši," je rekel Giacomo Nerone in vstal. "Mislim, da se ne razumeva."

"Jaz vas zelo dobro razumem," je dejal brez mržnje Il Lupo, "nisem pa prepričan, da vi razumete mene. Zasedamo naselja drugo za drugim in ustanavljamo našo upravo. Gemello je naslednji na seznamu. Kaj nameravate storiti vi glede tega?"

Nerone se je nasmehnil in zikal misel, preden jo je izrekel.

"Lahko bi zbral ljudi in se bojeval proti vam."

Il Lupo je odkimal.

"Predober vojak ste, da bi nameravali kaj takega. Imamo puške in krogle in pripravljeni smo jih uporabljati. Lahko bi vas pokončali v enem popoldnevu. Kakšna korist bi bila od tega?"

"Nobena," je odvrnil Nerone, ne da bi se razburil. "Potem bom širil po naselju glas, naj čakajo brez nasilja na prve svobodne volitve."

Ustnice Il Lupa so se stisnile v nasmešku.

"Tedaj bodo že pozabili na puške. Spominjali se bodo samo kruha in testenin in severnoameriške čokolade."

Lupo se je dvignil. Zdelo se je, da njegova suha pojava raste in napolnjuje šotor. "Druga stvar, Nerone..."

"Ja?"

"V Gemellu ni prostora za naju oba. Vi boste morali oditi."

Nepričakovano se je Nerone vzravnal in se zasmejal.

"Vi bi radi, da bi jaz prišel ob ves ugled in se izmuznil plaho kot zajec, medtem ko bi vi prihajali kot odrešenik Italije. Vaša lakomnost je pretirana, človek!"

"Če vztrajate," je odvrnil s hladno odločnostjo Il Lupo, "vas bom moral ubiti."

"Vem," je dejal Giacomo Nerone.

"Vi hočete postati mučenec, kaj ne?"

"To bi bila norost in domišljjavost," je odvrnil Nerone preprosto. "Ne želim umreti, kot ne želi noben človek umreti. A ostal bom na zemlji, ki sem jo obdeloval s svojimi rokami, na kraju, kjer sem našel ljubezen, zaupanje in vero. Upiram se temu, da bi bil vržen ven, da bi vam omogočil lahko zmago."

"Prav dobro," je dejal Il Lupo brez zamere. "Že poznamo tla, po katerih hodimo."

"Ali sedaj dovolite, da me Meyer spremlja?"

"Seveda. Če počakate trenutek zunaj, bova končala z njim zadevo, ki jo morava skleniti."

Ko je Nerone odšel iz šotora, je dejal Il Lupo brez vznesenosti:

"Je zagrizen. Moral bo oditi."

Meyer je izrazil svojo zaskrbljenost.

"Dober človek je. Veliko dobre ga napravi in nič slabega. Zakaj ga ne bi pustili?"

"Vi ste mehki, Meyer," je dejal Il Lupo živahno. "V desetih dneh se bomo polastili Gemella. Ta čas

dalje na 34. strani

slovinci po evropi

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Za nami so Vsi sveti. Spomnili smo se vseh pokojnih rojakov z molitvami na pokopališču v St. Martinu. Čeprav je bilo vreme deževno, se nas je kar lepo število zbralo. Posebej smo molili še za Slovence, ki čakajo vstajenja na šentmartinskem pokopališču.

Od smrti pojdimo v življenje. 23. maja je bila rojena v Welsu Danijela Grgar. Oče Arpad je doma iz Šalovec, mati Terezija, rojena Varga, pa iz Dolenjcev v Prekmurju. 27. novembra je bila Danijela s krstom sprejeta v naše krščansko slovensko občestvo.

Nekateri naši zdomci se bodo čez zimo vrnili domov. Nameravamo se v našem klubu od njih posloviti in jim želimo, da bi lepo preživeli zimo v svojih družinah.

Na Štefanovo bomo imeli v našem klubu božičnico. Podrobnejša navodila bodo dana v božičnem oznanilu.

Nekaj naših rojakov je bilo zadnje čase v bolnišnici. Pri usmiljenkah v Linzu je bila gdč. Marijanka Rakovšek, v Welsu pa g. Adolf Hauseder iz Natternbach. — Vsem želimo, da bi mogli skoraj spet na delo.

Veliko število Slovencev v Linzu živi v župniji Kleinmünchen. 17. oktobra je bil njihov župnik g. Neuwirt izvoljen za novega opata znamenitega samostana St. Florian, ki je sedež lateranskih kanonikov. Ko je bil novi opat 26. oktobra blagoslovljen, so se udeležili tudi naši Slovenci te slovesnosti, med njimi devet v naših narodnih nošah, kar je novega opata zelo razveselilo. Rad je imel nas Slovence, saj smo se dostikrat zbrali v farni dvorani in je vedno rad prišel med nas, če smo imeli

kako prireditve. Želimo mu božji blagoslov v novi službi.

SALZBURŠKA

TENNECK — Toliko, kot nas je bilo pri novembrski božji službi v Tennecku, nas ni bilo še nikoli. Po dogovoru z našimi bogoslovci v Salzburgu smo imeli namreč v Tennecku skupno „martinovanje“. Prišli so tudi rojaki iz Freilassinga in Salzburga. Presenetili so nas Halleinčani, saj so prišli vsi, kar jih ni odšlo na domove v Slovenijo. Tudi rojakov iz Tennecka je bilo veliko in iz okolice.

Med mašo sta prejela sv. krst Kristijan Dolinar (oče je doma iz okolice Škofje Loke) in pa Štefan Gomilšak, katerega oče je iz Gabrnika pri Juršincih, župnija Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Na orglah je igral g. Pavle Olip iz Sel. Ker je bila cerkev skoraj polna, smo se dobro počutili.

Še bolje je bilo pa potem v dvorani, kjer sta nas z igranjem harmonike g. Pavel Olip in g. Adolf Namestnik skoraj prisilila k plesu. Zelo živalno sta vlekla vsak svojo harmoniko. Za blagor naših teles, da jim niso duše ušle, sta skrbela ga. Frančka in g. Drago Cimerman. Gospa je nacvrta dobrih „krofov“ in pripravila sendviče. G. Drago je pa skrbel, da je jedača in pijača pravočasno prihajala na mizo. Vsi vemo, da je treba za to delo biti požrtvovalen in da naša oskrba zahteva veliko skrbi in dela. Zato se jima iz srca zahvaljujemo za vse njuno delo. Ko je župnik ob desetih zvečer napovedal policijsko uro, se kar nismo mogli raziti, tako smo bili veseli. Res je bilo lepo, da je vse poteklo v najlepšem redu. Vsi smo odhajali zadovoljni na svoje domove.

Decembra bomo pa spet imeli krst. V družini Franca Sereca, ki je doma iz Skakovec, in Marije, do-

ma iz Gakovec pri Murski Soboti, se je rodil v Schwarzach 15. septembra tretji sin Milan. Staršema iskreno čestitamo.

PREDARLSKA

Slovensko planinsko društvo: Planinsko udejstvovanje tukajšnjih Slovencev se ni začelo šele 23. oktobra 1977, ko se je vršil ustanovni zbor Slovenskega planinskega društva na Predarlskem. Ustanovitev društva je samo posledica dosedanjih udejstvanj na tem področju. Smučarji so se že nekaj let sem udeleževali slovenskega tekmovanja v Švici ter so zadnjo sezono tudi sami priredili slovenski veleslalom. Duša tega delovanja je bil predvsem Tone Podgornik.

Planinske podvige je doslej vodil plezalec Jože Rupnik. Niso bili to samo sprehodi na lepe predarlske hribe, temveč so bili to pravi planinski podvigi s plezalnimi turami na Predarlskem, pa tudi v švicarske Alpe, tako na Piz Palū in celo na Matterhorn, ki ga zaradi slabega vremena sicer še niso mogli zavzeti, pa bodo gotovo pri prihodnji priliki to storili. Poleg tega so organizirali družinske hribovske izlete z otroki do štirih let.

Ves ta pokret je gotovo nekaj zdravega, saj nas vodi iz tradicionalnih „oštarij“ v nedotaknjeno božjo naravo. Sedaj hočemo to delo bolje organizirati in postaviti na širšo bazo, da bi zajeli širše kroge in da bi tudi članom nudili ugodnosti pri nabavi opreme in pri organizaciji izletov. Upoštevali bomo tako višje športne ambicije kakor tudi interese naših družin, ki se tako lepo razvijajo. Čim več nas bo, tem lepše in tem lažje bo šlo.

Kdor na drug način še ni našel poti do novega društva, naj se obrne predvsem na naslednje predstavnike:

naša luč

mesečnik za Slovence na tujem

želi sreče
in blagoslova
polno leto

1978

JANUAR

- 1 N Novo leto
2 P Bazilij; Gregor ☾
3 T Genovefa, dev.
4 S Angela, redovn.
5 Č Simeon; Milena
6 P SV. TRIJE KRALJI
7 S Rajmund; Valentin
8 N Jezusov krst
9 P Julijan, muč. ☾
10 T Viljem; Gregor
11 S Pavlin Oglejski
12 Č Alfred; Tatjana
13 P Hilarij; Veronika
14 S Odon; Sava Srb.
15 N 2. ned. po Razgl.
16 P Marcel, p. ☾
17 T Anton, p.; Marjan
18 S Priska; Suzana
19 Č Knut; Janez R.
20 P Fabijan, Boštjan
21 S Neža (Janja), m.
22 N 3. po Razgl.
23 P Klemen, m.
24 T Franc Sal. ☾
25 S Spreobrn. Pavla
26 Č Timotej; Pavla
27 P Angela Mex., dev.
28 S Tomaž Akv., c. uč.
29 N 4. po R.; Valerij
30 P Martina; Hiacinta
31 T Janez Bosko

FEBRUAR

- 1 S Brigita Irska ☾
2 Č Svečnica
3 P Blaž; Oskar
4 S Andrej Cors.
5 N 5. po R.; Agata
6 P Pavel M.; Amand
7 T Egidij; Rihard ☾
8 S †† Pepelnica
9 Č Apolonija, d., m.
10 P Sholastika, dev.
11 S Lurška Mati božja
12 N 1. postna ned.
13 P Katarina Ricci
14 T Ciril in Metod ☾
15 S Jordan; Georgija
16 Č Julijana, muč.
17 P Aleš; Silvin
18 S Simeon Jeruz.
19 N 2. postna ned.
20 P Silvan; Leon
21 T Peter Dam., c. uč.
22 S Sedež ap. Petra
23 Č Polikarp, šk. ☾
24 P Sergij; Lucij
25 S Valburga; Taras
26 N 3. postna ned.
27 P Gabrijel Žal. M. b.
28 T Roman; Hilarij

MAREC

- 1 S Albin; Antonina
2 Č Neža Praška, d. ☾
3 P Kunigunda
4 S Kazimir
5 N 4. postna ned.
6 P Frido; Marcijan
7 T Felicita, muč.
8 S Janez od Boga
9 Č Frančiška Rim. ☾
10 P 40 muč.; Makarij
11 S Sofronij, škof
12 N 5. postna (tiha)
13 P Kristina, dev.
14 T Matilda
15 S Klemen Dv., red.
16 Č Herbert, škof ☾
17 P Jedrt; Patrik
18 S Jožef; Ciril Jer.
19 N 6. postna (cvetna)
20 P Klavdija, muč.
21 T Nikolaj de Fl.
22 S Lea; Bazilij
23 Č Veliki četrtek
24 P †† Vél. petek ☾
25 S Velika sobota
26 N VELIKA NOČ
27 P Velikonočni poned.
28 T Sikst; Bojan
29 S Bertold; Ciril, m.
30 Č Amadej; Kvirin
31 P Modest; Gvido ☾

APRIL

- 1 S Hugo; Venancij
2 N 2. velik. (bela)
3 P Gospod. ozn.
4 T Izidor Sev., škof
5 S Vincenc Fer., duh.
6 Č Irenej; Celestin
7 P Janez de la S. ☾
8 S Albert; Ivana B.
9 N 3. vel.; Tomaž T.
10 P Apolonij, muč.
11 T Stanislav, škof
12 S Lazar Tržaški, m.
13 Č Martin; Ida
14 P Valerijan, muč.
15 S Anastazija ☾
16 N 4. v.; Bernardka L.
17 P Inocenc; Rudolf
18 T Apolonij, muč.
19 S Leon; Dioniz
20 Č Hilda; Neža M.
21 P Anzelm; Konrad P.
22 S Leonid, muč.
23 N 5. vel.; Jurij ☾
24 P Fidelis Sigmar.
25 T Marko, evangelist
26 S Pashazij; Antonin
27 Č Hozana K.; Cita
28 P Peter Ch.; Vital
29 S Katarina Sien. ☾
30 N 6. vel.; Pij V.

MAJ

- 1 P Jožef; Drž. prazn.
2 T Atanazij; Boris
3 S Filip, Jakob, ap.
4 Č Vnebohod Gosp.
5 P Gotard; Juta
6 S Dominik Savio
7 N 7. velikonočna ☾
8 P Viktor; Bonifacij
9 T Pahomij, opat
10 S Antonin, škof
11 Č Sigismund (Žiga)
12 P Pankracij, muč.
13 S Servacij, škof
14 N BINKOŠTI; Matija
15 P Bink. poned. ☾
16 T Janez Nepomuk
17 S Paskal; Bruno
18 Č Janez I.; Erik
19 P Peter Celestin, p.
20 S Bernardin, red.
21 N Presv. Trojica
22 P Renata, spok. ☾
23 T Janez de R.; Leon
24 S Marija pomočn. kr.
25 Č Presv. Reš. Telo
26 P Filip Neri
27 S Avguštin Cant.
28 N 2. pobink. ned.
29 P Maksim Emon. ☾
30 T Ivana Orleanska
31 S Mar. obiskanje

JUNIJ

- 1 Č Justin; Konrad
2 P Srce Jezusovo
3 S Srce Marijino
4 N 3. pob.; Kvirin
5 P Bonifacij, muč. ☾
6 T Norbert; Bertrand
7 S Robert; Viljibald
8 Č Medard; Izabela
9 P Efreim; Primož
10 S Bogumil; Henrik
11 N 4. pob.; Barnaba
12 P Janez Fakund.
13 T Anton Padov. ☾
14 S Elizej; Valerij
15 Č Vid, muč.
16 P Beno; Gvido
17 S Gregor Barb.
18 N 5. pobinkoštna
19 P Romuald; Julijana
20 T Silverij I., p. ☾
21 S Alojzij; Evzebij
22 Č Pavlin; Ahacij
23 P Jožef Cafasso
24 S Janez Krstnik
25 N 6. pob.; Viljem
26 P Vigili; Pelagij
27 T Hema; Ladislav ☾
28 S Irenej; Marcela
29 Č Peter, Pavel, ap.
30 P Prvi rim. muč.

JULIJ

- 1 S Estera; Teobald
2 N 7. pob.; Oton B.
3 P Tomaž, apostol
4 T Urh, šk.; Berta
5 S Anton; Cirila ☾
6 Č Marija Goretti, m.
7 P Izaija; Vilko
8 S Kilijan; Evgen
9 N 8. pob.; Veronika
10 P Amalija; Olaf
11 T Benedikt; Olga
12 S Mohor, Fortunat
13 Č Henrik; Evgen ☾
14 P Kamil; Franc Sol.
15 S Bonaventura, c. uč.
16 N 9. pob.; Karm. M. b.
17 P Aleš; Marcelina
18 T Miroslov; Arnold
19 S Avrea (Zlata), d.
20 Č Marjeta; Elija ☾
21 P Lovrenc Brind.
22 S Marija Magdalena
23 N 10. pob.; Brigita
24 P Kristina; Boris
25 T Jakob, ap.; Krištof
26 S Ana, Joahim ☾
27 Č Gorazd; Natalija
28 P Viktor; Nazarij
29 S Marta; Urban II.
30 N 11. pob.; Peter Kr.
31 P Ignacij; Helena

AUGUST

- 1 T Alfonz; Nada
2 S Evzebij; Stefan
3 Č Lidija; Nikodem
4 P Janez Vianney ☾
5 S Marija Snežna
6 N 12. pob.; Jez. spr.
7 P Kajetan; Klavdija
8 T Dominik, redov.
9 S Peter F.; Róman
10 Č Lovrenc, muč.
11 P Klara; Suzana ☾
12 S Inocenc; Hilarija
13 N 13. pob.; Janez B.
14 P Marcel; Demetrij
15 T Vnebovzetje Mar.
16 S Rok; Štefan Ogr.
17 Č Hijacint, muč.
18 P Helena ☾
19 S Janez Eudes
20 N 14. pob.; Bernard
21 P Pij X.; Fidelis
22 T Marija Kraljica
23 S Roza Lim.; Filip
24 Č Jernej, apostol
25 P Ludvik, spozn. ☾
26 S Rufin; Ivana El.
27 N 15. pob.; Monika
28 P Avguštin, c. uč.
29 T Mučen. Jan. Krst.
30 S Feliks, muč.
31 Č Rajmund; Pavlin

SEPTEMBER

- 1 P Egidij; Verena
2 S Maksima, m. ☾
3 N 16. pob. (angelska)
4 P Rozalija; Ida
5 T Lovrenc Just.
6 S Petronij; Beata
7 Č Regina; Marko Kr.
8 P Marijino roj.
9 S Peter Kláver
10 N 17. pob.; Otokar ☾
11 P Hijacint; Erna
12 T Gvido; Tacijan
13 S Janez Zlatousti
14 Č Poviš. sv. Križa
15 P Žalostna Mati b.
16 S Kornelij, muč. ☾
17 N 18. pob.; Robert B.
18 P Jožef K.; Irena
19 T Januarj; Emilija
20 S Suzana; Vincenc
21 Č Matej, ap.; Jona
22 P Tomaž Vill., škof
23 S Lin; Marta Perz.
24 N 19. pobinkoš. ☾
25 P Avrelia; Sergij
26 T Kozma, Damijan
27 S Vincenc Pavelski
28 Č Venceslav (Vaclav)
29 P Mihael, Gabr., Raf.
30 S Hieronim, c. uč.

OKTOBER

- 1 N 20. pob.; Terezija
2 P Angeli varuhi ☾
3 T Evald; Gerard
4 S Frančišek Asiški
5 Č Marcelin
6 P Bruno; Fides
7 S Rožnovenska M. b.
8 N 21. pob.; Demetrij
9 P Dioniz Areop. ☾
10 T Frančišek Borgia
11 S Emilijan
12 Č Maksimilijan
13 P Edvard; Koloman
14 S Kalist I., p., muč.
15 N 22. p.; Terezija V.
16 P Marjeta Alakok ☾
17 T Ignacij Antioh.
18 S Luka, evangelist
19 Č Pavel od Križa
20 P Irena; Vendelin
21 S Uršula, muč.
22 N 23. pob.; Bertila
23 P Janez Kapistran
24 T Anton Claret ☾
25 S Darinka; Krizant
26 Č Lucijan, muč.
27 P Vincenc, Sabina
28 S Simon in Juda
29 N 24. pobinkoštna
30 P Alfonz Rodriguez
31 T Volbenk, škof ☾

NOVEMBER

- 1 S Vsi sveti
2 Č Verne duše
3 P Just; Hubert
4 S Karel Boromejski
5 N 25. pob.; Zaharija
6 P Lenart; Demetrij
7 T Engelbert, m. ☾
8 S Bogdan; Bogomir
9 Č Božidar, muč.
10 P Leon Veliki, p.
11 S Martin, škof
12 N 26. pob.; Jozafat
13 P Stanislav Kostka
14 T Nikolaj Tavelič ☾
15 S Leopold; Albert
16 Č Jedrt; Otmar
17 P Evfemija, Tekla
18 S Neža Asiška
19 N 27. pob.; Elizabeta
20 P Edmund; Feliks
21 T Mar. darovanje
22 S Cecilija, m. ☾
23 Č Klemen; Kolumban
24 P Krizogon Oglejski
25 S Katarina, muč.
26 N KRISTUS KRALJ
27 P Virgil; Valerijan
28 T Katarina Lab., dev.
29 S Saturnin; Demetrij
30 Č Andrej, ap. ☾

DECEMBER

- 1 P Eligij; Natalija
2 S Bibijana; Herta
3 N 1. adv.; Franc Ks.
4 P Barbara, muč.
5 T Saba; Gerald
6 S Nikolaj (Miklavž)
7 Č Ambrož, c. uč. ☾
8 P Mar. brezmn. spoč.
9 S Valerija, muč.
10 N 2. adv.; Melkijad
11 P Damaz I., p.
12 T Ivana Šantalska
13 S Lucija; Otilija
14 Č Janez od Kr. ☾
15 P Kristina (Krista)
16 S Adela; Albina
17 N 3. adv.; Lazar
18 P Teotim; Gracijan
19 T Urban V.; Teja
20 S Evgenij, muč.
21 Č Peter Kanizij
22 P Demetrij, muč. ☾
23 S Janez Kancij
24 N 4. adv.; Sveti večer
25 P BOŽIČ
26 T Štefan, prvi muč.
27 S Janez Evangelist
28 Č Nedolžni otroci
29 P Tomaž Becket ☾
30 S Evgen; Rajnerij
31 N Sv. Družina; Silv.

1978

■ Bogu otroci

■ narodu sinovi

■ nikomur hlapci!

Štefan Felbar, predsednik, 6890
Lustenau, Hasenfeldstraße 70;
Tone Podgornik, 6844 Altach,
Löwenstraße 9, tel. 05576/36624;
Ivan Bevk, 6850 Dornbirn, Sand-
gasse 19, tel. 05572/659892.

belgija

LIMBURG-LIEGE

„SLOVENSKI DAN“ V BELGIJI

V soboto, 8. oktobra, je Društvo „Slomšek“ slavilo v Eisdeni svoj 17. „Slovenski dan“. Slovesnost se je začela ob 16. uri s *službo božjo*, pri kateri smo se posebno spominjali *pokojnega Štefana Roglja*, ki je umrl pred 15 leti prav med „Slovenskim dnevom“. Vsi v Belgiji vedó, kaj nam je pomenil pokojni pevovodja Štefan Rogelj. Vse svoje duševne in telesne sile je posvetil naši skupnosti. Mašo je spremljal „Slomškov“ mešani zbor, „Zvon“ iz Holandije pa je počastil spomin rajnega Štefana z Gallusovo „Glej-te, kako umira pravični“.

Sledil je *kulturni program*, kjer so nastopili: „Miške“ in „Zvončki“ pod vodstvom gđc. Carine Ackovič, „Slomškov“ mešani zbor pod vodstvom g. Vilija Roglja, „Zvon“ iz Holandije pod vodstvom prof. Willemisa (nastopil je v mešanem, moškem in ženskem zboru), Slov. folklorna plesna skupina iz Holandije (ki jo vodi g. Slavko Strman) in „Vesela mladina“ pod vodstvom ge. Anice Varzsak-Kosove.

Vse nastopajoče je občinstvo nagradilo z živim ploskanjem. Slovenci smemo biti ponosni na tako bogat program. Uresničili smo ga s svojimi lastnimi silami. — Najmlajši navdušijo že zato, ker so majčkani in slikoviti v svojih lepih nošah, pa tudi njihove točke so bile dobro pripravljene. — Adut „Slomškovega“ zbora so nekateri odlični glasovi. — „Zvon“ pa je prijeten po svoji harmoniji, ki je posledica dolgoletnih rednih pevskih vaj. „Zvon“ se že vsa leta z ljubeznijo udeležuje naših slovesnosti. — Slov. folklorna plesna

*Slovenski
planinci se
vzpenjajo na
Piz Palü
v Švici.*

skupina v Holandiji bo prihodnje leto slavila že srebrni jubilej. Ima lepe uspehe za seboj. Tudi njej dolgujemo hvaležnost, ker nas je vedno razveseljevala s slovenskimi narodnimi plesi. Letos pa se je za spremembo predstavila v srbski narodni noši s srbskimi plesi. — „Vesela mladina“ pa je „Slomškov“ ponos in upanje za prihodnost, saj so izredno napredovali.

Razveseljivo dejstvo: v dvorani je bilo okoli tisoč ljudi, pa je med nastopom „Slomškovega“ zbora in „Zvona“ vladala popolna tišina, da smo mogli brez težav dojemati lepe melodije. Priznanje zaslužiijo pevci za njihovo prepričevalnost in nič manj občinstvo za njegovo kulturno zadržanje.

Sledila je *prosta zabava*, ki jo je vodil odlični „Kvintet Statenberg“ (Oto Lesjak) iz Nemčije. Da je bilo prijetno, dokazuje že to, da je ob 1 zjutraj dvorana bila še polna.

Kako bi rajni Štefan Rogelj bil vesel, ko bi še bil med nami! Njegova žrtev ni bila zaman. To, kar je on ljubil, ljubi tudi naša mladina. Za kar se je on žrtvoval, se žrtvuje danes cela vrsta bratov in sester v belgijskem in holandskem Limburgu, v Charleroi in Bruslju.

Štefan Rogelj je bil kmečki fant, pa je čutil, da bi za ugledni „Slovenski dan“ samo kulturni užitki, zabava in družabnost bili premalo, čeprav je že to zelo pomembno. „Slovenski dan“ naj bi služil tudi naši *osveščenosti*. Po „Slovenskem dnevnu“ naj bi se čutili bolj povezane z ostalimi slovenskimi brati in sestrami, naj bi poživili

ljubezen do naše slovenske domovine in njenih kulturnih zakladov, naj bi se bolj zavedali poslanstva, ki naj ga vršimo v svojem okolju kot ljudje, kot kristjani in kot Slovenci. Štefan Rogelj nas je učil z dejanji, ne samo z lepimi besedami. To smo pri službi božji želeli nakazati s tem, da smo napravili denarno zbirko, ki jo bomo obrnili v namene, ki so Štefanu bili posebno pri srcu. Denar bomo poslali tja, kjer je slovenstvo najbolj ogroženo. Štefanov zgled naj nam bi pomagal do uvida, da samo s pomočjo osebnih žrtev pridemo do uspeha. In globoko si zapišimo v srce misel Janeza Ev. Kreka: „Ni delovanja brez *z d r u ž e v a n j a*.“

„Slovenski dan“ je pokazal resničnost tega gesla. Da je naša slovesnost tako lepo uspela, se moramo zahvaliti sodelavcem Društva „Slomšek“, še bolj pa rojakom iz Francije, Charleroi, Bruslja, Holandije, Liège-a, Nemčije in celega Limburga, ki so z dejanji pokazali svojo solidarnost in prihiteli v velikem številu.

Vsem prav iskrena zahvala!

Že sedaj kličemo: Na svidenje prihodnje leto ob istem času in na istem kraju!

*„Dokler bom živel, te bom ljubil,
moj narod, jezik, domovina;
Naj Bog mi vnema to ljubezen,
da je ne ohladi tujina!“*

(Ludvik Ceglar)

Nov grob: V Waterschei-u je po kratki bolezni umrl naš rojak Jožef Copi, vdovec po ge. Agati Kravanja, ki se je rodil 1893 v Bovcu.

Rajni je bil dobričina, rad je vsakemu napravil uslugo, hvaležen je bil za vsako malo pozornost. Bil je eden prvih med nami, ki je imel avto, pa je z njim marsikomu pomagal. Po srcu je tudi v starosti ostal mlad, zato so se okrog njega radi zbirali tudi mlajši ljudje in naše družine so ga z veseljem sprejemale na obisk, ko mu je umrla žena Agata. Imel je tudi to srečo, da so njegovi sorodniki lepo skrbeli zanj v njegovi visoki starosti. Vsa leta je bil naročnik „Naše luči“. Veliko število rojakov ga je spremljalo na zadnji zemeljski poti. Njegovi sestrji, ki živi v Holandiji, in ostalim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje. Naj počiva v miru!

Miklavževanje in božičnica bosta verjetno na sv. Štefana, 26. decembra 1977.

Podrobna obvestila glejte v prilogi!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

V nedeljo, 6. novembra smo imeli pri slovenski službi božji v Bruslju tudi *krst* malega Danijela, rojenega 24. avgusta, sina prvoro-

jenca v družini Barba-Harcet iz Bruslja. Mladi družini iskreno čestitamo!

Z velikim avtokarom smo se v soboto, 8. oktobra, rojaki in rojakinje iz področja Charleroi zapeljali v Eisden na „17. Slovenski dan“. Posamezno so pa prišli z osebnimi avtomobili še nekateri iz Bruslja in Antwerpna. Lepo smo se imeli in zadovoljni smo se pozno ponoči vračali vsak na svoje domove.

Ob priliki letošnje „cecilijanke“ (praznovanje sv. Cecilije) smo imeli v soboto, 26. novembra, *prijateljsko srečanje* v Ecole des Soeurs v Charleroi-Nord vseh članov in članic „Zveze slovenskih kulturnih delavcev — Charleroi“ in nekaterih rojakov in rojakinj, ki s simpatijo gledajo na naše kulturno udejstvo. Kaj več o tej „cecilijanki“ drugič.

Slovensko silvestrovanje bo v soboto, 31. decembra 1977, v dvorani Ecole des Soeurs v Charleroi-Nord. Začetek ob 20. uri. Posebna vabila boste prejeli vsi v začetku decembra.

Vsem rojakom in rojakinjam v zapadni Belgiji in drugod želim vesele božične praznike in srečno novo leto Gospodovo 1978.

Vaš izseljenski duhovnik

Kazimir Gaberc

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6° métro Vanneau.

Polnočnica na sveti večer 24. 12. se začne točno ob desetih zvečer.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Miklavževanje bomo imeli v nedeljo, 4. decembra, takoj po maši v dvorani poleg cerkve.

10. oktobra je *tragično končal* Jože Mlakar, star 27 let, doma s Ponikve pri Grobelnem. V Franciji je bil deset let, zadnja leta se je moral dosti zdraviti. Ker ni imel tukaj nobenega svojih, je za pogreb poskrbela slovenska župnija, stroške pogreba pa je krilo Društvo Slovencev. Naj počiva v miru!

MELUN (Seine-et-Marne)

K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 11. decembra, ob devetih zjutraj v poljski cerkvi v Dammarie, 81 rue Adrien Chatelain.

LYON-VIENNE (Rhône)

V nedeljo, 11. decembra, bomo imeli *skupno mašo*, in sicer po želji vseh tokrat v župni cerkvi v Saint-Priest, 1 Place Favard, ob štirih popoldne.

Roiaki! Pokažite s svojo udeležbo, da vera za vas nekaj pomeni in da tudi niste gluhi za prizadevanje vašega duhovnika!

Tej številki smo priložili *poštne položnice*, da lahko poravnate naročnino. Ne pozabite, da so to edini dohodki, s katerimi se naš skupni list vzdržuje!

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Odbor za Slovenski dom v Parizu posveča vse svoje sile, da pride čimprej do uresničitve na-

Boštjan Ivanec je bil krščen
(Francija — Pont du Chateau).

ših skupnih teženj in potreb. Vesel bo, če ga boste pri tem vsi krepko podprli.

Ob misli na naš skupni dom vam želimo vesele božične praznike in vso srečo v novem letu.

Odbor za Slovenski dom
v Parizu

Svoje darove pošiljajte na pošt-
ni čekovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7 rue Gutenberg
75015 PARIS

ali pa bančne čeke na isti naslov
ali pa izročite svoj dar našim po-
verjenikom.

PAS-DE-CALAIS

December, mesec družinskih pra-
znikov, bo zopet utrdil vezi pri-
jateljstva in dobrote. V nedeljo,
4. dec. bomo proslavili sv. *Barbaro*,
zavetnico rudarjev. Maše bodo po
nedeljskem urniku na čast sv. Bar-
bary.

18. decembra ob 16. uri bo v
farni dvorani „Matere izseljencev“
miklavževanje za mladino in odras-
le. Vsi prisrčno vabljeni!

Duhovne obnove za Božič s pri-
liko za spoved in mašo:

4. decembra ob 16. uri v *Armen-
tierres* v N. D. de Lourdes.

10. decembra ob 19. uri v *Cam-
brai*.

11. decembra ob 16. uri v *Lille*,
Bd. de Liberté v kapeli pomočnice
duš v vicah.

17. decembra ob 19. uri v *Croi-
silles*.

22. decembra ob 16. uri v *Win-
gles*.

23. decembra ob 16. uri na *Fosse*
8, Viendin-le-Vieil.

25. decembra ob 16.30 v *Tour-
coing*, Rue d'Austerlitz, pomočnice
duš v vicah.

Arras po dogovoru.

Polnočnice: Bruay-en-Artois ob
19. uri; Lievin ob 22. uri; Meri-
court ob 24 uri.

Na Božič bodo maše po nedelj-

*Pokojni Matevž Borišek iz Bruay-
en-Artois.*

skem urniku; prav tako na Novo
leto 1978.

Zakrament sv. krsta so prejeli:
v Mericourt-Mines 15. oktobra Gwa-
naela Sawrei. — 18. oktobra Fani
Franciška Bruneau. — 30. oktobra
v Tourcoing Marija Vukmanič. —
Srečnim družinam obilo božjega
blagoslova!

Zakrament sv. zakona sta si da-
la 10. septembra v Bruay-en-Ar-
tois Francois Dopierala in Silvija
Borišek. Na mnoga in srečna leta!

3. novembra je v Fouquieres v
zgodnjih jutranjih urah *dotrpela* po
kratki, pa hudi bolezni ga. Avgu-
ština Kralj v svojem 73. letu življe-
nja. Mirna, tiha je v svoji družini
dogorevala za moža, sina tri hčere
in svoje vnuke. Ogromna udelež-
ba rojakov in domačinov je po-
kazala, kako je bila priljubljena.
Pogrebni obredi so bili izvršeni v

kapeli „Matere izseljencev“ v Me-
ricourt 5. novembra, od koder je
bilo njeno utrujeno truplo prepe-
ljano v družinsko grobnico na po-
kopališču v Sallaumines.

Naj se odpočije v Bogu! Družini
pa naše iskreno sožalje!

Vsem rojakom želi milosti poln
Božič

Stanko Kavalir,
izs. duhovnik.

OB LUKSEMBURGU

Skušali bomo obhajati *božične
praznike* tako, da bomo pripravlje-
ni vedno boljše spoznavati pred-
vsem v mašni liturgiji Jezusa Kri-
stusa — Besedo življenja, in to
spoznanje potem naprej posredo-
vati drugim, da bo tako naše ve-
selje vedno večje in vedno bolj
popolno, kakor pravi apostol in
evangelist sv. Janez v svojem prvem
pismu:

„Kar je bilo od začetka, kar smo
s svojimi očmi videli, kar smo gle-
dali in so naše roke tipale o Be-
sedi — in Življenje se je razodelo
in smo videli in spričujemo ter
vam oznanjamo večno življenje, ki
je bilo pri Očetu in se nam je
razodelo. In to vam pišemo, da
bo naše veselje popolno“ (Jan 1,
1—4).

*Francois Dopierala in Silvija Bori-
šek v Bruay-en-Artois na svoj naj-
lepši — poročni — dan.*

O Božiču in božičnih praznikih bomo skušali uvideti predvsem njegovo ponižnost in njegovo ljubezen do nas ljudi. Ta ponižnost in ljubezen svetita kakor velika luč v srcih vseh, ki se ogrejejo za Kristusa.

TUCQUEGNEUX

Iz *Tucquegnieux* v *Piennes*: Kar vsako leto je tudi letos pripravil občinski svet dobro kosilo za nad 65 let stare žene in može. Glavni namen pa ni jed in pijača, ampak zabava. Fantje in dekleta se potrudijo, da nas s petjem, rajanjem in godbo spravijo nazaj v mladostna leta, kar se jim deloma tudi posreči.

Če bi pri vseh mladih opazili res pravo ljubezen do starih, pravo srčno kulturo brez samo navideznega prisiljenega nasmeha, bi bil uspeh popolnejši. Je pa v tem oziru najbrž tako kakor z glasbo: Kdor ima posluš ga ima, kdor ga nima ga pa nima.

Kmalu za tem obedom je prišel na vrsto praznik Vseh svetnikov. Popoldne jih gre mnogo na pokopališče. Tam je pa seveda drugače. Marsikdo si otere solzo iz oči in prisluhne mrtvim, ki — ne samo starim ampak tudi mladim — tiho, a vendar razumljivo kilčejo: „To kar si ti zdaj, sem bil jaz nekoč in to, kar sem jaz zdaj, boš ti morda že jutri.“

Ko že govorimo o mrtvih, naj povemo še, da je umrl v *Piennes*-u 85 let star upokojeni rudar Stanič. Ženo mu je lani povozil avto in

je zaradi hudih poškodb umrla. Njene izgube mož ni mogel preboleti. Oba sta bila zelo verna in dobra. Dokler sta bila še pri moči, sta rada romala vsako leto k Brezjanski Mariji v Habsterdick.

Upamo, da uživata zdaj zaslužno plačilo pri svojem Stvarniku. Njihovi sorodniki naj pa vedó, da je tudi nam hudo po dobri ženi in dobrem možu!

J. J.

NICA

V Hyères-u blizu Toulona so nekaj desetletij naše slovenske sestre frančiškanke iz Slovenske Bistrice vodile in upravljale hišo, kamor so na oddih prihajali duhovniki, največ pa razne družine od vsepovsod iz Francije in drugih držav.

Kraj sam je klimatsko zdravilišče in hiša ni daleč od morja. Hiša je bila vedno zasedena od gostov ne toliko zaradi ugodnih klimatskih pogojev, pač pa še bolj zaradi izredne prijaznosti, gostoljubnosti in gostrežbe, ki so jo nudile sestre svojim gostom. Kdor je enkrat v tej hiši preživel nekaj dni, se je rad vračal nazaj, da tam preživi svoj dopust. Tudi slovenskega duhovnika so vedno radi sprejeli v svojo hišo, da se tam odpočije, ko je v tistem delu Francije obiskoval naše rojake.

Hiša je last pariške nadškofije, ki jo je dala sedaj na prodaj. Zato je danes ta hiša prazna. Sestre so jo v začetku oktobra zapustile in odšle na druge svoje postojanke: ene v Versailles, druge pa v Morestel pri Lyonu. Na-

ša slovenska skupnost jim želi, naj Bog blagoslovja njih delo, jim poplača njih žrtve in da bi tudi naprej povsod v tujini na nevsiljiv način širile sloves o Slovencih kot dobrih in pridnih ljudeh!

Za naše rojake na Azurni obali pa bi mogli reči, da so po počitnicah postali za skupne zadeve nekako mrtvi in leni. Zavladalo je neko mrtvilo, da niti skupaj ne pridejo. Celo Martinova nedelja je šla mimo, ne da bi jo skupaj obhajali, čeprav smo imeli na razpolago lepe prostore. Edino na dan Vseh svetih se nas je lepo število zbralo pri slovenski maši za naše pokojne v cerkvi na Ariane.

Iz tega mrtvila naj nas predramijo adventni zvonovi, ki ponavljajo klic adventnega pridigarja sv. Janeza Krstnika: „Pripravite pot Gospodu!“ Opravimo dobro *adventno spoved*, da bo božji Sin rojen tudi v naši duši! Posebna prilika zanj bo na zadnjo adventno nedeljo, ko bo tukaj v Nici pred mašo od 9.—10. ure na razpolago poseben spovednik.

Na Božič bo v Nici sv. maša *polnočnica* točno opolnoči; druga slovenska maša bo zjutraj ob 10. uri.

Vsem rojakom tukaj in po svetu naj bo blagoslovljen praznik Gospodovega rojstva! Srečno in blagoslovljeno Novo leto 1978!

MARSEILLE

Za pripravo na praznik Gospodovega rojstva ali Božič se bomo zbrali v Eouresu na zadnjo adventno nedeljo 18. dec., kjer bo popoldan ob 5. uri slovenska maša. Pred mašo bo spovedovanje. Vsi ste lepo vabljeni!

VZHODNA LOTARINGIJA

Po žalostnih spominih na naše drage rajne v mesecu novembru smo začeli mesec december, ki je poln krasnih praznikov: rudarji so veseli praznika sv. Barbare, otroci veseli sv. Nikolaja, Marljini častilci Marije Brezmadežne; vsi skupaj pa še posebno veseli božičnih praznikov: vse to nas vabi v cerkev, kjer slišimo naše lepe pesmi na vse praznike.

Hyères:
Počitniški dom
„Villa
Henri-Joseph“,
ki so ga vodile
slovenske sestre
frančiškanke.

Z romanja v Xanten (Vestfalska): Slovesne preddarovanjske prošnje pri maši glasno molijo najbolj navdušeni romarji.

K slovenski službi božji ste zopet vabljeni:

Vsako nedeljo in praznik sv. maša v Hospice Ste Elisabeth v Merlebachu ob 10. uri. — *Polnočnica* v isti kapeli na sveti večer ob 22. uri. Na božični praznik bo maša ob 10. uri dop., nato še tiha sv. maša ob 11. uri!

Vsako nedeljo bodo oznanjene v Merlebachu tudi svete maše med tednom. — Po kolonijah bodo sv. maše:

Habsterdick: 1., 8. in 22. decembra ob 9.30 uri.

Creutzwald: Cité Maroc dne 27. dec. ob 14. uri; Cité Neuland 6. dec. ob 14. uri.

Cité la Chapelle: 20. dec. ob 15. uri dve sveti maši.

Cité des Chenes: 21. dec. ob 15. uri dve sveti maši.

Poleg tega bodo svete maše tudi po drugih kolonijah, kar bo vsakokrat pravočasno oznanjeno.

Spoved je vedno pred sveto mašo v Merlebachu in po kolonijah.

Cerkveno petje: „Slomšek“ vsak četrtek ob 18. uri v domu naše Misije.

Že sedaj se lepo zahvaljujem našima dragima sobratoma, ki sta vedno pripravljena pomagati pri službi božji v naši okolici: g. De-

jaku iz Aumetza in g. Gajšku iz Mannheima!

Zahvaljujem se tudi našemu dragemu dirigentu g. Emilu Šinkovcu in vsem pevcem in pevkam, ki tako radi prihajajo k pevskim vajam in vse nedelje tako lepo prepevajo pri slovenski sv. maši!

Enaka hvala tudi vsem dragim pevkam in pevcem po kolonijah!

Dne 30. okt. je bila krščena v župni cerkvi v Merlebachu pridna Nataša, hčerka naše dobre pevke Marlenke Sajovec in Gastona Lorusung iz Seingbous. Družini želimo vso srečo. Nataši pa, da bi delala veselje svojim staršem kot njena sestra Angelika.

Enako želimo vso srečo Radvanu Labas iz Sarreguemines, ki je bil krščen v župni cerkvi v Merlebachu.

Družini Vertič iz Cité Jeanne d'Arc pa izražamo globoko sožalje ob smrti matere, stare 79 let; umrla je 4. nov. in bila pokopana v isti župniji 7. 11.

Vsem našim rojakom pa že sedaj voščimo prav vesele božične praznike in srečno novo leto 1978!

Stanko iz Merlebacha

Pomožni škof Averkamp vodi slovesno posvetitev Slovencev Mariji Pomagaj z Brezij ob romanju v Xanten.

Slovenci iz Sev. Porenja in Vestfalije poromali v Xanten.

Nad 200 se nas je zbralo na zadnjo nedeljo v septembru v čudoviti zgodnjegotski katedrali zgodovinskega mesteca Xanten pri mestu Wesel. Cerkev je postavljena na zidinah starorimske naselbine in na posvečenih kamnih prvega krščanstva.

Že dopoldne smo si ogledali lepo urejen muzej, staro rimsko naselbino v arheološkem parku z amfiteatrom in pristaniščem ob Renu. Kmalu po dvanajsti smo se zbrali v svetišču. V veliki katedrali smo se počutili kar domače in med seboj povezani, ker smo zasedli „kor“ zadaj za glavnim oltarjem. Z desne našega mašnega oltarja nas je pozdravljala iz lepo okrašenega trona z milim pogledom milostna podoba Brezjanske Marije. Ob pogledu Nanjo občutiš daleč v tujini v sebi res nekaj posebnega.

Mašno bogoslužje so vodili naši slovenski duhovniki, v spovednici pa je „odjemal grehe sveta“ goreči pater Evgen Ketiš, frančiškan in misijonar iz Afrike. Kakšno versko doživetje in umetniški užitek, si morete misliti, je bil, ko je zaorila večglasna slovenska verska pesem med zgodnjegotskim zidovjem!

nemčija

OBERHAUSEN

Ob 70. obletnici kronanja milostne podobe Brezjanske Marije smo

Na koncu maše nas je pozdravil v slovesnem ornatu sam pomožni škof Xantena g. Ludwig Averkamp. Občudoval je naše ljudsko petje nam voščil za naš narodni verski jubilej Marijinega kronanja ter spodbudil k globlji zvestobi Bogu, Mariji in slovenstvu.

Po petih litanih Matere božje smo se v duhu pridružili rojakom v Sloveniji, ki so tudi nedavno na Brezjah praznovali 70-letnico kronanja. Z molitvijo „O Gospa moja“ smo se posvetili Mariji, Kraljici Slovencev. Za slovo smo prejeli spominske podobice Brezjanske Marije z napisanim romarskim posvetilom.

V bližnjem gostišču smo imeli rezervirano posebno dvorano. Tam smo se zbrali k romarski večerji. Pater Ketiš nam je s skioptičnimi slikami prikazal pretresljivo podobo revščine v Togo in njegovo borbo za pitno vodo s kopanjem globokih vodnjakov. Ob kranjskih klobasah in ob zvokih našega ansambla „Vasovalci“ smo se še malo poveselili in zgodaj zvečer odhajali domov.

In naši vtisi? V zgodovinsko-arheološko verodostojnem okolju, v pristni zgodnjegotski katedrali, v bližini relikvij prvih krščanskih mučencev, ob podobi Kraljice Slovencev, smo se čutili bolj prepričane, potrjene in prevzete kakor pa od sicer lepega, tradicionalnega, nekoliko kičastega romarskega žargona svetišč in spominkarskih trgovin kraja Kevelaer, kamor smo doslej romali vsako leto!

KÖLN

Tokrat naj omenimo, da nas je v Hildnu po naši maši obiskal kölnski pomožni škof Luthé. Kar dosti časa se je zadržal med nami. Zaželel nam je vse dobro in vsakega posebej pozdravil. Pomenljiva je njegova beseda, da moramo imeti kot tujci izredno veliko potrpljenja z nemškim ljudstvom in odkriti pri njih predvsem tudi dobre strani.

Pripravljamo se na bližnje *mi-klavževanje*. Sodeč po prejšnjih letih je ta svetnik med našimi nadebudneži izredno priljubljen.

MANNHEIM

Romanje k Mariastein: V lepem sobotnem jutru nas je odpeljal avtobus iz Herbolzheim. Naš glavni cilj je bila romarska cerkev Mariastein v Švici. Tu smo imeli v votlini — Milostni kapeli, ki je tako pobožen prostor, slovensko mašo; po maši smo se še malo zadržali in si ogledali cerkev, ki spominja na našo lepo Marijino cerkev na Brezjah.

Pa tudi prva žeja se je že oglasila. Pogasili smo jo s kavo in pivom. Potem smo se odpeljali v čudoviti svet narave. Ustavili smo se pri slapovih reke Rena, kjer nas je prevzela lepota in veličastna moč narave. Med potjo smo se tudi malo ustavili, da smo se prezračili; medtem ko so nekateri izginili, se je župnik preizkusil v rokoborbi; izid dvoboja je bil obliž na njegovem čelu. V Titiseeu smo se nekateri ob hladnem vetru neprostovoljno skopali.

Mehtildi in Jožefu Kretl iz Kürtna pri Kölnu vso božjo podporo pri njihovi slovesni obljubi sv. zakona!

Dan smo zaključili v Herbolzheimu. Bilo je lepo. Potovanje je spremljala pesem in dobra volja, za katero so poskrbeli tako mali romarji: Robert, Petra, Karmen, Mojca, Tatjana, Stanka, Tomaž, Brigita, Roman, kot tudi vsi odrasli po vrsti do Lojzeta, Monike, Dragice, Tomaža, Marjane, Franca, Nade, Herberta in šoferja, ki je bil kakor eden izmed nas. Zato smo bili ob koncu dneva složni: Še bomo šli kam!

MARIASAND

V senci starih dreves je skrita lepa Marijina cerkev, Mariasand, kjer se večkrat zberemo Slovenci, zaposleni v okolici Herbolzheimu.

Tokrat smo se zbrali ob priliki krsta male Melanije, ki smo jo sprejeli v našo krščansko skupnost. S ponosnimi starši smo delili veselje ob njihovem otroku.

BUCHEN

Le enkrat na mesec se srečamo Slovenci pri slovenski maši v Buchenu. Ta maša utrjuje v nas verostnost in zavest bratske skupnosti.

Ko obhajamo krste ali poroke nas je še več pri maši. Žnideršičev Simon je dobil bratca — Primož je dobil ime pri krstu. Medtem ko to

Vali in Stanko Jug iz Krefelda po poroki v krogu svojih dragih. Prisrčno čestitamo!

Tudi Žnideršičev Simon je bil pri krstu svojega bratca Primoža v Buchenu.

poročamo, se je že Žnideršičeva družina odselila v domovino. Spremili smo jih z željo, da bi se srečno počutili.

WÜRTTEMBERG-OBERLAND

Rojaki, ki bodo čez Božič ostali tukaj, so vabljeni k božični *polnočnici*, ki bo v kapeli mestne bolnišnice kakor prejšnja leta. Kapela bo odprta ob tri četrt na enajst in do pol dvanajste bo spovedovanje, nato sv. maša. Slovenski duhovnik bo opravil nato takoj še drugi dve maši, pri katerih nihče ni dolžen ostati, vendar če ostane vsaj še pri eni, bo naredil Bogu in še bolj sebi prijetno delo. Čez dan ste potem prosti, da lahko obhajate Božič v svojih družinah.

Sv. maša bo zopet na *praznik sv. Štefana* in na *Novo leto*, ki bo prva nedelja v januarju.

Tisti rojaki, ki ste preveč odda-

ljeni, da bi mogli prihajati k slovenskim mašam, ste obveščeni, da ima vaš slovenski duhovnik na razpolago za vas Pratico in Mohorjeve knjige za leto 1978. Kdor jih želi dobiti, naj mu pismeno sporoči.

Onim, kateri bodo za praznike šli domov, želimo srečno potovanje, blagoslovljen Božič v krogu domačih in srečno vrnitev.

INGOLSTADT

Žalostna vest: Za vedno smo izgubili Franca Domijana iz Weissenburga. Njegovo mlado življenje je bilo pretrgano 29. avgusta popoldne v prometni nesreči pri Aachenu, kjer je bil na službeni vožnji s tovornjakom svoje firme. Zapustil je mlado ženo in tri nedorasle otroke. V sredo, 31. avgusta, smo ga Slovenci iz Weissenburga dočakali na pokopališču v Weissenburgu, kamor so ga po končanih komisijskih pregledih pripeljali z mrljiškimi avtomobilom.

Od njega smo se poslovili z molitvijo za pokojne, ki jo je opravil g. župnik Vili Stegu. Veliko rojakov ga je spremljalo skupaj z njegovo ženo iz Weissenburga do rodnega Zavrča pri Ptuj, kjer so ga v domačo zemljo položili k večnemu počitku v nedeljo, 4. septembra 1977.

Pokojni je bil znan kot skromen, delaven in resen človek, znal pa je rojake tudi razveseliti z ubranimi zvoki harmonike in s svojim glasom. Tak nam bo tudi vsem, ki smo ga poznali, ostal v trajnem spominu. — Zelo prizadeti ženi in ostalim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

STUTTGART-okolica

Živahna kulturna sezona: Mesec oktober je bil to leto v kulturnem delovanju med našimi ljudmi zelo živahen. Družabni večeri s filmi in skioptičnimi slikami so nam prikazali življenje v različnih delih sveta. Tako nas je v Stuttgartu zanimalo versko in kulturno življenje Slovencev v Nemčiji v zadnjih dveh desetletjih. — V Oberstenfeldu smo občudovali delavnost slovenske katoliške skupnosti v Avstraliji. — V

Pokojni Franc Domijan iz Weissenburga s svojim najmlajšim otrokom — sedaj siroto brez očeta.

Esslingenu nam je misijonar s skioptičnimi slikami poročal o življenju ljudi kamene dobe na Novi Gvineji. — V Pfullingenu smo ob slikah poromali na največjo božjo pot na svetu, v Lurd v Franciji.

Socialno delo ni lahko: V zadnjem času se množijo težavni socialni problemi naših ljudi, posebno v zvezi z raznimi obolenji in iskanjem rente. Ljudje se čutijo zapostavljene tako pri nemških kakor pri oblasteh v domovini, upravičeno ali neupravičeno. Pereča zadeva ne pride in ne pride naprej. En sam tak primer zahteva od socialne delavke tedne in tedne letanja, telefoniranja in pisanja. Če uspe, je ves trud pozabljen; če ni izgleda za pozitivno rešitev, sama duševno trpi s prizadetimi.

Otroci rastejo tudi jeseni: O krstu lahko poročamo v vsaki številki „Naše luči“. To pot čestitamo Ilc Francu in Tončki iz Stuttgarta k sinku Mihaelu, Habjanič Jožefu in Danici iz Oberstenfelda k hčerkici Marjanici, Muc Jožefu in Silvi prav tako v Oberstenfeldu k hčerkici Suzani ter Marks Jožefu in Marjetki iz Stuttgarta k sinku Petru!

Radovedni Avstralci: Slovenci iz Avstralije so silno radovedni, kako je z domačimi in tujimi delavci v

Pri krstu Melanije v Mariasand.

Nemčiji. Vedeti hočejo, koliko jih je, koliko zaslužijo, koliko sindikatov imajo in kolikokrat so v zadnjih dveh letih štrajkali. Delovni urad v Stuttgartu jim je ustregel z naslednjimi podatki:

V ZR Nemčiji je 7,5 milijonov industrijskih delavcev. Število tujih delavcev je še zmeraj okrog 2 milijona (vseh tujcev pa okrog 4 milijone). Minimalna tarifna plača na uro je za izučene delavce 12,69 DM, za priučene delavce 11,23 DM, za navadne delavce 10,33 DM. — Pri delavkah je plača nižja: kvalificirane delavke zaslužijo na uro

Ciril Muhič iz Mötzingena v Nemčiji je šel pred oltar z mlado nevesto Angelico v Šmihelu na Dolenjskem. Lepo pozdravlja svoje znance v Nemčiji, mi pa mu iskreno čestitamo.

10.04 DM, priučene 8,98 DM, navadne delavke pa 8,84 DM na uro.

Sindikatov je v ZR Nemčiji 16 s 7,4 milijoni članov. Leta 1976 so štrajkali v 292 podjetjih in od 331.000 zaposlenih je stopilo v štrajk 97.000 delavcev. Do oktobra 1977 je bil štrajk v 81 podjetjih in od 119.000 zaposlenih je stopilo v štrajk 36.350 oseb.

BAVARSKA

MÜNCHEN

Veseli smo naše slovenske maše, saj je včasih petje naravnost navdušeno, pa tudi ob praznikih, ko gre večina naših ljudi domov, se zbere še vedno lepa skupina vernikov. Že večletni običaj je, da so v novembru maše posebno dobro obiskane.

Predšolski in šolski tečaj se redno vršita.

Po bolnicah je bilo zadnje čase

Dolgoletne članice Društva sv. Barbare v Lindenheuvelu; prva na levi je ga. Antonija Železnik, ki slavi 50-letnico članstva; v narodni noši je brhka ga. Rojnik in ob njej ga. Ložnik. Manjka ga. Marija Kropivšek.

Slovenske deklice iz Stuttgarta so na mednarodnem dnevu v Sindelfingenu nastopil s slovenskim narodnim plesom.

nekaj naših ljudi. Obiskali smo jih in jim nosili slovenske knjige.

Prevodov, dopisovanja za pokojne in posredovanj ob nesrečah je vedno dovolj in ljudje v vseh teh zadevah radi prihajajo.

Tudi pevski zbor je spet začel z vajami in prvo nedeljo v novembru je v cerkvi pel tako kot morda še nikdar doslej.

Začeli smo s pogovori z ministranti. S tem skušamo ne le narediti ministriranje čim bolj lepo, ampak tudi zvišati število ministrantov.

Pred nami je nekaj prireditiv: skioptično predavanje, debatna ura, miklavževanje, nekaj krstov in priprav na poroko in še kaj. Pa drugič o tem!

Krščeni sta bili Karin Kočar, hčerka Draga in Ane, roj. Želodec, in Simona Vučko, hčerka Ignaca in Terezije, roj. Tibaut. Staršem čestitamo, otrokoma pa želimo vse dobro v življenju!

nizozemska

Glede miklavževanja in božičevanja glejte obvestila v prilogi!

G. Franc Drenovec iz Brunssuma je z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo sestavil „Inleiding tot de Sloveense grammatica“. Delo toplo priporočamo vsem mlažjim rojenim v Holandiji ali pa na Flamskem.

Avtorju naše čestitke in zahvala!

Kot smo že zadnjič poročali, je Društvo sv. Barbare v Lindenheuvelu na Nizozemskem slavilo v dnevih od 23. do 25. septembra t. l. 50-letnico svojega obstoja. Praznovanje tega zlatega jubileja se je razvilo v pravi kulturni praznik naših rojakov. Zadnjič smo objavili sliko društvenega odbora, na tej sliki pa so člani in članice društva z odborniki.

Švedska

Enolična, rahlo valovita pokrajina z jezери, ki se zaspano razprostirajo za borovimi gozdiči in jesensko osiromašenimi brezami, je naju, oba slovenska dušna pastirja, p. Sodja in mene, brezbrizno sprejela. Čeprav je veter na dan najinega prihoda na Švedsko, 9. oktobra, pokazal svojo razburjenost, nama je razmeroma toplo in sončno oktobrsko vreme pripravilo prijazen sprejem.

Vožnja po do sedaj neznanih mestih, velike razdalje in opazovanje kombajnov, ki so šele sedaj želi pšenico in oves, mi je povzročala rahlo vrtoglavico, da bi skoraj izgubil orientacijo za prostor in čas.

Ob vsakodnevem obisku slovenskih družin bi kmalu pozabil, da sem zdoma. Večinoma sem bil veselo presenečen nad prijaznim in gostoljubnim sprejemom. Pogovor s posamezniki mi je odkril, kako raznovrstne in bogate verske izkušnje imajo naši ljudje. V globini njihovih src je vera še živa. Na žalost pa nekateri vse preveč pozabljajo, da se vera ohranja in krepi samo, če jo pokažemo tudi na zunaj. To je obenem tudi edini

način, da dragoceni zaklad vere izročimo mlademu rodu.

Obisk maše je bil od kraja do kraja različen. Velikokrat sem pričakoval, da bo ta ali oni prišel, pa ga ni bilo. Pred duhovnikom zna sicer marsikdo svoj izostanek opravičiti, a vprašanje je, če velja ta izgovor tudi pred Bogom.

Spoznal sem, da življenje naših rojakov tukaj ni vedno ravno rožnato. Za kruh, obleko in stanovanje navadno niso v stiskah, toda večkrat primanjkuje duhovnih moči, da bi si mogli ustvarjati lepo in srečno življenje.

Mnogi so se naravnost razveselili novice, da imajo odslej stalnega zdomskega duhovnika. Drugi morda na to ne mislijo, vendar so tudi oni poklicani k Bogu. Zato sem srečen, da so me slovenski škofje poslali sem na Švedsko za oskrbnika božjih skrivnosti, da jih posredujem našim rojakom.

Pri novem delu se zanašam predvsem na božjo pomoč in na razumevanje ter sodelovanje svojih rojakov.

Hvaležen sem p. Janezu Sodju za spremstvo in potrpežljivo uvažanje v tukajšnje pastoralno delo. Veliko žuljev in znoja je zahtevalo od njega šestletno obiskovanje Švedske. Naj mu da Bog še naprej zdravja in poguma! Čeprav ga

čakajo nove skrbi, naj Švedske tudi v bodoče ne pozabi!

Jože Drolc

Slovenci na Švedskem smo končno le dobili svojega stalnega duhovnika. Več kot pet let smo se potegovali zanj. V našem tisku smo se oglašali zdaj iz enega, zdaj iz drugega kraja prostrane severne dežele in moledovali za župnikom. Sedaj je tu. Naj ga predstavim našim rojakom s par podatki, s katerimi razpolagam:

Piše se Jože Drolc. Rodil se je pod Kamniškimi planinami, v Šmartnem pri Tuhinju, in sicer 13. marca 1945. leta. Mlad je še, približno v istih letih, kot je večina naših rojakov, ki so na delu v tej deželi. Novo mašo je pel leta 1970 v Kamniku, kaplanoval je krajši čas v Mavčičah in Domžalah, medtem ko je bil tri leta župnijski upravitelj v Stari cerkvi pri Kočevju, preden je prišel k nam na Švedsko. Sedaj obiskuje s patrom Sodjo svojo novo „župnijo“. Kar precej velika je. Po površini meri toliko kot Zahodna Nemčija in šteje okrog 6000 duš, raztresenih širom te prostrane dežele. Upam, da mu smem zaželeati v imenu vseh vernih rojakov pristrčno dobrodošlico.

Švedska se nahaja v takih gospodarskih težavah, kakršnih še ni poznala v tem stoletju. Njen toliko

Jože Drolc, novi slovenski duhovnik na Švedskem.

opevani visoki življenjski standard se maje v temeljih. Vse gospodarske panoge so predimenzionirane. Od časa prve svetovne vojne je zalagala Švedska ves svet s svojimi industrijskimi izdelki. Mnogi kmetje so se preselili v mesta, industrija pa ne daje več kruha.

Novemu duhovniku ne bo lahko v prvi dobi, saj bo marsikdo od nas prizadet, vendar sem prepričan, da bo z dobro voljo vseh vernih Slovencev prebrodil začetne težave.

Naš novi misijonar se bo naselil po opravljenih obiskih župljanov v Göteborgu, največjem industrijskem središču zahodne obale. Na tem področju živi precejšnje število naših rojakov, poleg tega so iz Göteborga najlažje dosegljiva področja, kjer so zaposleni naši rojaki.

Slovo od patra Sodje ni bilo lahko. Pet dolgih let je skrbel za našo duhovno hrano. Iz daljnega Münchna je prihajal k nam na obisk dvakrat na leto, na pomlad in na jesen. Prevaliti je moral ogromne razdalje. Večkrat se je boril z ekvinokcijskimi vremenski-

mi težavami v obliki viharjev, ki jih mi doma ne poznamo. Naj mu na tem mestu izrekam zahvalo za požrtvovalno delo! Bog plačaj!

B. P.

Švica

ŠVICA

V kantonu Zürich in sosednjem Aargau je večina naših ljudi. Zato bomo skušali osredotočiti slovensko mašo v Zürichu. Po Novem letu bomo uvedli slovensko mašo v Zürichu vsako nedeljo. Hvaležni smo našim rojakom v St. Gallenu za razumevanje, da so nam odstopili drugo nedeljo.

Slovenska maša v St. Gallenu bo v soboto pred 4. nedeljo v mesecu ob 18. uri v kapeli angelov varuhov.

V Meilenu bo v soboto pred 2. nedeljo ob 17. uri.

V Winterthuru bo v soboto pred 1. in 3. nedeljo ob 17.30 v cerkvi Sv. Peter in Pavel.

Drugod ostane kot dosedaj ali pa po dogovoru.

Slovenska misija v Švici vošči vsem Slovenkam in Slovencem v

Švici in po svetu blagoslovljene in milosti polne božične praznike ter srečno novo leto 1978!

slovenske radijske oddaje

RADIO KÖLN: Ob torkih, četrtek in sobotah ob 15,30 do 16,00 (na kratkih valovih 41 in 31 m) in ob nedeljah od 9,00 do 9,40 (na kratkih valovih 41 m in 49 m). — Na sporedu so dnevne novice, politične razlage, razgovori, zanimivosti iz kulturnega in gospodarskega življenja. Poleg tega imajo Slovenci v Nemčiji možnost, da pošiljajo prek Kölnskega radia domačim voščila, pozdrave in glasbo po želji. Dopise pošljite na naslov: Deutsche Welle, 5000 Köln, Bruderstr. 1 (Süddeutsche-Redaktion).

RADIO VATIKAN: Vsak dan ob 19.00 (na kratkih valovih 48,47, 41,38 in 31.10 m in na srednjem valu 196 m).

*Slovenske
narodne noše
so ob našem
letošnjem
romanju v
Einsiedeln
vzbujale veliko
pozornost —
posebno naši
dve najmlajši,
ki sta pozdravili
škofa dr. Grmiča
in mu izročili
slovenski
šopek.*

slovinci ob meji

KOROŠKA — Medtem ko so bili vsi podiralci krajevnih tabel z nemškimi in slovenskimi napisi pomiloščeni, še preden jih je začelo sodišče preganjati, je bil 21-letni Štefan Petjak iz Globasnice zaradi sodelovanja pri napisnih akcijah, s katerimi so opozarjali na neizpolnitev člena 7. državne pogodbe, obsojen na plačilo 16.500 šilingov. — „Heimatsdienst“ je tudi letos organiziral na Starem trgu v Celovcu za 10. oktober plebiscitno proslavo. Udeležilo se je je okrog 10.000 ljudi, med njimi zastopniki vseh treh v parlamentu zastopanih strank, pa tudi predstavniki bivše „Waffen-SS“. Predstavnik Slovencev, ki nocoje več biti Slovenci, dr. V. Einspieler, je v svojem govoru očital zavednim Slovincem komunističnega duha in nagnjenje k teroriziranju. — Ob polaganju venca na celovškem pokopališču je deželni glavar dejal, da se Slovincem ne bo dalo ničesar več, češ da so vse določbe avstrijske državne pogodbe izpolnjene — kakor da je on razsodnik v tej zadevi! — Nastop žandarjev lani v Škocijanu proti slovenskim gledalcem, ki so bili navzoči ob odkritju spomenika Koroškim brambovcem, obravnava sedaj ustavno sodišče. — Na zahtevo državnega tožilstva v Celovcu je prišel pred sodišče tajnik Narodnega sveta kor. Slovencev, Filip Warasch. Ovaden je bil, da je dal peklenski stroj nekemu Güttlerju, ki je to dva meseca kasneje javil policiji. Na tridnevem procesu v Salzburgu je prišla na dan malomarna preiskava celovških varnostnih organov, lahkovernost državnega tožilca in laži ovaduha Güttlerja. Tajnik je bil oproščen, saj je imel „alibi“ za čas, ko naj bi se pogajal z ovaduhom. — Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Škofičah je slovesno obhajalo 70-letnico obstoja. — Ob 65. občnem zboru Kulturnega društva „Bilka“ v Bilčovsu so poslali posebno pismo z nad 200 podpisi zveznemu kanclerju dr. Kreiskemu, v katerem protestirajo proti novemu manjšinskemu zakonu, ki je začel veljati s 1. julijem. — Zaradi malomarne raziskave v „zadevi Warasch“ zahteva predsedstvo NSKS

od pristojnih zveznih ministrov, da odpokličejo koroškega varnostnega direktorja in celovškega državnega tožilca. — V okviru 70-letnice prosvetnega društva „Zarja“ v Železni Kapli je Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji v dvorani hotela „Obir“ pripravilo literarni večer. — Dunajska založba Löcker und Wögenstein je te dni izdala knjigo „Österreich und seine Slowenen“ (Avstrija in njeni Slovenci). Knjiga prinaša zgodovino koroških Slovencev v zadnjih dveh stoletjih (19. in 20. stol.) — V Lučah ob Baškem jezeru je bil skupni koncert slovenskih in nemških pevskih zborov.

TRŽAŠKA — V Trstu so začeli z drugim letnikom teološkega tečaja v Ulici Risorta. Namen tečaja je: izšolati laike za veroučitelje in poglobiti tudi pri drugih versko znanje. — V novem šolskem letu je na Tržaškem 39.000 učencev in dijakov, od teh 3.200 na slovenskih osnovnih in srednjih šolah, malo manj kot 10 odstotkov: v osnovnih slovenskih šolah je 1.500 otrok, v srednjih 1000 in v višjih srednjih šolah 700 slovenskih dijakov. — Predstavnik Slovenske skupnosti sta obiskala tržaškega prefekta in vladnega komisarja dr. Molinarija in ga seznanila s slovenskimi problemi: celovita zaščita slovenske narodne skupnosti v Italiji, ustanovitev komisije za izdelavo zakonskega osnutka o zaščiti ter šolski problemi. — Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je priredilo poseben večer, posvečen „slovenskemu Mojzesu“ dr. Janezu Ev. Kreku ob 60-letnici njegove smrti. — Poleg oskrbovanja slovenskih vernikov v župniji Novega sv. Antona je prevzel msgr. dr. Jože Prešeren tudi Slovence v župniji sv. Jakoba v Trstu. — Deželna komisija za izdajanje učbenikov za slovenske šole je izdala v ponatisu Doklerjev slovar grškega jezika. Prvo izdajo je založil škof dr. Jeglič za pouk grščine v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. — Tržačani so dobili novega škofa msgr. Lovrenca Bellonija, duhovnika veronske škofije. Kot tajnik je služboval nekaj časa v Gorici, sedaj je bil glavni asistent katoliške univerze Srca Jezusovega v Milanu. Novi škof zna nekoliko tudi slovensko. — Z ustanovitvijo koprške škofije je po 150 letih postala ta spet samostojna. 1828 je bila namreč pridružena tržaški škofiji. Novi škofiji Koper so priključeni

tudi vsi deli tržaške, goriške, reške in senjsko-modruške škofije, ki so politično v republiki Sloveniji.

GORIŠKA — Glasbena Matica, Slovenska prosvetna zveza in Zveza slovenske katoliške prosvete prirejajo po skupnem dogovoru koncerte v Gorici. V nastopajoči sezoni je predvidenih 5 koncertov. — V goriški stolnici je nastopil tržaški mešani zbor „Marij Kogoj“ s koncertom slovenske religiozne glasbe. — Štandreško prosvetno društvo je naštudiral komedijo „Beneški trojčki“. — Goriška skavtska organizacija je na zemljišču Katoliškega doma priredila športno srečanje svojih članov in članic. — Stalno slovensko gledališče v Trstu je gostovalo v Gorici. Predvajalo je Župančičevo dramo „Veronika Deseniška“, ki jo je poslušalstvo z veseljem sprejelo. Goriški Slovenci niso navdušeni za avantgardistična dela, ki jih je gledališče parkrat predstavilo. — Na praznik Kristusa Kralja je preteklo pet let, kar je ustanovljena slovenska duhovnija v Gorici. — Ministrski dekret o organiziranju šolstva, ki izključuje slovenski šolski okraj, je naletel na Goriškem in Tržaškem na negodovanje, na odpor in povzročil ostre proteste. Ljudstvo zahteva, da se dekret prekliče in ustvari samostojni slovenski šolski okraj za Furlanijo-Julijsko krajino.

slovinci po svetu

ARGENTINA — Pri ohranjanju slovenstva v Argentini igrajo veliko vlogo slovenski domovi. Tako so ob obletnici „Slomškovega doma“ v Velikem Buenos Airesu posebno pozornost posvetili slovenski zastavi. Popoldne pa je bil kulturno-družabni program. — Ob 70-letnici kronanja Brezjanske Marije po škofu Jegliču so se tudi argentinski Slovenci 2. oktobra zbrali na Slovenski pristavi v Castelarju h kronanju Kraljice Slovencev. V soboto prej je bila marijanska akademija, v nedeljo pa kronanje, ki ga je izvedel prelat Orehar. — V Slovenskem domu v Carapachay, ki je bil to pot premajhen, so priredili uspel „Belokranjski večer“ s pestrim kulturnim in zabavnim progra-

pisali so nam

VESEL SEM NAŠE LUČI

Pošiljam Vam naročnino za NAŠO LUČ, ki sem je zelo vesel in mi veliko pomeni, posebno, ker zvem veliko novic iz domovine in tudi glede družbenega dogajanja tam berem resnico. Zanima me pa vse.

Vas prisrčno pozdravlja

B. P.,
München, ZRN

PREDLOG

Skoraj ne bi vedel, kaj bi bilo treba pripomniti k NAŠI LUČI, ki je tako po vsebini kakor po obliki zelo dobra. Vendar se pojavljajo želje tudi pri najboljših stvarih.

Želel bi, da objavljate nove izdaje Mohorjevih knjig, tako celovskih, kot celjskih, in sicer tistih, ki so jih napisali slovenski pisatelji. Tako bi lahko nastala iz slovenskih večernic podobna zbirka, kot jo je izdala Mladinska knjiga z Našo besedo.

S spoštovanjem!

M. I., F/ZRN

DOMOTOŽJE

Prilagam nekaj verzov, ki jih je zložila moja žena Ana Škorjanc po 15 letih bivanja v tujini:

Ljubila sem, ljubila bom
domači kraj in rojstni dom.
Minilo je že petnajst let,
odkar odšla sem v tuji svet.

Oh, kje je moja rojstna hiša
in zibelka in rojstni kraj?
Zdaj, ko minila so že leta,
želela bi si spet nazaj.

Na samem hišica stoji,
podira se na vse strani.
Ni mame več, ne ateka,
samo še lipa zeleni.

J. Š.,

Stuttgart, ZRN

OGLAS V NAŠI LUČI

V prilogi pošiljam ček za oglas, objavljen v letošnji 6. številki NAŠE LUČI. Presenečena sem bila nad številom ponudb, na katere sem dobila odgovor iz Nemčije in Švice (do sedaj 8). Teta v Ljubljani je dala isti oglas v Rodno grudo, javil se pa ni niti eden.

Želim Vam mnogo blagoslova in Vas prisrčno pozdravljam!

B. Č.,

Quebec, Kanada

nova knjiga

JERUC O. DIMITRI

RAZGOVOR S SRCEM

München 1977

Jeruc Dimitri se je rodil pred 61 leti v slovenski družini na Češkem. Ljudsko šolo in gimnazijo je končal v Ljubljani. Po smrti staršev ga je mačeha poslala v Srbijo k njegovi starejši sestri. Zadnjo vojno je preživel na demokratski strani. Po vojni se je naselil v Belgiji, kjer je končal umetnostno zgodovino na katoliški univerzi v Louvainu.

Belgija, kjer še vedno biva, mu je po sili prilik postala tako rekoč druga domovina.

Doslej je izdal v zdomstvu tri pesniške zbirke, sodeluje pa s pesmimi tudi pri raznih slovenskih in srbskih zdomskih revijah.

Pesniška zbirka „Razgovor s srcem“ vsebuje 50 pesmi, razdeljene v sledeča poglavja: Kočevski božuri, Iz davnih spominov, Srce se sme hlja, Pota večnosti.

mom. — V Slovenski vasi (Lanus) so zelo slovesno proslavili srebrni jubilej Baragove šole. Posebej so se spominjali obeh pokojnih „oračev“ šole, izseljenskega duhovnika Janeza Hladnika in učitelja Martina Mizerita. — Tudi v San Justo so z bogoslužjem, nagovori in akademijo proslavili 21. obletnico blagoslovitve njihovega doma. Na programu so bile pesmi v revoluciji ubitih pesnikov Balantiča in Hribovska. — V Cordobi je umrl, 59 let star, profesor bogoslovnega semenišča Franc Levstek. Pokojni je bil doma na Gori pri Sodražici. Skrbel je tudi za Slovence v Cordobi. Pokopal ga je tamkajšnji nadškof. — V Argentini je sedaj pomlad. V oktobru prirejajo materske proslave. Posebne proslave so imeli v Ramos Mejia, na prištavi v Castelarju, v Mendoza, v

San Martinu pa so priredili „Družinski dan“. — Na obeltnico razpada avstro-ogrske monarhije in ustanovitve slovenske narodne države, to je 29. oktobra 1918, praznujejo Slovenci v Argentini „Dan slovenske zastave“. Na proslavi so se posebej spominjali 60-letnice Majniške deklaracije in smrti njegovega avtorja dr. Janeza Evangelista Kreka. — Skupna misijonska proslava buenosaireških Slovencev je bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Spominjali so se posebej 180-letnice Baragovega rojstva, 110-letnice njegove smrti in 25-letnice Baragove zveze v Argentini. Za zaključek proslave so zaigrali Jeločnikov misterij „Le eno je potrebno“. — Na sedmem večeru SKA (Slovenske kulturne akcije) so obravnavali verski in duhovni položaj med narodi v Sovjetski zve-

zi. Oblikovalec razgovorov je bil profesor na Vzhodnem papeškem institutu v Rimu Roman Žužek.

KANADA — Zelo uspešno deluje v Torontu v okviru obeh slovenskih župnij „Hranilnica in posojilnica Slovenija“. 25. avgusta je bila stara 20 let. Čeprav vlada v svetu gospodarska kriza, je „Slovenija“ ne čuti. — V Torontu priredé vsako leto „Caravan“, v Windsorju pa „Carousel“. Udeležili so se ga tudi tamkajšnji Slovenci. V posebni dvorani je bila razstava slovenskih knjig in umetnin. Del odra je bil spremenjen v slovensko kmečko izbo s pečjo in „bohkovim kotom“. — Torontski pomožni škof dr. Lojze Ambrožič se je uradno mudil v Evropi in obiskal Rim, Slovenijo in Portugalsko. — Veliko poslanstvo vrši „Slovensko letovišče“, ki je

Verzi so preprosti in iskreni. Najbolj topli so tisti, ki iščejo nazaj v mladost in domovino. Zadnje poglavje se sooča s smislom življenja, z odhodom prek poslednje meje. Večinoma so ti verzi polni žalosti, le kdaj pa kdaj posveti skoznje žarek upanja.

Naj za primer navedemo iz drugega cikla pesem Jesen:

Snežne breze na livadi,
moje ljube sanje,
pesmi, radosti v pomladi,
sončnih žarkov lesketanje.

Rodna, mila gruda,
toplih src domači krov,
Bog razsipa svoja čuda,
večno srečo, blagoslov.

In še klasje dozori,
da speko nam kruha mati,
tam na kraju se vasi
smeje mi obražček zlati.

Zdaj je pa jesen,
pusta in turobna,
v plašč odeta ves leden
roga starka se mi zlobna.

Zbirka stane 10 nemških mark.
Naročite jo lahko pri avtorju: Dimitri Jeruc, Rue Paul Spaak, 18; 1050 Bruxelles; Belgique.

zrastlo v okviru obeh župnij v Torontu. Najprej omogoča družinam in otrokom, da se zdravstveno okrepe. Važno je pa tudi za vzdrževanje slovenske zavednosti ter vernosti. Pri telovski procesiji je bilo zbranih nad 3.000 vernikov. Priredili so Katoliški dan, Baragov dan, Slovenske dneve. Omogoča tudi, da se mladi fantje in dekleta med seboj spoznajo in tako pride do ustanovitve novih slovenskih družin.

ZDA — Na Slovenski sobotni šoli pri Sv. Vidu v Clevelandu so spet začeli s poukom, ki ima letos novega upravitelja v osebi g. Jožeta Odarja. — Število Slovencev v New Yorku se je v teku let zelo zmanjšalo. Ko pa je bila mednarodna prireditel v Ridgewoodu, so se pa prav oni posebej postavili s pet-

PODOBICE BREZJANSKE MATERE BOŽJE

v petbarvnem lepem tisku vam
nudi po zelo ugodni ceni

MOHORJEVA TISKARNA

Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt/Celovec
Austria.

100 izvodov 6,5 x 11 cm šil.
36.—;

100 izvodov 13 x 11 cm (dvojni
format — 4 strani —, posebno
uporaben za spominske podobice) šil. 42.—.

Ne zamudite ugodne prilike!

Dragi rojaki!

naša luč
naj vam bo
v pouk in razvedrilo
tudi prihodnje leto!

jem „Zvonovcev“ in igranjem „Slovenskega tria“ ter „Kranjske zvezde“, tako da je Ridgewood plesal po slovenskih vižah. — V avditoriju Slovenskega narodnega doma v Clevelandu je folklorna skupina „Kres“ priredila večer narodnih in umetnih plesov. — Leta 1961 je društvo „Triglav“ v Milwaukee kupilo veliko zemljišče, kjer je v zadnjih letih nastal „Triglavski park“. Zgradili so društveni dom in kapelico sv. Cirila in Metoda, člani društva pa počitniške hišice. Na žalost pa zadnje čase vedno bolj izginjata slovenska govorica in pesem. — Na Baragovem dnevu v Lemontu so posebno pozornost vzbujale narodne noše (okrog 400) in pa močna skupina Indijancev. Navzoči so bili štirje škofje, med njimi tudi škof iz Marquette, Baragov naslednik.

predragi bralci!

Spet se leto steka h koncu. Pred Vami leži zadnja letošnja številka NAŠE LUČI.

Upamo, da ste bili z revijo tudi letos zadovoljni — vsaj naša želja je bila, da bi bili in da bi nam ostali zvesti. Ne zaradi nas, ampak zaradi resnice, ki ima v današnjem slovenskem prostoru le malo možnosti, da prihaja v vsej čistosti na dan. Mi pri NAŠI LUČI ji skušamo k temu pomagati.

Ne, ne sovražimo nikogar in tudi si ne želimo za slovensko Cerkev kakšnih privilegijev, kot bi nam morda kdo rad očital. Kot kristjani in Slovenci skušamo samo braniti — z vso zavzetostjo, to že — vse pravice našega naroda. To imamo za svojo dolžnost in dolžnosti se izogniti bi se nam ne zdelo pošteno.

Seveda mislimo ostati tudi v prihodnje zagovorniki slovenskega naroda, čeprav to v sedanjem času ni posebno lahko. Prepričani smo, da nas boste pri tem našem prizadevanju na ta ali oni način podprli.

Ker se življenjski stroški višajo, se vzporedno višajo tudi tiskarske storitve. Prisiljeni smo zato ceno NAŠE LUČI prihodnje leto za malenkost zvišati. To bo vsak bralec razumel. Eno naših najvišjih pravil je namreč, da nismo denarno od nikogar odvisni. Samo na ta način lahko pišemo vso resnico.

Lep pozdrav vsem!

Vaši uredniki

Gospa Sveta v snegu.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 19

imate na voljo, da moža pripravite k pameti."

"Jaz si umijem roke," je dejal kratko Meyer.

Il Lupo se je nasmehnil.

"To je Pilatova fraza, moj dragi doktor. Judje imajo drugo: 'Primerno je, da umrje en človek za ljudstvo...'"

In se je smehljaj naprej, medtem ko se je Meyer pridružil Giacomu Neroneju...

Blaise Meredith je ležal vznak na postelji, s sproščenim telesom, a pozornim razumom, in poslušal hladno in klinično pripovedovanje zdravnika. Ko je Meyer prenehal, mu je dejal: "Vprašal vas bom nekaj osebnega, doktor. Ali ste bili član komunistične stranke?"

"Nikdar se nisem vpisal v stranko. Vendar to ni imelo važnosti. V hribih niso imeli vpisnikov. Važno pa je bilo to, da sem se zavezal z Il Lupom in s tistim, kar je on predstavljal: z diktaturo proletariata, z redom, vzpostavljenim s silo."

"Ali vas lahko vprašam, zakaj ste to storili?"

"Je zelo preprosto," je zgovorno pojasnil Meyer. "Zame je bilo to kar najbolj naravno. Doživel sem razpad liberalizma. Videl sem neugodnosti klerikalizma. Bil sem žrtev diktature, ki je slonela na enem samem človeku. Dojel sem potrebo po enakosti, redu in razdelitvi kapitala. Tudi sem poznal bedarijo in svojeglavost tlačnega ljudstva. Odgovor Il Lupa se mi je zdel edino možen."

"Pa njegova grožnja Giacomu Neroneju?"

"Tudi ta se mi je zdela razumljiva."

"Saj vi niste z njo soglašali?"

"Jezila me je, nisem pa bil proti njej."

"Ali ste govorili o njej z Giacomom?"

"Sem."

"In kaj je on rekel?"

"Na moje presenečenje, monsinjor, je razumel Il Lupovo ravnanje." Meyerjev obraz se je ob spominu pomračil. "Dejal je zelo jasno: 'Ni mogoče, da bi človek veroval v nekaj, delal pa čisto drugače. Il Lupo ima po svoje prav. Če hoče nekdo zgraditi neki popoln politični mehanizem, mora izločiti dele, ki ne delujejo. Il Lupo ne veruje v Boga. V človeka veruje samo kot v politično bitje, zato je popolnoma dosleden. Vi niste dosledni, Meyer. Vi bi radi zajtrkovali cvrtje, upirate pa se ubiti jajca.'"

"Ali ste imeli kakšen ugovor na to?"

"Bojim se, da ne posebno dobrega. Nerone je bil preblizu resnici. Pač pa sem ga vprašal, kako je mogel spraviti v sklad priznanje, da njegovo delovanje nima bodočnosti, za dejstvo, da je pripravljen zanj umreti."

"In kaj je dejal?"

"Nakazal mi je, da ima tudi on svojo lastno presojo. Veroval je, da je Bog popoln in da je človek po padcu nepopoln in da bo na svetu zmeraj nered in zlo in krivičnost. Ni mogoče ustvariti sistema, ki bi uničil te stvari, ker je človek, ki bi ga vodil, nepopoln. Edino, kar povečuje človeka in ga zadržuje, da ne uniči sam sebe, je njegovo božje otroštvo in njegovo bratstvo v človeški družini. Strežba, ki jo je nudil Gia-

como, je bila izraz tega bratstva. Spor med Il Lupom in njim je bil neizbežen, ker je bilo njuno verovanje nasprotno in izključujoče se."

"In ker je bil Il Lupo tisti, ki je imel puške, ga je moral uničiti?"

"Tako je."

"Zakaj se ni umaknil?"

"Tudi to sem mu predlagal," je dejal Meyer z izrazom utrujenosti. "Nagovarjal sem ga, naj odide z Nino in otrokom drugam. Pa je odklonil. Rekel je, da se ne bo Nini nič zgodilo in da je on že pred časom nehal bežati."

"Tako je torej ostal v Gemellu?"

"Da. Jaz sem se vrnil v hribe. V naselje sem prišel spet en dan prej, kot je vkorakal Il Lupo in vzpostavil svojo upravo. Mojo hišo je hotel uporabljati kot vojaški glavni stan in moral sem jo pripraviti. Tudi so mi naročili, naj bi še poslednjič govoril z Giacomom Neronejem in ga skušal pregovoriti..."

Večeralo se je. Bilo je toplo kot običajno ob koncu pomladi in slišati je bilo petje prvih škrlatov. Pogovarjala sta se na vrtu pod figo z resnobnostjo kaknega advokata in njegove stranke o tem, kaj se bo zgodilo, ko bo s hribov prišel Il Lupo s svojimi ljudmi. Nista se prepirala. Nerone je vztrajal pri svoji odklonitvi, Meyerjeve besede so pa bile suhoparna napoved o neizbežnem.

"Il Lupo je jasno povedal, kaj bo napravil. Najprej vam bodo vzeli dobro ime, takoj nato vas bodo pa usmrtili."

"Kako mi nameravate vzeti dobro ime?"

"Njegov prihod je določen ob sončnem vzhodu. Vi boste aretirani okrog devete ure in pripeljali vas bodo semkaj za skrajšano sodbo."

"Kakšne bodo obtožbe?"

"Pobeg od zaveznikov in sodelovanje z Nemci."

Nerone se je ironično nasmehnil.

"Tega ne bo težko dokazati. Kaj pa potem?"

"Obsojeni boste in takoj vas bodo odpeljali k javni ustrelitvi."

"Kako?"

„Z oddelkom strelcev. Sodišče bo vojaško. Il Lupo je natančen glede postopka.“

„Pa Nina in otrok?“

„Njima se ne bo nič zgodilo. Il Lupo je to strogo določil. Ni primerno zbuhati sočutja s tem, da bi grdo ravnali z ženo in otrokom.“

„Pameten je. Občudujem ga.“

„Prosil me je, naj vam nakažem, da imate na voljo skoraj osemnajst ur, da odidete, če tako želite. Razpolagam z zadostnim denarjem, da bi se vi, Nina in otrok preživljali skozi dva meseca. Pooblaščen sem, da vam ga izročim pod besedo, da vas ne bo ob sončnem vzhodu v okraju.“

„Ostanem. Nobena reč me ne bo pripravila do tega, da bi se premislil.“

„Tedad nimava kaj več govoriti.“

„Nič več. Zahvalim se vam za vaše prizadevanje, Meyer. Bila sva si dobra prijatelja. In to je nekaj, kar cenim.“

„Še nekaj. Skoraj bi pozabil.“

„Kaj?“

„Kje boste ob devetih dopoldne?“

„Prihranil bom delo Il Lupa. Prišel bom sam.“

„Tega ne smete storiti. On hoče javno aretacijo.“

„Ne more imeti vsega. Prišel bom semkaj sam od sebe ob devetih.“

„Povedal mu bom.“

„Hvala.“

Ker so bile vse potrebne besede izrečene in se nobeden od obeh ni znal posloviti, sta molče prehodila kamnito pot do fige, dokler ni Meyer razburjen dejal:

„Obžalujem, da je tak konec. To ni več moja zadeva, vendar kaj boste sedaj storili?“

Nerone je odgovoril resno in odkrito:

„Šel bom dol do očeta Anzelma, da se bom poslednjikrat spovedal. Potlej bom šel do kočice, da pobere nekaj reči in jih nesem Nini. Takoj zatem pa bom stopil še v dvorec in prosil grofico, naj bi imela tam Nino in otroka, dokler ne bo vse mimo. Ona je Angležinja in Il Lupo je preveč prebrisan, da bi se sprl s tistimi, ki mu dajejo orožje. Potem...“ —

njegov temni in mršavi obraz je ožaril smehljaj — „potem bom molil. Imam srečo, da imam časa na voljo in se lahko pripravim. Nimajo vsi ljudje te sreče, da bi vedeli za kraj in uro svoje smrti.“ Prekinil se je in stegnil roko. „Zbogom, Meyer! Ne imejte se za preveč krivega! Jaz se vas bom spominjal v večnosti!“

„Zbogom, Nerone! Skrbel bom za Nino in za otroka.“

Hotel je uporabiti stari ljudski izraz in reči: „Bog naj vas varuje!“, pa se je spomnil o pravem času, da v novem Il Lupovem času, ki je sedaj tudi njegov, ni Boga. Voščilo torej ni imelo smisla in ga ni izrekel...

...Blaise Meredith je vprašal:

„Kaj se je zgodilo z očetom Anzelmom?“

Meyer je napravil brezbrizno kretinjo.

„Nič posebnega. Stari ni čutil do njega nagnjenja. Kot veste, sta se pogosto sprla. Ni ga maral spovedati. To sem zvedel kasneje v vasi.“

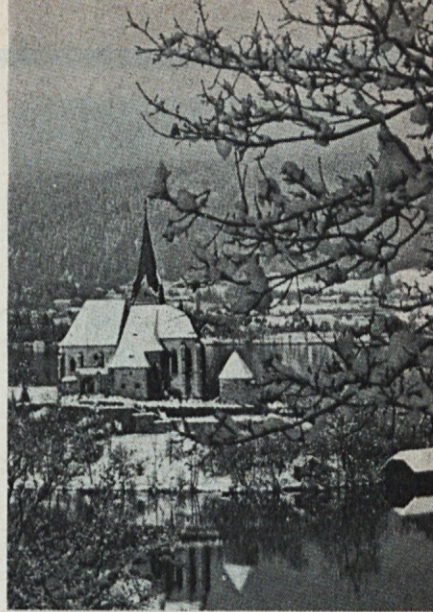
„Pa grofica?“

„Ta informacija ni iz prve roke. Slišal sem jo iz ust služabnika Pietra, ki je moj pacient. Giacomo je prišel v dvorec prosit zavetja za Nino in otroka. Zdi se, da je tam nameraval tudi sam prebiti noč, da ne bi Il Lupo vedel, kje je, in bi tako moral narediti križ čez javno aretacijo. Ana de Sanctis mu je bila pripravljena ugoditi, vendar je zahtevala ceno.“

„Kakšno ceno?“

„Čudna ženska je,“ je dejal Meyer. „Dolgo časa jo že poznam, vendar si ne domišljam, da bi jo docela doumel. Je po naravi strastna in čuti silno potrebo po moškem, še bolj silno sedaj, ko se soočuje z grozo zrelosti. Njen mož jo je razočaral. Njeni ljubimci so šli naprej kot vojaki v vojnem času. Preponosna je, da bi se zadovoljevala s kakšnim vaščanom. Nerone bi bil lahko rešitev zanjo, pa je bil že zaljubljen v Nino Sanduzzi. Ona je bila ljubosumna od vsega začetka in vse njeno čustveno življenje je dobilo nadih sprevrženosti. Njena cena je bila, da bi ji Nina odstopila otroka v vzgojo in da bi Giacomo prebil noč z njo.“

„Noč pred usmrtniško?“

Marija na Otoku na Vrbskem jezeru.

„Kakor sem rekel,“ je dejal Meyer, ne da bi temu pripisoval posebno važnost. „Vse ima zanj svojo barvitost. Zato ima slikar tolikšen vpliv v dvorcu. Prilizuje se ji. Seveda je, kot je lahko vsakdo slutil, Giacomo odklonil. Po vsem sodeč je bila ona dovolj bistroumna, da je uganila, da bo prebila noč v Ninini koči. Odposlala je sla k Il Lupa. Giacomo so prišli dve uri pred jutrom.“

„Zavoljo tega sovraži otroka?“

„Jaz ne verjamem, da bi sovražila fanta,“ je dejal pikro Meyer. „Če čuti kaj do njega, je to verjetno privlačnost. Je pa šla zmeraj ljubosumna na Nino in sovraži sama sebe, čeprav se tega ne zaveda.“

Blaise Meredith je spustil noge s postelje in se usedel ter si šel s prsti prek redkih las s pretresljivo kretinjo utrujenosti in zbeganosti. Z glasom, ki je bil podoben vzdihu, je dejal:

„Pozno je. Bolje je, da se vrnem večerjat. Vendar Bog ve, da mi ni do tega, da bi se nocoj srečal z njima.“

„Zakaj ne večerjate tukaj?“ je nagonsko predlagal Meyer. „Jedli boste slabše, a vsaj prijaznega se vam ne bo treba delati. Moja izpoved gre h koncu in jo lahko

dalje na 38. strani

domača šola

SVETI MIKLAVŽ JE DELAL VESELJE BOGU IN LJUDEM

Poglejte to jabolko! Kdo nam ga je podaril? Bog! Tudi to pomarančo nam je podaril dobri Bog. Ni samo dobra in okusna, tudi imenitno se vrti. Poglejte, kako se kotali po tleh!

Kotali se, ker je okrogla. Kaj je še okroglo? Kolo. Brez koles bi se voziček ne mogel premikati. Na kolesih se vozimo in prevažamo druge. Kakšno kolo je največ vredno? Zlato. Kdo ga lahko naredi? Tisti, ki dela dobro. Kdor dela dobra dela, dela zlata kolesa, s katerimi se pelje v sveta nebesa.

Mnogo zlatih koles je naredil zelo dober mož, ki mu je bilo ime Miklavž. Bil je višji duhovnik, takemu pravimo škof. Na glavi je imel visoko kapo, okoli vratu na verižici križ, v rokah zavito palico. Boga je imel zelo rad. Zato je mnogo molil in otro-

MIKLAVŽEV VEČER

NOCOJ HODI MIKLAVŽ PO HIŠAH. S SEBOJ IMA VELIKO VREČO DAROV. NEKATERI OTROCI SE GA BOJE, KER NISO BILI PRIDNI, DRUGI GA PA KOMAJ ČAKAJO: RADOVEDNI SO, KAJ JIM BO PRINESEL.

„NISO DAROVI TAKO VAŽNI,“ JIH POUČI MIKLAVŽ, „AMPAK DOBROTA, KI VAM JO IZKAZUJEM IN KI BI JE VAS RAD NAUČIL.“

MARIJINA PESEM

Spavaj, spavaj, sinek moj!
Mirni vsi so logi,
miren ves je Betlehem,
Betlehem ubogi...

Le bogato to srce
poje v prsih vnetih
kakor naš Jeruzalem
v svojih dnevih svetih.

V osamelih sem nočeh
sanjala o raj,
danes zibljem celi raj
v svojem naračanju...

Spavaj, spavaj, sinek moj!
Zvezde ti z višave
kakor Soncu novemu
sipajo pozdrave.

Silvin Sardenko

PRI POLNOČNICI

Letos sem bila prvič pri polnočnici.

Ko smo stopili iz hiše, je ata našgal veliko baklo. Nato smo se razvrstili po zasneženi poti, ki vodi v cerkev. Spredej je stopal ata in je svetil, zraven njega je hodila mama, zavita v veliko volneno ruto. Za njima smo pa šli mi otroci.

Od vseh strani so prihajale bakle in, ko smo prišli na cesto, smo šli kar v sprevodu.

Naš Polde je imel s seboj raketne vžigalice. Večkrat je katero prižgal in v nebo je švignil rdeč ali moder plamen in je razsvetlil noč. Kakor v pravljici se mi je zdelo. Nič nisem govorila, samo gledala sem.

Ko je Poldetu zmanjkalo vžigalic, je nastala tema. Zagledala sem se v nebo, kjer se je blestelo nešteto

zvezdic. Še nikoli se mi niso zdele tako lepe. Vprašala sem jih:

Zvezdice, povejte, komu nocoj svetlite?"

"Tebi in vsem dobrim ljudem, ki nocoj v cerkev hite, da tam malega Jezusa počaste," so mi odgovorile.

Ko smo stopili v cerkev, je bila že vsa razsvetljena. Kmalu je pristopil mašnik v zlatem plašču, pred njim pa so stopali štirje ministranti v rdečih in belih oblekah. Tudi naš Stanko je bil med njimi. Kakor angel se mi je zdel, tako lep je bil nocoj.

S kora so zabučale orgle in pevci so zapeli prelepo božično pesem "Sveta noč, blažena noč". O, še nikoli v življenju ni bilo tako lepo!

Po spremenjenju so se mi oči zaprle. Francek je potem doma pravil, da sem spala, pa ni bilo res. Le zamislila sem se bila. Videla sem dete Jezusa, ki je ležal na klopi pred menoj. V bele plenčke je bil povit in ljubeznivo me je gledal.

Vprašala sem ga: "Povej, kaj bi rad, ljubi Jezus!"

"V tvoje srce bi rad prišel, da bi imel v njem svoje jaslice," mi je odgovoril.

"O," sem se zavzela, "toda nimam mehkega mahu, na katerega bi te položila."

"To so tvoje dobre misli. Na njih bom mehko počival."

"In svečk nimam, ki bi jih pred jaslicami prižgala."

"To so tvoje molitve, ki v nebo hite in meni svetijo."

"In toplih pleničk nimam, v katere bi te povila."

"Tvoja ljubezen me bo grela, da me zeblu ne bo."

Tedaj me je dregnila mama in odprla sem oči. Maša je bila končana. Odpravili smo se proti domu. Vso pot pa sem mislila na Jezusa ki se je pri maši pogovarjal z menoj. In zdaj vem, da moram biti posebno pridna, če hočem imeti v svojem srcu jaslice.

Krista Hafner

ČEBELICA IN ČMRLJ

Že od jutra je obletavala pridna čebelica cvetice in nabirala sladko strd.

Popoldne pa so prepregli nebo temni oblaki in iz daljave se je slisalo grmenje.

Čebelica sede na zadnjo cvetico, ko pribrenči do nje nerodni, leni čmrlj. Ogovori jo:

"Oj, uboga čebelica, kako se trudiš po nepotrebnem! Od ranega jutra, ko sem jaz še sanjal o polnih lončkih medu, se trudiš in potiš za svojo hrano, nazadnje ti jo pa še ljudje vzamejo. Poglej mene! Zdaj, ko se bliža slabo vreme, sem šele vstal, da si hitro nabere nekaj hrane. Če bi me ne bil zbudil grom, bi šel šele proti večeru malce na sprehod po cveticah."

Vtem se je zabliskalo in zagrmelo. Čebelica urno zleti domov, da bi je ne ujela nevihta. Čmrlj pa hiti nabirat hrano, da bi nadomestil, kar je bil zamudil s svojo lenobo.

Toda prehitil ga dež. Močan veter potegne in dež se vlije s tako silo, da pobije čmrlja na tla. Dolgo časa se siromak pobira, da bi zletel domov, a vse zaman. Končno se je skril v mah, a moča je kmalu prišla do njega. Ker ni nehala deževati in čmrlj ni mogel priti do hrane, je v mahu žalostno poginil.

Ljudska

kom in odraslim pripovedoval o Bogu. Učil jih je, naj bodo dobri in naj imajo Boga vedno radi.

Tudi pomagal jim je. Ni hotel, da bi ga ljudje za njegova dobra dela hvalili. Zato jim je pomagal na skrivaj.

Pomagal je tudi revnemu mlinarju in njegovim trem hčerkam. Ljudje so bili za izkazano pomoč zelo hvaležni. Niso pa vedeli, kdo je njihov dobrotnik. Ugibali so, kdo bi bil tako dober. Nazadnje so rekli: "Naš Miklavž je tako dober. Gotovo nam je on pomagal in nas obdaruil. Tudi mi moramo biti tako dobri kakor Miklavž."

Ko je odšel škof Miklavž s sveta, je zaradi svojih dobrih del — zlatih koles — prišel v nebesa in je svetnik. Pravimo mu sveti Miklavž.

Pavle je stresel iz svojega hranilnika denar. "Dovolj ga bo," je ugotovil zadovoljno, ko ga je preštel.

"Kaj boš kupil?" ga je vprašala sestra Janja.

Jopico za Nandeta. Zebe ga, ker je nima."

Janja: "Svetemu Miklavžu naj napiše pismo, pa mu jo bo iz nebes prinesel."

Pavle: "Sveti Miklavž ne prihaja iz nebes na zemljo. Pač pa naroča nam, ljudem, naj delamo dobro, kakor je delal on, ko je bival na tem svetu. Kdor na njegov god kaj podari, se sme imenovati Miklavž. Tudi jaz hočem biti Miklavž. Posnemal bom svetega Miklavža in skrivaj položil Nandetu jopico. Naredil bom zlato kolo."

Janja: "Tudi jaz bom Miklavž! Sosedovi Anki bom skrivaj podarila svojo punčko, ki si jo tako želi."

Znamenje ob Baškem jezeru. Ob tem jezeru je nastala pesem „N mav čez izaro“.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 35

povem to noč do kraja. V dvorec bom poslal sporočilo in vas opravičil.“

„Zares vam bom hvaležen.“

„Ne vi meni, ampak jaz sem hvaležen vam,“ je dejal smehljaje Meyer. „In to ni malo, da reče kaj takega Jud cerkvenemu sodniku.“

Grofica in Nicholas Black sta večerjala v okrašeni obednici dvorca ob osvetljavi sveč in v nemirni zaupnosti dveh zarotnikov. Grofica je bila razdražljiva in zbadljiva. Začela se je zavedati, da se ji je nadzorstvo položaja izvililo iz rok: da jo je Nicholas Black imel v precepu in da je Meredith poizvedoval po bogve kakšnih informacijah pri Meyerju, Nini Sanduzzi in starem Anzelmju. Prav kmalu jo bo prišel spraševati s svojimi suhoparnimi očmi. Naj ona govori ali molči, prišla bo ob dober glas, in slikar bo odšel smehljaje se s plenom.

Tudi Nicholas Black je bil živčen. Meredith ga je med kosilom trdo prijel in rekla sta si reči, ki jih

ni več moč preklicati. Sedaj sta bila na odprtem bojnem polju in navzlic svoji jedkosti je imel Black globoko spoštovanje do časnih vplivov Cerkve v latinskih deželah. Če bi Meredithu prišlo na misel, da bi zaprosil za pomoč škofa, bi ta sprožil vsakovrstne vplive, ki bi lahko dosegli sam Rim, in nazadnje bi prišlo lahko do obzirnega opozorila policije in preklica dovoljenja zanj za bivanje v deželi. Kaj takega se je že zgodilo prejšnje čase. Krščanski demokrati so imeli oblast v rokah in za sabo so imeli Vatikan, starodavnega, premetenega in neizprosne.

Ko je dojel grofičin strah, je pohitel, da bi ga izkoristil v svoj prid.

„Soglašam z vami, draga, da je duhoven pogubna nadloga. Čutim se krivega, ker sem ga pripeljal. Vi ste v hudi zadregi. Rad bi vam pomagal iz nje.“

Grofičin obraz je zaživel.

„Če bi le mogel, Nicki...“

„Gotov sem, da lahko, draga.“

Black se je sklonil in jo bodrilno potrepljal po rami. „Poslušajte! Duhovnik je tukaj. Ne moremo se ga znebiti. Ne moremo se ga rešiti, ne da bi zakrivali nevljudnost. In vi tega nečete.“

„Vem,“ je dejala malodušno.

„Škof je vmes in...“

„Tudi glede škofa vem, draga. Vi živite tukaj in za vas je primereno, da ohranite dobre odnose. Meredith mora ostati. O tem sva si

na jasnem. Nobena reč pa ne preprečuje, da ne bi odšli vi, ali ni res?“

„Ne..., ne razumem.“

„Preprosto, draga,“ se je Black zgovorno pognal. „Vi se ne počutite dobro. Meredith ve, da ste imeli migreno in kdo ve kakšne druge ženske slabosti še. Potrebujete nujnega posveta s svojim zdravnikom. Odidete torej v Rim. Tam imate stanovanje. Potrebujete osebja, da ga spravijo v red. S seboj peljete postrežnico in Pietra in iz posebne naklonjenosti do Nine Sanduzzi vzamete s seboj tudi fanta. Hočete mu kupiti obleko. Hočete ga naučiti, kako se streže boljši družbi. Celo to lahko želite, da bi ga vzgajili jezuiti...“ Black se je sarkastično smejal. „Katera mati bi odklonila podobno ugodnost? In če bi odklonila? Fant ima delovno pogodbo z vami. Italijanski zakon je tako hudičevo zapleten, da se mi zdi, da bi se vi lahko nanj sklicevali, če le fant na to pristane. Breme dokazovanja bi pripadalo materi, ki bi morala dokazati, zakaj ga hoče obdržati tukaj in kakšno delo mu lahko najde v vasi. Vi bi lahko tudi uredili, da bi ji vaš upravnik izročal tedensko del fantovega zaslужka.“

Grofičine oči so zasijale ob novi obetajoči misli, potem pa so se zopet skalele.

„Zelo dobro ste si izmislili, Nicki. Kaj pa pravite o sebi? Meredith ve, kaj bi vi radi. Storil bo vse mogoče, da bi naju oviral.“

„Tudi na to sem mislil,“ je dejal slikar s kozje skremženim obrazom. „Jaz ostanem, vsaj za en teden. Če bo Meredith spraševal, mu vi lahko odkrito poveste, da se bojite mojega slabega vpliva na fanta. Vi hočete ravnati kot dobra kristjana in ga oddaljiti od mene. Je preprosto ali ni?“

„Čudovito, Nicki! Čudovito!“ Grofičine oči so se iskriale in od zadovoljstva si je mela roke. „Jutri bom vse pripravila in pojutrišnjem odpotujemo.“

„Zakaj ne jutri?“

„Ne moremo, Nicki. Vlak za Rim odpelje iz Valente že dopoldne. Ni časa, da bi vse uredila.“

„Škoda,“ je dejal Black razdraženo. „Navsezadnje gre le za en dan. Sodim, da bomo monsinjorja

lahko držali v šahu ta čas. Bolje je, da vi sami govorite s fantom. Treba je poenostaviti videz."

"Govorila mu bom jutri." Grofica je napolnila čaši. "Pijva, dragec! Takoj bova odprla drugo steklenico in praznovala slavnost. Komu bova napila?"

"Ljubezni, draga!"

"Ljubezni!" je pritrdila Ana Luisa de Sanctis toda v hipu se ji je porodila misel: "Kdo me ljubi? Kdo me bo sploh kdaj mogel ljubiti?"

"Govoril vam bom odkrito, doktor," je spregovoril Meredith ob zadnjih grižljajih. "V tem trenutku me skrbi manj Giacomo Nerone kot njegov sin. Nerone je umrl in je, kot upam, med blaženimi. Njegov sin pa doživlja hudo krizo glede poštenja, saj je v vsakodnevni nevarnosti pred zapeljevanjem. Čutim se odgovornega zanj. Toda kako sprejemam to odgovornost?"

"Težavno je," je dejal Meyer globoko zaskrbljen. "Otrok je že skoraj fant. Ima prosto voljo in je v vesti odgovoren, čeprav je neizkušen. Gotovo se zaveda, kaj se za bregom pripravlja. Jaz sodim, da je fantič zdrav, toda Black je zelo prepričevalen."

Meredith se je raztreseno igral s koščkom kruha, ga drobil na krožniku in oblikoval s temnimi drobtinami male risbe.

"Celo v spovednici je težko prodreti v odraščajočega fanta. So plahi kot zajci in mnogo bolj zapleteni kot odrasli. Če bi mogel prodreti v dušo grofice ali samega Blacka, bi imel kakšno možnost."

"Ali ste poskušali?"

"Z Blackom sem. Toda ta človek se je že popolnoma predal svoji zagrenjenosti in razžaljenosti. Nisem mogel najti nobene skupne točke za kakšen sporazum. Z njo še nisem poizkusil."

Na Meyerju je zaigral leden nasmeh.

"To vam utegne postati še trše, monsijnor. V najugodnejšem primeru ženske sploh nimajo doslednega mišljenja, grofica je pa povrh še bolna: ima bolezen méne in nekdanje ljubezni, ki je postala žaltava in se je sramuje. Za prvo je zdravilo, za drugo pa..." Umolknil je za hip in dvomljivo namrščil obrvi. "O eni stvari sem

gotov, monsijnor. Noben duhovnik je ne more ozdraviti."

"Kako bo tedaj končala?"

"Z drogami, pitjem ali samomorom," je dejal neizprosno Meyer. "Tri besede za eno samo stvar."

"In to je edini možni odgovor?"

"Če želite, da bi vam dejal, da je odgovor Bog, vam tega, monsijnor, ne morem reči. Je še drug odgovor, toda to je nespodobna beseda in bi vas lahko spravila v slabo voljo."

Začudil se je, ko je videl, da je monsijnor dvignil svoj sivi obraz in se dobrovoljno zasmejal.

"Veste, Meyer, to je zadrega materialistov. Zmeraj se mi je čudno zdelo, da jo spregledajo tako maloštevilni. Odstranijo Boga iz besednjaka in njihov edini odgovor na uganko veselja je nespodobna beseda."

"Pojdite k vragu!" je odvrnil Meyer s hudomušno skremženim obrazom. "Pojdite k vragu, dolgo nosi inkvizitor! Pijva kavo in govoriva rajši o Giacomu Neroneju..."

— — —

Ob osmih zjutraj so aretirali Giacoma Neroneja v Ninini hiši. Niso bili posebno grobi z njim, vendar so mu okrvavili obraz in mu raztrgali srajco, da bi bilo videti, da se je upiral. V resnici pa se ni upiral: stal je pokonci, tiho in medtem ko sta ga dva moška

Kranjska gora vabi smučarje.

držala za roke, ga je tretji bil, drugi pa so zadrževali Nino, ki je vpila in se borila kot divja zver. Ko so odpeljali Giacoma, se je zgrudila na posteljo in ječala, a otrok ni jokal; mirno je ostal v zibki in skušal z ročicami, stisnjenimi v pesti, zagrabiti gube rjuhe.

Giacoma so prisilili, da je šel po klancu navzgor in došel na pot, in da bi naredili prizor boljši, so mu za hrbtom zvili roke, da se je globoko upognil in v taki drži šel skozi vas. Vaščani so stali pred vrati in ga gledali v tišini in celó otroke so potišali, ko je šel mimo. Noben glas se ni vzdignil v protest, nobena roka se ni stegnila, da bi mu pomagala. Račun Il Lupa je bil natančen. Glad ne pozna zvestobe. To ljudstvo je videlo preveč osvojevalcev, ki so prihajali in odhajali. Češčenje je izkazovalo močnim, ne pohlevnim. Ta zemlja je bila trda in njena zgodovina trpka. Ni bila dediščina krotkih.

Ko so prišli do Meyerjeve hiše, so ga surovo pahnili, da je vstopil. Vaščani so se približali kot mravlje, toda stražniki so jih med preklinjanjem prisilili, da so se umaknili v notranjost svojih hiš. Il Lupo je hotel, da bi bila sodba mirna, brez vstaj, ki bi jo motile.

drugič dalje

mali oglasi

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradno prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstr. 21, telefon (089) - 14 13 702.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overovim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● SLOVENKA, 29-letna, zaposlena v Nemčiji, želi spoznati pridnega fanta do 36 let, po možnosti s poklicem, ki se želi nekega dne vrniti v domovino. Ločenci in alkoholi izključeni! Zaželelne samo resne ponudbe s fotografijo. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če ji pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 21)

● Verem SLOVENEK, srednjih let, zaposlen v Nemčiji, želi resnega poznavstva s Slovenko, staro do 48 let. — Ponudbe s pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj, pošljite na upravo „Naše luči“, ki jih bo poslala oglaševalcu. (Štev. 23)

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEED, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiem, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik Vinco Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN — Möbeltransporte, Biesenstraße 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf, telefon: 02103 - 23 62. Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RESNE INTERESENE z vsaj malo znanja v gozdarski stroki takoj ali pozneje zaposlim kot gozdne delavce sredi Nemčije. — Ponudbe pošljite na upravo „Naše luči“, kjer dobite naslov, če hkrati pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 22)

● Dvonadstropno takoj vseljivo HIŠO z vrtom v Beltincih poceni prodam. 9 km od Murske Sobote. Električna in vodovod v hiši. 5 sob, 2 kuhinji, 2 kopalnici in shramba. Pišite na naslov: Martin Pavličič, Klausenberg 14, D-8251 Hohenpolding, BRD.

● PRODAM HIŠO, dvostanovanjsko visokopritlično, v dvojčku, z vrtom, garažo in telefonom, na mirnem kraju sredi Ljubljane. Ogled je možen od 15. decembra 1977 do 15. januarja 1978. — Ako se zanimате za nakup, se zglasite pri: Anici Šimenc, Friškovec 5, 61000 Ljubljana, Jugoslavija.

● VINOGRADNIŠKO POSESTVO, 4 ha, z gozdom in pritlikinami, v neposredni bližini Radgone, ugodno prodam. — Ponudbe pošljite na: Jakob Eiletz, D-7888 Rheinfelden 4, BRD.

● GRADBENO PARCELO, 806 m², v Šmarci pri Domžalah, ugodno prodam. Zelo lepa lega, razgled na Kamniške planine, vodovodni in električni priključki urejeni. — Ponudbe na: Stanika Razboršek, D-7316 Köngen, BRD. (Telefon: 07024 — 8 17 84).

● HIŠO s parcelo v Trebnjem na Dolenjskem ugodno prodam. — Ponudbe na: Ladislav Krevs, D-5180 Eschweiler, BRD. (Telefon 02271 — 4 42 62).

● HIŠO v surovem stanju, z lepim vrtom, pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah ugodno prodam. — Podrobna pojasnila dobite po telefonu 0 60 35 — 24 28 (BRD), in sicer ob sobotah popoldne do 7. ure zvečer.

● Adaptirano HIŠICO (VIKEND) v gornji Savinjski dolini, visokopritlično, komfortno, v izmeri 8 × 6 m, z garažo in 1200 m² zemljišča, ugodno prodam. Leži na lepem turističnem kraju. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če ji pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 20)

pozor!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šillinge (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dve pisem za tujino.

povejmo po domače!

JEZIK —

dolg, oster, hudoben, strupen, gladek, nabrušen jezik; pokazati jezik; iztegniti jezik; brusiti jezik; stresati jezik; držati jezik za zobmi; mlaskati z jezikom; jezik komu zavezati; koga za jezik prijeti; komu na jezik stopiti; besedo na koncu jezika imeti; besedo z jezika vzeti; beseda mu ne gre z jezika; ljudem v jezike priti; koga po jezikih vlačiti; ima jezik kakor krava rep; opleta z jezikom kakor krava z repom; jezičnež; jezikulja.

KRI —

biti vroče, hladne, hude, lene, lahke krvi; brat po krvi; ljubiti svojo kri; mirno kri ohraniti; nedolžna kri je tekla; to ima v krvi; hudo kri napraviti; kri ni voda; je pač iz krvi in mesa; kri puščati; kri prelivati; kri stopi, sili v glavo; do krvi raniti; s krvjo plačati.

LEP —

lep značaj; lep po postavi; lep za oko; lep na zunaj; na oko je lep; lepó ga je videti; na lepem se zlagati; lepega se delati; seno smo v lepem spravili, lepó od tebe, da si prišel; zaradi lepšega je vzel teto s seboj; lepe denarce stane; lep čas ga nisem videl; lepó pri miru bodi!; prej me vabi, potem gre lepó z doma, ko pridem; ta je pa lep!; lepó smo naleteli; lepó bo pogledal, ko bo to videl; lepe reči slišim o tebi.

MANJKATI —

sape mi manjka; kruha ne manjka; ne manjka mu dosti do petdeset; malo mu manjka = manjka mu kolešček v glavi; malo, za las je manjkalo, pa bi bil padel; še tega se manjka = še tega bi se

manjkalo!; manjka se ljudi! (= ljudi je dovolj, preveč).

NOSITI —

čebele pridno nosijo; glavo visoko nositi; zvonec nositi (= prvo besedo imeti); vodo v Savo nositi (= opravljati nepotrebno delo); hlače nositi (= biti gospodar); nositi se po moško, po gosposko (= oblačiti se); visoko se nositi (= biti prevzetan).

napake

(Najprej je navedena napačna raba, potem pravilna.)

preoblečen kot menih → preoblečen v meniha;

poslati kot darilo → poslati v dar; birt, oštr → krčmar;

kikla → krilo;

križni ogenj → navzkrižni ogenj; operirati krof → operirati golšo;

kroglja → krogla;

flika → krpa;

dva kruha → dva kosa kruha;

dati meso v paco → dati meso v kvašo;

lažizdravnik → lažni zdravnik;

lažnjiv → lažniv;

zabušavati → lenariti;

limati → lepiti;

lojtra → lestva, lestev;

biks → leščilo;

remelj → letev;

to mi ne leži → to mi ne prija, ne gre;

na tem mi je veliko ležeče → veliko mi je do tega;

ogled na licu mesta → ogled na kraju samem;

returkarta → povratni listek;

kinč → lišp, okras, nakit;

lušten fleten → ljubek, čeden, srčkan, prijeten;

oddvojiti → ločiti;

šupa → lopa;

podvzemati kaj → lotevati se česa.

beseda literatov

Studencev močnih, čistih sem željan,

rad bi napil se iz sončnega korita in rad bi, da bi luč bila razlita čez vso kot ajdov hleb črnó ravan.

Fovsod pridelek moj je posejan, kjer brodim z roko po valovih žita —

o, naj nikoli se ne prebudita spet žgoči greh in smrtnoblazni dan!

Ah, da, moj Bog, rad vse trpim menjave, živim naj reven ali pa brez truda, samo naj, Dobri, bom kot Tvoja gruda.

Naj péstujem kot deklice glavó Tvoj mir in kot samotno naj drevo potapljam v dobre zemlje se vonjave.

France Balantič

FRANCE BALANTIČ

(1921—1943)

se je rodil v Kamniku v delavski družini. Po končani gimnaziji je študiral slavistiko. Kot upornik proti komunistični revoluciji je zgorel ob partizanskem napadu na Grahovo nekaj dni pred svojim izpolnjenim 22. letom. Je slovenski klasik, a kljub temu doma njegove pesmi ne smejo iziti.

Erscheinungsort: Klagenfurt

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).
P. Stefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.
Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.
Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).
Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.
(Tel. 05522 - 26 4 04).
Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstraße 13, 6800 Feldkirch,
Vorarlberg. (Tel. 05522 - 21 5 85).
Slovenski dušnopastirski urad. Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.
Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Charleroi, Marchinelle.
(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalir, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.
Mgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.
Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76
ali 64 11 72).
Ludvik Rot, Hochdahler Str. 14, 5657 Haan 1. (Tel. 02129 - 13 92).
Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 0611-63 65 48).
Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).
Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).
Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).
Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).
Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
(Tel. 0821 - 9 79 13).
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Anton Štekl, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus, (Tel. 030-
785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).
P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).